

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును 31/5/59
 at Box No. 212. Telephone No. 2544

టము ౧౬ } చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ నెవ్వంబరు 1-వ తేది శనివారము { No. 180
 1. 16 } శ్రీ విభవనామ సంవత్సర విజృంభణమాస బహుళ ద్వితియ { సంచిక ౧౦౦

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పతారితే వేలకువేలు
 గోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
 అనొవ్వుల మాన్యును. వాయువు పోట్ల
 పును. పార్శ్వపునొవ్వుల బారదోలును.
 ప్ట్ల పోగొట్టును. బెలుకుల భేదించును.
 పుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
 పరదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
 ౬౬ వ శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
 లగించును. నొవ్వులు తగ్గించును. విదేశము
 లలో గూడ వాడుచున్నారు.

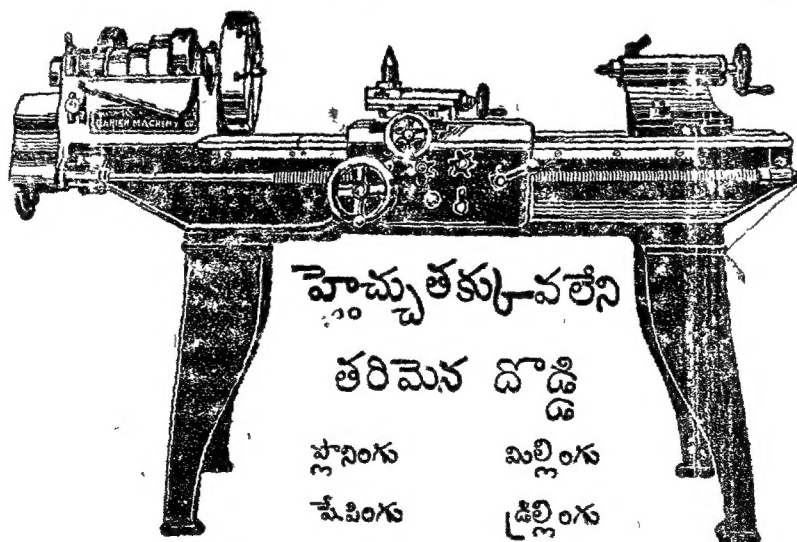

అమృతాంజనము అన్నివి
 నొవ్వులకు సంచీవివరించు.
 పంచభాష చీటీ మూడు కొరె.
 మోనము గురుగడ్డ.
 చక్కని డబ్బితో నవా నీసా 1-1-1
 డబ్బన్ 1-3 రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుంచుకొను.
 అమృతాంజనం డిస్క
 6, 7 రంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు
 109, ఫ్రేరీరోడ్డు, ఫోర్ట్, బాంకూరు

ధరలో అపారమైన తగ్గుదల డానిష్ యంత్ర వనిముట్లు

మాచే అంగీకారము పొందిన వ్యాపారస్తులకు
 తగిన షరతుల మీద అప్పుల మీద కూడ యివ్వబడును

హైచ్చతక్కువలేని
 తరిమెన దొడ్డి
 ప్లానింగు మిల్లింగు
 షేపింగు డ్రిల్లింగు

కోత కోయుటకు తగిన యంత్రము అన్నియు గలవు

79 హెచ్ నెం. మాచిత్ర లిఖితమైన క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు లేదా స్వయంగా
 వచ్చి మా గొప్పతరగతికి జేరిన యంత్రములను చూచి పరీక్షింపుడు.

MASSEY & CO. LTD.
 ENGINEERS

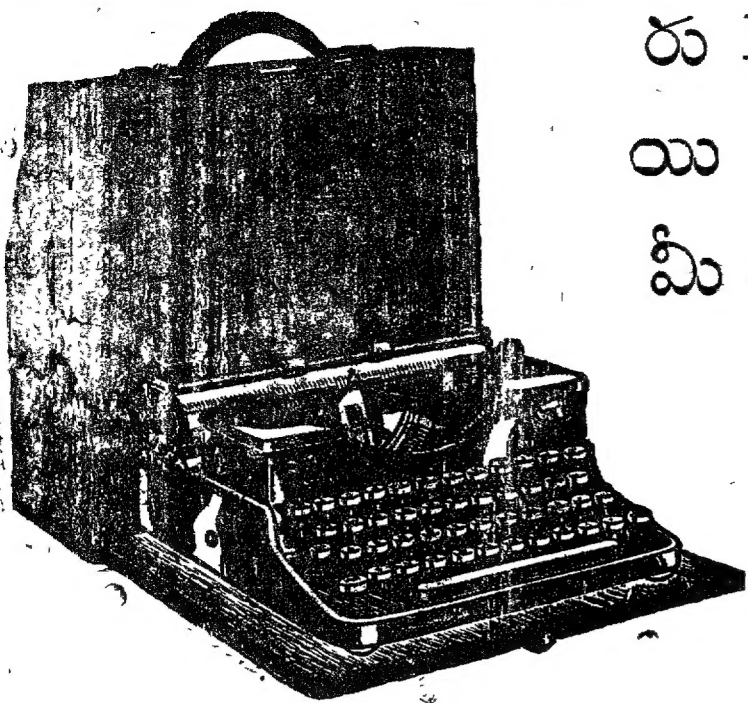
పోస్టు బాక్సు నెం 60, మదరాసు. వ్రాంచి:- ట్రిచీ రోడ్డు, కోయంబరూరు

4 చక్రముల
బ్రేకులుగలవు.

~ See it at our showrooms ~
BOOLEY & Co., SIMPSON & Co., Ltd., TSTANES & Co., Ltd.,
BANGALORE MADRAS. COIMBATORE.

అన్ని వ్యాపకములకు శ్రేష్ఠము రక్తవృద్ధిని, నిలవన
 వలయు తుల 1 వారము 12-0-0 16 గ్రాములు రు 2-0-0
 పి. సి. పి. అందుకో ఆయుర్వేదసమాజం, సెరిదేవి, నెల్లూరుపేట.

రు 12/-

యిచ్చిన
మీ ఆధీన

మగును

ROYAL

నెవ్వెంబరు మాసాంతము వరకు.

రు 12/- మొదట చెల్లించి తదుపరి వాయిదాకు రు 12/- చొ॥
17 వాయిదాలలో చెల్లించిన రాయల్ పోర్టబుల్ టైప్ రైటరును పొంద
వచ్చును. మొత్తం రు 216 అగుచున్నది. పైనిర్ణయ తేదీలోగా
కొనిన వారలు రు 20/ ల లాభమునకు కొనినవారగుచున్నారు.

ప్యాకింగ్ పోస్టేజీఖర్చులు ఉచితము.

రాయల్ కొనిన వారలకు యీ తక్కువ ధరలుతో బాటు
ఒకమంచి ఫౌంటెన్ కలమును బహుమతిగా నివ్వగోరుచున్నాము.
ప్రతి కలముతోకూడ, సెప్టెంబరు 30 తేదీలోగా రు 200 బహుమతిని
పొందు విధమును తెలుపు వివరములు పంపబడును.

మీరు దీని విషయమై ఎక్కువ వివరములు
ఏల కనుగొన కూడదు?

యిక్కడనుచును.

అడిసన్ అండు కో లిమిటెడ్.

హౌంటురోడ్డు, మద్రాసు.

రాయల్ పోర్టబుల్ టైప్ రైటరు విషయము తెలుపు పూర్తివివ
రములను, సెప్టెంబరు మాసాంతము లోపున రు 200/- గడించుపద్ద
తిని తెలుపు పత్రమును దయచేసి పంపగోరెదను.

పేరు.....

అడ్రసు.....

మీరు యీసంగతులన్నియు మీ స్నేహితుల కన్యకత్వన తెలియజేయవలెనని
వారిపేరును అడ్రసును వ్రాసిపంపిన తరుపరి, విషయమంతయు మీకు నిర్వహించ
గలవారు.

అ మృతాంజనము

అన్ని నాపప్పులకు దివ్యవధము. ప్రతియింట నుండగలది. అన్ని పావులలో దొరకును.

జలుమూరు వార్తలు

శ్రీకాకతలాకాలో గవర్న మెంటువారికి పా
ర్టుమొత్తము ల్యాండురెవిన్యూ చెల్లించుచున్న అయిదు గ్రామ
ముఖలో నిది యొకటి. ఈ గ్రామమునకు పరియగు నీటివనరులు
లేనందువలన భక్తులుగా మౌనుముగలుగుట కర్హులు చెప్పరాని
యిడములకు లోనగుట పరిపాటయినది. గంజాంజిల్లాలో పెద్ద
పనికి వరిగడింపబడుచున్న సంకేధార జలుమూరుకు పడమటిదిశను
నుమాగు నాటగు మైళ్లదూరములో ప్రవహించుచున్నది. ప్రభు
త్వమువారు దీనికి ప్రాజెక్టును నియమించి అనేక గ్రామములకు
నీటివరఫరా చేయుచున్నార కాని కడుసామిష్యమును
యీ గ్రామమునకు అట్టి భాగ్యము యెందుకు అభింప లేదో తెలియ
లేదు. ఈ గ్రామముమీదుగా కాలువ త్రవ్వబడుట కొలకల,
రాళ్లుపాతుట కొన్ని సంవత్సరముల క్రితము జరిగియుండెను. ఏ
కారణముచేత పనులు అపకీర్యుడెనో నీటివరకును రైతులకు
తెలియదు. ఈకాలన త్రవ్వబడినయెడల నుమాగు అరువది
గ్రామములు మౌనుదేతయొక్క వాతబడకండ తప్పించుకొన
గలవు. కనుక యీజిల్లాతరపున యెన్నుకొనబడిన కాననపథ్య
లు పర్యవేక్షణ యీకాలన నిర్మాణమునుగూర్చి శ్రద్ధవహించ
గోరుచున్నాము.

పాఠశాల

ఈ గ్రామము లో బోర్డు వారి చే
యరిపాలించ బడుచున్న ఉన్నత ప్రాథమిక
పాఠశాల యొకటిగలదు. దీనిని మాధ్యమిక పాఠశాలగా మార్చ
వలసినదని గ్రామస్థులు దీక్షిత్తు బోర్డువారిని కోరియుండిరి.

రెండు మూడు సంవత్సరములు తీవ్రముగ ప్రయత్నము
లు చేసినను ఫలముగాలేదు. పురజనులు నిరాశను జెందియు
న్నారు. ఇట్టి తరుణములో తాలూకాబోర్డువారైన ప్రజాస్వా
మ్యముకొరకు ప్రస్తుతమున్న పాఠశాలలో మరియిద్దరు స్కూ
లస్టేషనులు వదులుచున్న ఉపాధ్యాయులను వేసి విద్యాభివృద్ధి చే
యించవలసినదని ప్రార్థించుచున్నాము.

పంచాయతీకోర్టు

ఈ గ్రామపంచలి పంచాయతీకోర్టునాగు చాల శక్తు
తో కార్యములు నిర్వహించుచున్నాడు. ప్రతి విషయములో
ను మీరు చాల దూరదృష్టితో పరిశీలించుచు, నిష్పక్షపాతము
తో న్యవహారములు పరిష్కరించుచున్నాడు.

మిత్రబృందము

(Friends Union) కొందగు యువకులు 'ఫ్రెండు
యూనియన్' యను పేర నొకసంఘమును స్థాపించియున్నారు.
మీరి ఆశయములు పొగడవలసినవి. సంఘాద్దేశము ప్రకటననీయ
ము. వీరి, ఆంధ్రజనపత్రిక, భారతి, బంధుసేవ మొదలగు వా
రూపత్రికలను దెప్పించి భాషాభివృద్ధికి తోడ్పడుచున్నాడు.
ఈ సంఘమువారు అధికాలములలో నొక పుస్తక భాండా
గారమును, తన్నిమిత్ర యొక పరిగృహమును నిర్మించెదరని
తెలియుచున్నది. మీరి ప్రతిదిన క్రిడాస్థానమును 'వేడమింటను
కోర్టు' దినవిశాఖాభివృద్ధి గాంచుచున్నది.

గ్రామసీటి

గ్రామము మధ్యగుండా లోకలోఫండు కోడ్డు యొకటి
పోవుచున్నది. గ్రామములోని మార్గములన్నియు చాల పీనస్థి
తియందున్నవి. ఒక వీధినుండి యింకొకవీధికి పోవుటకు మార్గ
ములు పరియగునీటిలో లేక పురవాసులు చాల కష్టమునొందుచు
న్నాడు. పర్యవేక్షణములో వీధులలోని మార్గములన్నియు వర్షింప
వీలులేని స్థితియందుండును. కనుక అధికారాలు యీవిషయము
వెంటనే దిర్గాపుర చేసి కోడ్డులను నిర్మించి ప్రజలయొక్క కృత
జ్ఞకు పాత్రులగుట నుంచివలె.

మంచినీళ్ల తీటాకము

నుమాగు, రెండుతీట జనసంఖ్యగల యీ గ్రామమునకు
యిది యొక్కటియే ప్రధానమైన మంచినీళ్లపసరి. ఈ తీటాక
మునకు మరమ్మతులేక నుమాగు ముప్పది యేండ్లు వాటివని.
వర్ష కాలములోదక్క తదితరసమయములలో నీళ్లుసాగువారి
దుర్భాషన కొట్టుచుండును. దీనిని గూర్చి అధికారులతో యెన్ని
సారులు చెప్పినను లాభము లేకపోయినది. ఈతీటాకములో లేపు
సలములలో సోపానములు లేనందున స్త్రీలు కాళ్లువారిపడుట
యెడలగు ప్రమాదములు తటస్థించుచుండును ఈవిషయములో
అధికారులు పర్యవేక్షణ శ్రద్ధవహించనిచో ప్రజల ఆరోగ్యము
ను చెడగొట్టినవారగుదురు.

(పురవాసి)

BY SPECIAL APPOINTMENT TO THE 42nd INDIAN NATIONAL CONGRESS.

న ర న ము దృ డ మై న ది స మ్మ క మై న ది

ఇట్టి మోస్తక ప్రకారము బాగుగా తెలుసుకొనుచు... పంతులు, కంటేసీలు, కార్యాలయములు, కో ఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న. శే. శ. మొదలియార్, ఇనుపవెట్టెలు చేయువారు, ప్రావైటరు, 59, బ్రాడ్వే, మదరాసు. సటరాజన్ ఎంజనీరింగు పర్కసు.

జెన్ అండు బ్రాస్ ఫౌండర్లు సుబ్బరాయస్వెటింగ్, పెద్దనాయక్ నేపేట మద్రాసు. ఆయిల్ ఎంజనులు, ట్యాంకులు, మెషిన్ భాగములు, మొదలగు నవి రిపేరుచేయుటయందు సమర్థులవారు. రైలువిల్లుకు కావలసిన సెంటర్లు, సాఫ్ట్ వర్క్ నలు సరఫరాగా అవ్వజుదును. మెషిన్లకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు అర్హులగుచేయబడినవి.

ఈ త్రవలు: వ్రాసినట్టి జడలు వ్రాయజుదును. 1429

త్వరపడుడు! 50 రహస్య గ్రంథములసారాంశము త్వరపడుడు!

ఇట్టి గ్రంథ వివిధరంగాల ప్రకటనలచేయుండలేదు. యువతీ యువకులు ప్రేమించుకొనుటెట్లు? ప్రేమరహస్యములు, ముగ్ధిరాంతర రహస్యములు ప్రేమపురుషులలోని జాతులు, ఆయాజాతుల వర్తనలు, బంధనలయొక్క యభిప్రాయము, సంభాషనాచరణలవారు సంప్రదానము చేయవచ్చునా? గర్భనిరోధనకుగల నులుపువార్తలు, ఆసుకుల దాంపత్యమునకు వలయు విషయము లన్నియు నిందుగలవు. సమయానుకూల చిత్రములు 260 పేజీలు పెరి 1 రూపాయ మాత్రము (పోస్టేజీతో)

ఎన్.వి. గోపాల్ అండుకో, 87, తిరుపల్లిపేట, మద్రాసు.

మిక్కిలి మేలైన సీమకమలములను

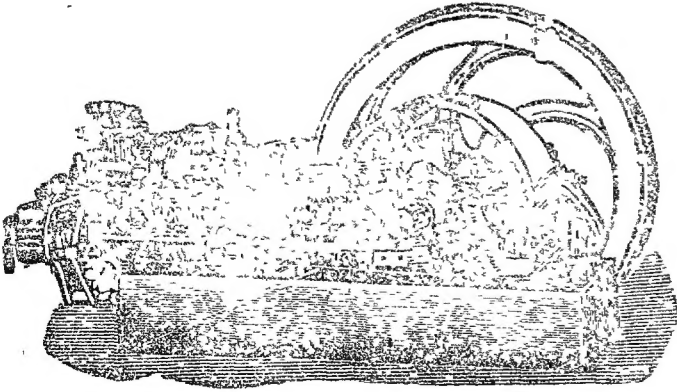
నేరుగా ఉత్పత్తి స్థానము నుండి తెప్పించుటవలన ధరలుసరసము.

మఖ్యముగా ఆంధ్రులు సీమకమలములకై మద్రాసు, బొంబాయి కలకత్తా మున్నగు దూరప్రదేశములకు పోవుచున్నారు. మేము ఆశీర్వాదాలతో నమస్కరించి మాకార్యస్థానమును రాజును హేమద్రవరమునందు స్థాపించితిమి. సీమకమలములు మాత్రమే గాక శలీస, బర్మాకేరములనుండి మేలైన కేంపులు, పచ్చలు, నీలములు, పెడూర్యములు మొదలగు నవరత్నములనుకూడ తెప్పించి, వ్యాపారము చేయుచున్నాము. ప్రాతనగలలో నందు వజ్రములు, కచ్చలు, మంచిమత్తములు, కేంపులు మొదలగు వాటిని కొనెదము. సీమకమలములందు లేక ఇతర రత్నములందు యేకగతావలసినను ఆర్జునాచల సకాములతో తయారుచేసిపంపెదము. ఒకదాని నేరులోవచ్చిన అన్నియు విశేషముగును.

V.M.S. SHAIK MOHAMED & Co. Diamond & Precious Stones Merchants & Jewellers, RAJAHMUNDRY. వి. ఎమ్. ఎస్. షేక్ మహమ్మదు అండుకో, సీమకమలములు నగలవర్తకులు, రాజమండ్రి.

ప్రసిద్ధికెక్కిన విల్సన్ క్రూడాయిలు యింజనులు

సులభమైన మెకానిజమ్. వేవరైజరులేదు త్వరలో స్టార్టుగును.

యా యింజనులు కెమిడికల్ ట్రెపులోను, కొల్లు స్టార్టింగు ట్రెపులోను 7 గుర్రములు బోయ్ పవరు మొదలు 50 గుర్రముల వరకు పవరువరకు యెల్లప్పుడు స్టార్టు నిర్దమగా నుండును. అన్ని సామానులు చాలా బలముగాను, పెంపరు గలవిగాను వుండును. ప్రాదాయిలు ఖర్చు ఆతిస్వల్పము. యెంత ముట్టి చమురుతోనైనను అతి త్వరితముగా పనిచేయును. ధరలు అతి సరసము.

మద్రాసు రాజధానికి సోల ఏజంట్లు యెంవైరు యింజనీరింగు కంపెనీ, 308, లింగిచెట్టిపేటి, మద్రాసు. బొంబాయికి, బెజవాడ.

మద్రాసు శాసనసభ

తాత్కాలిక కార్యక్రమము

శ్రీయత ఎస్. సత్యమూర్తి, ఎం. ఎల్. సి. గారిట్టు వ్రాయుచున్నార: 29 వ తేదీ ఉదయమున నొక కాగితము "తాత్కాలిక కార్యక్రమము" అను పేరి కతో శాసన సభకుం ది నాకు పంపబడినది. దీనియందు కార్యదర్శివంతక మున్నది. దినపర్యయొక్క మొట్ట మొదటి తీర్మానము "సర్ కా ర్య ను మాన్వోరీ బ్యాంకు గురిపై మన కమిషను నెట్టుకమిట్టి తీర్మానము" అని అందు వ్రాయబడినది. నాకు దలిసినంతవరకు స్టాండింగ్ ఆర్డరు నిబంధనల ప్రకారము కార్యదర్శికి తాత్కాలిక కార్యక్రమమును ప్రకటించుట కధికారము లేదు. తాత్కాలిక కార్యక్రమమునగా అర్హమేమి? అందలి విషయములలో శేవియుగూడ నాదినమున చర్చింపబడక పోవచ్చుననియో? లేక, అందులో కొన్నిమాత్రము చర్చింపబడి తక్కినవి చర్చింపబడక పోవచ్చుననియో? చర్చింపబడక పోవుచో, అందులో శేవేవి? ఏ నియమము ననుసరించి? ఈ విభముగా నెందుట, వివిధతీర్మానముల నుపసాదించువారి యనుమతిపొందగా, లేక గౌ|| అధ్యక్షుని యనుమతిపొందగా, లేక యుభయులయనుమతిపొందగా?

తీర్మానము లన్నియును గౌ|| అధ్యక్షునిచే చేర్చబడినవా? నాకు దలిసినంతవరకు, సర్ నార్మను మాన్వోరీ బ్యాంకు గురి తీర్మానము విషయమున గౌ|| అధ్యక్షులు తమయనుమతి నొసగియుండలేదు. అట్టియెడ సదరు తీర్మానము కార్యక్రమములో నెట్లు చేర్చబడినది? అంతవరకును అది చేర్చబడజాలదు. చేర్చబడవచ్చునను నిశ్చయముతోనే ముందుగా నెట్లు గావించబడియున్నచో ఎస్.ఎల్. దొరై రాజుగారి తీర్మానము గూడ నేల చేర్చబడలేదు.

ఈవిషయమునకు సంబంధించిన స్టాండింగ్ ఆర్డరు (6) యేవిధమున తాత్కాలిక కార్యక్రమముయొక్క ప్రకటనమును ఉద్దేశింపదు. ఇంకొక పక్షమున కాపరసభా ఏ మాత్రముయొక్క కార్యక్రమములో శేదేనియొకవిషయము చేర్చబడుట, శేవలము లాంఛనమువలనమాత్రమేగాదు. అట్లు చేర్చబడుట మాత్రముననే గౌ|| అధ్యక్షుని యనుమతిలేకుండుననేతప్ప సదరు సదరు విషయ మా సమావేశములో చర్చింపబడుట కర్తవ్యమందు.

ఇంతేగాక, తీర్మానముల విషయమునమాత్రము యిది యొకతీర్మానం దనియే నాయొక్కవాదము. గౌ|| అధ్యక్షునిచే చేర్చబడినది బాల్బుకాబడిన ఏమిటనో, యది కార్యక్రమములో చేర్చబడగలవు. ఏవిషయమునగాని అది కార్యదర్శిచే ముందుగా నిశ్చయింపబడకపోదు.

కాబట్టి, గౌ|| అధ్యక్షుని యనుమతిలేకుండ ముందుగానే గావించబడిన "తాత్కాలిక కార్యక్రమము" అక్రమమునను దనినామిత్తిప్రాయము, దీనివలన యాతీర్మానమునకు గౌ|| అధ్యక్షుడు తనయనుమతి నొసగియున్నాడని ప్రజలు నమ్ముకందురుగాక.

తిరమకృష్ణ గోరక్షణమిషన్

రామచంద్రపురం-తూర్పుగోదావరి

రామచంద్రపురం నొక పశువధకాలమున్నది. దినమునకు నుగూరు నెలబడి పశువులవరకు వధింపబడుచున్నది. ఈ మాంసము చుట్టు ప్రక్కలనున్న యిరువది గ్రామములకు యెగుమతి చేయబడుచున్నది. ఈ పశువుల వ్రాడారామ పశువుల పంతులండ్రిగారి తీసికొనిరాబడి కసాయివారికై కాలలో కట్టి వేయబడుచున్నది. వ్రాడారామ పశువుల పంతులంధ్రదేశములోని పశువుల పంతులలో నొకటా తంకెలో చేరియున్నది. ఇదటినుండి కసాయివారికి తోలుకొనిపోవు పశువుల సంఖ్యలెక్కువైతేదు. కొలరావచ్చంద్రపురం వ్రాడారామకు సింహద్వారము వంటిది. కనుకనే యిట గోరక్షణ సంఘము ను స్థాపించితిమి. మేము స్వయంగా చూచినదే పాశులకు తెలియ చేయుచున్నాము. ఇదట కసాయివారికి పశువులకు నీరుగాని మేతగాని వేయరు. తిరిగి వారము ముప్పవరకు గసాయివారివ్రాటిన వధించుచు చేయుదురు. మృదయమున్న ప్రతి భారతీయుడు వాటిదీనమాపులు జూచిన కంట తడిబెట్టక మానడు. రామచంద్రపురం యూనియన్ బోర్డువారు కసాయి వారికి పంపిస్తారములు లై సెన్సు యిచ్చియున్నారు. నాలుగు సంవత్సరములు మాత్రమే ముగిసినవి. ఇంకను లై సెన్సుయున్నను దయంత రంగవృద్ధులు యూనియన్ బోర్డువారు లై సెన్సును రద్దుపరచిరి. ఇందులకు శేను బోర్డువారి హృదయ పూర్వకముగ అభినందించుచున్నాను.

రామానంద కార్యదర్శి.

చెన్న పురి బజారు ధరలు

1928 నంబు సెప్టెంబరు 1-వ తేది శనివారము

1. ధాన్యములు

వియ్యముబస్తాలు

బజారు తెనాలి 11 క 42 కలది రు	12 12 0	13 0
నెల్లూరి 11 క 42 కలది రు	12 12 0	13 0
ధిల్లి 11 క 42 కలది రు	12 12 0	13 0
చాగులు రు. 164 బస్తా 1-కి	11 0 0	12 0 0
మవ్వలు 11 క 42 కలది రు	12 12 0	13 0

2. ధాన్యమువస్తువులు

కలములు బస్తా 1-కి ర 205	15 0 0	16 0 0
నెల్లూరి 11 క 42 కలది రు	12 14 0	13 0 0
నెల్లూరి 11 క 42 కలది రు	14 0 0	16 0 0
మినుములు 11 క 42 కలది రు	14 0 0	17 0 0
జలములు 11 క 42 కలది రు	11 0 0	12 0 0

నూనెవస్తువులు

మవ్వలునూనె బా 1-కి	145 0 0	150 0 0
నెల్లూరి 1-కి	14 0 0	21 0 0
మినుముల నెల్లూరి బా 1-కి	55 0 0	56 0 0
చింతిబొట్టిన 11 క 42 కలది రు	45 0 0	50 0 0

నెల్లూరినూనెగానూనె బా 1-కి రు 114-0 మినుముల నూనె 109

అమరుము బా 1-కి 101 0 0 104 0 0

3. చిల్లరవస్తువులు

బాగువస్తువు బా 1-కి	102 0 0	104 0 0
మారకములు 11 క 42 కలది రు	70 0 0	80 0 0
మినుముల బా 1-కి	70 0 0	77 0 0
చింతిబొట్టిన 11 క 42 కలది రు	84 0 0	88 0 0
గుంటూరుపాముకట్టు నీలిమణి మణుగు 1-కి రు	40,48	
కాకనా పిపాముకట్టు 11 క 42 కలది రు	50,5	
చెల్లూరు బా 1-కి	28 0 0	49 0 0
అపూర్వము బా 1-కి	27 2 0	27 6 0
చింతిబొట్టిన బా 1-కి	28 0 0	50 0 0

4. ఇనుము

వట్టారకం బా 1-కి	81 0 0	88 0 0
చింతిబొట్టిన 11 క 42 కలది రు	29 0 0	31 0 0
చింతిబొట్టిన 11 క 42 కలది రు	25 0 0	31 0 0

5. నూలు

నం 20 చెన్ని నేలం యాత్ర	రు	8 2 0
నం 6 ,, కట్టార	రు	5 8 0
నం 24 ,, లాకి	రు	6 0 0
నం 20 కి రెట్టెట్టెలు	రు	7 8 0
నం 40 బాగురు 10 పా	రు	11 12 0
నం 44 సాందో	రు	5 15 0
నం 40 రాబి	రు	10 9 0
నం 4 చెన్ని మనీరు	రు	4 12 0

7. కూడి

బోంబాయి బాగు 1-కి	రు	352 0 0
-------------------	----	---------

8. రోహములు

నండి 100 రులం 1-కి	రు	62 8 0 ~ 68 0 0
బాగురు రులం 1-కి	రు	21 0 0 21 2 0
ననం 1-కి	రు	18 8 8
ఇత్తడి బా 1-కి	రు	225 0 0 230 0
బాగు బా 1-కి	రు	279 0 0 282 0

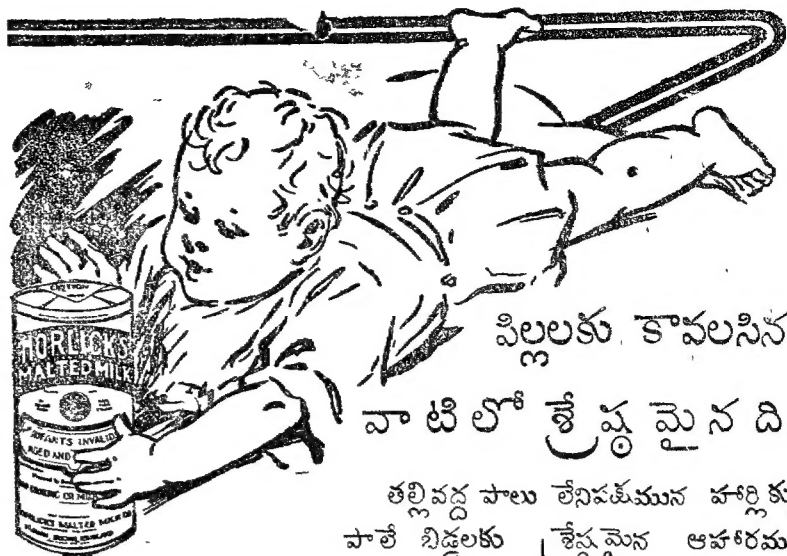
రంగులు

అతిమెలు స్వీట్లరంగులు అలిజరంగు సింహం

పిపా 1-కి రులం 200 కి రు	53 0 0	
11 క 42 కలది రు	1 10 6	
14 కలది రు	1 10 0	
28 కలది రు	1 9 0	
56 కలది రు	1 8 0	
1 అంబరు	1 8 0	

చిల్లూరు పాముకట్టారలక అనగా (బిల్లిరెడ్డు)

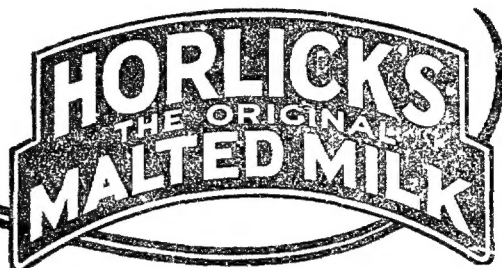
బాగు 1-కి	1 0 0	
చింతిబొట్టిన 1-కి	1 2 0	

పిల్లలకు కావలసిన వాటిలో శ్రేష్టమైనది.

తల్లివద్ద పాలు లేనిపక్షమున హార్లిక్సు పాలే బిడ్డలకు శ్రేష్టమైన ఆహారము. ప్రపంచమున దంతటను వైద్యులును, వైద్యశాస్త్రజ్ఞులునుగూడ హార్లిక్సుపాల నుపయోగించుటకు ప్రోత్సహపర్చుచున్నారు. ఇది మంచి ఆరోగ్యమును, బలమును, నొసంగుటయేగాక శరీరమును, నభివృద్ధి నొందజేయును.

బజారునందును
ఆంగ్లేయందును
4 నెలలలో
చొరకును.

THE SOUTH INDIAN EXPORT Co., P. O Box, 37 MADRAS.

విమోచి నివారిణి ఆమోఘమైన

కలరా మందు

గతి యింకావడి సంవత్సరములనుండియు ఆశీక ప్రాంతముల కాపాడి భ్యాతివహించినది. దీనిని ప్రయోగముల యందు పయోజనము వెంటనుంచుకొనుట అవసరము. బీదల సహాయము ప్రస్తుతము నెల తగ్గించిశాము.

నెల బుడ్డి 1 కి రు 1-2-0. పోస్టేజీ ప్రశ్నకము.

ఆయుర్వేద భూషణ నోరి రామశాస్త్రి, ఆయుర్వేదవిలయము, బెజవాడ,

ఏలూరులో బ్యాంకి ఏజంటు బదిలీ

శ్రీయుత దత్తాత్రేయగారికి వీడ్కోలువిందు 26-8-1928/ఆదివారము సాయంత్రము 5 గంటలకు ఏలూరులో బ్యాంకు బంగారా ఆనగలో బ్యాంకి ఏజంటు శ్రీయుత మెలూరు కలకటదత్తాత్రేయగారు ప్రాన్యవర్తకము చెడులు సందర్శించు వారి గౌరవానికి ముహూర్తపుర వర్తకసంఘమువారు అల్పాహారవిద్యోగి శ్రీభిషం దనవర్తక చదివి వారి సంతకమును తెలియజేసి.

ఈ అల్పాహారవిద్యుతు, శ్రీయుత మెలూరు గంగరాజు, కృష్ణారావు జమిందార్లు, సుబ్రహ్మణ్యరావుచాదరి, మాజీటి వీరభద్రరావు సహోదరులు, రాజా యం. భుజంగరావు జమిందార్లు, యస్సాయిల్ సేట్ సాహెబు, మహమ్మదు రాజమల్లి అస్సారి సాహెబు జమిందార్, రావుసాహెబు బడేటి వెంకట్రామయ్యగారు, శీరం జగన్నాథస్వామిగారు, మెచ్చర్ల వియ్యన్నకంఠులు, మున్సిసిపల్ స్పెషల్ ఆఫీసరు రాజత్తుం గార్లు, ప్రభుత్వోద్యోగులును యితర పురప్రముఖులను చాలా మంది దయచేసిరి.

విందుపయమున, స్వదేశి బ్యాంకును, మధ్యకొంత నేపు గ్రామఫోనును, ముగింపునందు బాణసంచాయు, యేర్పాటు చేసి, వర్తకసంఘమువారు మునుగు నెయ్యి యాభ్యులు వ్యయపరచి, సభికుల మనంబు సంతసిల్లజేసి, సమావేశమును జయప్రదముగ నొనరించిరి.

ఈ సందర్భమున శ్రీయుత దత్తాత్రేయగారికి, వారి సానే, రాబిన్ శ్రీయుత పి. ముప్పారావుగారికి, వర్తక సంఘమువారు శాయాపటమును తీయించుకొని శ్రీయుత దత్తాత్రేయగారిని, శ్రీయుత ముప్పారావుగారిని పుష్పమాలలం కృతులుగ నొనర్చిరి.

వర్తక సంఘమువారి తరపున ఫేర్ వల్ ఎడ్రసు శ్రీ యుగ మేలే కృష్ణారావు జమిందార్ గారు ఆంగ్లమునందును, శ్రీయుత జవ్వాజి అస్సారావు గుప్తగారు తెలుగునందును చదివిరి.

ఎం. కోటయ్యనాయుడు.

వివరీతవర్షము

ఆగస్టు 28: ఈ నెల 25, 26 తేదీలలో పోలవరం దివిజన్ మన్యపుప్రాంతములలో, చాలా వివరీతవర్షములు కురిసి యరకాల్య, బయడేరు పులివగు మొదలగు కొండకాలవలు చాలాభయంకరముగా వరదలువచ్చి, పంటసేరు సప్లయకొరకు కట్టినబండకట్టున్న, యరకాల్య బయడేరువంటెనలున్న కొట్టుకొనిపోయినవి. యింకాకూడా వైవరదలు ఏకయియు, రాజవరము, రాజగూడెం పోలివరము మొదలగు కామవరపు కొట తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాలలోని గ్రామాదుల భూములపై ప్రవహించుటచేత నువ్వు, గంటముదలగుచేల నష్టముగుట యే గాకుండా, చాలాశకువులుకూడా నష్టమయినది. వరదలు శనివారము రాత్రి ఆకస్మాత్తుగావచ్చుటచేత పొలములలోని పశువులున్న, ఆచ్చట పడండియున్న కొండరుముమ్యలున్న కొట్టుకొనిపోయిరి. ఏబది అరుదని సంవత్సరములమధ్య యింక వివరీతముగా పై కాలవలవరదలు రాలేదని కొందరు తెలిసిన పెద్దలు చెపుటయొక్కారు. కొన్ని యిండ్లుకూడా కొట్టుకొని పోయినవి. పైగ్రామాదులు చాలాబీదపయినటుంటి వర్షాభారముమాత్రమేగల మెట్ట ప్రదేశము. ఇచ్చట నెలరోజులనుంచి వర్షములేక పంటలు నష్టమయిండ్లగా పైప్రకారముకూడ నష్టము కలిగినవి. వెంటనే అధికారులు తగుక్రద్ధతీసుకొని వరదపడిన భూములకు రిమీషనుయిప్పించి, పశువులు నష్టపడినవారికి స్వల్పపడ్డిపై రుణములుయిప్పించి సహాయముచేయవలసి యింటుంది. పై వంటెనలు ప్రజల రాకపోకలకు చాలాపునయోగముగాన జిల్లాబోర్డువారు, లోకలుండు అధికారులు వెంటనే చర్యతీసుకొని, మునుపటికన్న మంచివద్దలని కట్టుటకు యేర్పాటుచేయవలసియుంటుంది. తేనియెడల ప్రజలు చాలాబుబ్బురులకు తోనుగావలసివచ్చును.

(శ్రీయోధిలాపి.)

త బాబు రాజేంద్ర సాదుగారు

మున ప్రసాదుగారిని కుంటురులు గుండులు కొట్టుట ప్రాధాన్యము చేయునందుండి ఒక ప్రాధాన్యమును వ్రాసిరి. మొన్నటి మొయలులో నది అవధిలో నీ దండకు గాములను తెక్కచేయక ప్రసాదుగారిని కులగు నీ దండకులకు నేనెంతయును కృతార్థమును నొక పనివిషయమున చేసిరి. తేద్యులకు లండను నగరమునకు వెళ్లిరి. బోపాఖండమునందలి యితర జేతములలో నరించిరి. పిమ్మట వియన్నాలో జరిగిన వెళ్లిరి. అచట నొక అవధివిధుడు ప్రసాదు చట్టికి చేరువగా నున్న మరెయ్యక సలమను కథకు వెళ్లిరి అవధిలో జరిగిన చర్య ప్రాధాన్యమున దిట్టలు వివరింపబడెను.

శేంద్ర ప్రసాదుగారి ద్వారా కంపిన లేఖను సిందిరిగారిని దాని దుకును యింతోకలు ను చదువగా నాకు చాలాభిరతి కలిగింది అత సభను గూర్చియు మీరు ఈ పరిషత్తునుండి లేరుగాని "కామ్రేడు సాదు స్థిరమైన నేలలో నువ్వనియేరు అయినను కలుసుకొన వలెనని ప్రసాదు కు". అనిమిత్రవాసిన లేఖకు దుకును వ్రాసి వ్రాసినవ్యక్తి పేరుగూడదందు కలదుగాని కన్నదును విని యుండలేదు. స్థిరమైన రాదుకాదుము. కాంతి స్వాతంత్ర్య నిరతిలగు సంఘసభ గూడ అనాదు జనునట్లంబుల సంఘమును గూర్చి గూడ మేమిదివర యుండలేదు. 1-8-20 వ తేదీని వుదయము మాకుచేరినది. ఈసభకు వెళ్లుటలన ప్రమాద మాయని మేమానాడు మధ్యాహ్నమునరకును యుంటిమి. ఆసంఘసభ్యులపేర్లు ఏదైత్యుగిలో నులోను గూడ మాకు కనబడలేదు. కావున మాయంటికి తీసుకొనివచ్చుటకు మేమిద్దర కను వెళ్లితిమి.

గారికి తన్నాహ్వనించిన—గారిని గూర్చియు స్త్రీయును యేమియును తెలియదు. అవధిలో—గారు ప్రసాదుగారిని కొరగా ప్రసాదు యుద్ధములను విరివింపగూడదను వర్తిప్రాయ వ్యవస్థయిలా స్త్రీల సభజనగమనమునందు చరియండిరి. ఈ వంగకు లేవియును మాకు మేమిరువురమును గూడ ప్రసాదుగారిలో ఆ ముమ్ముల వాక్యవించిన—గారు ఆ సభలో స్త్రీల సంఘమువారిననుగూడ నవట లేదు. యును పొగతో నిండియుండెను. అన్ని బల్లల కాలు చెల్లాచెదురుగా నున్నవి. ఆ సభనుమన చాల మంది కేకలు చేయుచుండిరి. అప్పటికే వ్యవస్థయైనది. మేము స్త్రీలసంఘమువారి బల్ల క్షణములోనే సభ ప్రారంభము గాకముందే మంచి కొట్టు జారకలిచిరి. మేమిరువురమును ద్వారలవి ఆయనను కాపాడుచుండినను ఆయ ను తిరుగుట తటస్థించినది. మమ్ముల వాక్య ఆరాజకుడయిన ఒక ఆరాజకవత్రికు ను అవధిలో మరియొకరు మాటలాడెదరని నినదనియు ప్రసాదుగారిని చూచి వారను స్వపక్షు డతడెయనుకొనుటచేతనే వారాయనకు అటు పిమ్మట మాకు తెలిసినది. ఆయన పీరు గూడ మాకు తెలిసినదిగాని ఆయన కన్నదును విని నది కాదు. నేను మాటలతో వెళ్లుకొనియుంటిని. లోపల తల దివేనుకొని యుంటినిగాన వారు కర్రలతోను, స్త్రీలతోను కొట్టినదెట్లు నాతలకు తగులకండ పీయను కాపాడెను. ప్రసాదుగారికి తలమీద దను ఒకచేతిమీదను నాయములు తగిలెను. మీద చిన్నగాయును తగిలినది, ఆకర్షిపోటు

For High Class Diamonds and up to-date Jewellery GO TO Bapalal & Co., Dimond Merchants, Gold & Silver Smiths, 216, China Bazaar Road, Madras.

కంటికి తగిలినవో కంటికి చాపమాదము కలిగియుండును. ఒకడు కర్ణితో పొడిచెను. నే నంతలో నాచేతితో దానిని పట్టుకొంటినిగాన కర్ణిపోటుగూడ లేకగానే పోయినది. అది కర్ణిలోనే నునినది. ఎందరో మమ్ములకు కొట్టుచుండిరి. నేను ప్రసాదుగారిని కాపాడుచుండినని వారు నన్ను చూపించుచుండిరి. అంతలో అన్ని దెబ్బలను నిరోధింపగల కత్తి కా కెటుల కలిగెనో నాకే చాలవిధముగా తోచుచున్నది. ఆజన సమాహవానం దొకప్రక్క నేనును ఒకప్రక్క నాభార్యయు నుండి నాయురపురి మధ్యను ప్రసాదుగారినుంచి ఆయనను మే మిరువురమును పట్టుకొని దారిచేరుకొని పోవుచుంటిమి గాన నేను ద్వారము తప్పించుకొనుటకు ఒక్కచెయ్యిమూత్రమే నాకు స్వాధీనముగా నుండెను. మావంటి నిండను ముఖ్యముగా చేరుల మీదను కాళ్ళ మీదను దెబ్బలుతగులుటచే నల్లనిమచ్చ లేర్పడెను. రెండురోజులవరకు నామెదడులో నేమో ధ్వనికలుగుచునే యుండెను. "దానిని చంపుచు చంపుచు" అని అందరును అరుచు చుండిరి. ఆకేకలు వినుటకు చాల దారుణముగా నుండెను. మేము ప్రసాదుగారిని ఆనాడు మాయంటికి గొనిపోయి చికిత్సచేసి తిమి ముగ్ధాదు ఆయనకు ఆరోగ్యముకలిగినది. ఒకగంటనేపు మేముగూడ ఆయనతో కలుసుకొని ప్రయాణముచేసి ఆయనను సాగనంపినచ్చితిమి. మరునాడు ప్రసాదుగారివద్దనుండి మాకు లేఖవచ్చినది. ఒక దాక్టరు ఆయనను పరీక్షచేసెననియును ప్రమాదమేమియును లేదనియును ప్రసాదుగారు వ్రాసిరి. నే దాచున విధిమాత్రో కొమమును కొలండుగారి యింట నున్నాడు. నే నాయితోక లేఖను వ్రాసితిని. దానిలో అన్ని విషయములను వివరించితిని. ఇటువైది బోపాఖండమునకు రాగోరునట్టియు యిచట కొంతకాల ముండగోరనట్టియు భార తీయకముఖు లెవరును యిట్టి క్రొత్తపుర్యములతో చిక్కుకొని చిక్కుల పాలుకాకుండునట్లు మీ రిలేఖను ప్రకటించ గోరెదను. ద్వారస్వరాపిత్తము మున్నగు మీసిద్ధాంతములను పూర్వోత్తరసందర్భములనంది చివీనీ యిచట రాజకీయకక్షల వారాసిద్ధాంతములను దుర్వినియోగము చేయుచున్నార. భార తీయ సోదరులు చాల కష్టముగలుచున్నందున నందరి మాటలను వారు కడునుభయగానముచుండురు. ఒకపాళ్ళకుడు తాను కాఖాహరినని ఒకభారతీయునితో చెప్పినచో ఆపాళ్ళకుడు మీసిద్ధాంతములనే అనుసరించుచున్నాడని ఆభారతీయుడు నెంటునీ నెమ్మును. అటుల తాను కాఖాహరినని చెప్పిన పాళ్ళకుడు ఆరాజకుడుగూడ నెమ్ముండవచ్చు. నే మాయని ఆ భారతీయ సోదరు డింబుకయైన యొంపడు అస రిచితులగువారిని గూర్చి చాగుగా మిశ్రలనడిగి తెలుసుకొన కుండ భారతీయు లట్టివారి ఆహ్వానముల సంగీకరింపగూడదు అని మీరు మీదేశీయుల కందరిని బాగుగా విశవసరుకగోర దను. "అని ప్రాధాన్యము దండకులు నాకు వ్రాసిరి.

మానవసృష్టావము ప్రధానముగా ఒక్కరితోనే యుండు ననియును నమ్రత, సాజవ్యము, సాధ్యత్యాగము, యాదార్య ము మున్నగునట్టి గుణములు మానవులకందాకిరి సామాన్య ములేగాని ప్రత్యేకముగ నొకజాతికిమాత్రమే చెందినవి కావని యును యీలేఖలన విశిలమగుచున్నది. ఇప్పుడు భారతీయులు పలువురు విశేషముల కలుచున్నార. అసహాయాద్యమును ప్రారంభమై నప్పటినుండియు విదేశీయులు భారతీయులను హెచ్చుగా నాహ్వనించుచున్నారు. కాని బాబురాజేంద్ర ప్రసాదుగారి కిప్పుడు తల ప్రమేన ఆభిధమటి అవధ మన కెవరి కైన కలుగుకేమా అను విషయమును గూర్చి మనమెన్నడును ఆలోచించియుండలేదు. "ఒకసభలో ప్రసాదుగారు కాంతిని గూర్చి మాటలాడుచుండగా ఘానీస్టులు సభ సా గకుండలేని అయినను కొట్టిరి". అయితే కొన్ని రోజులక్రితము బొంబాయి క్రాంతిలు వత్రికలో విదేశ తంలివార్తలను శిర్షిక క్రింద ప్రకటించబడిన గాని రాజేంద్ర ప్రసాదుగారి వద్దనుండి దినినిగూర్చి నాకు తంలివార్త రాలేదు. అంతేగాక హాలెండు లో జరుగజున్న యువకపథకు సందేశము నొసగవలెనని ప్రసా దుగారు నాకు కంపిన తంలివార్తగూడ బొంబాయి క్రాంతిలకు ప్రతికలోని వార్తను నేను చదివినకాడే నాకు చేరినదిగాన నేను క్రాంతిలవార్త నపుడు నమ్ములేదు. ఇప్పుడు ప్రాధాన్యము గారి లేఖలన నిజము వెల్లడియైనది. (మొ. క. కాంధి-ఎంసు యిండియా. 80-8-28)

శ్రీ కాంతి ఆశ్రమమునుండి ప్రకటింపబడు వత్రికలు, శాంతి (భక్తి జ్ఞానవైరాగ్య విషయక మాసపత్రిక) నర్వమత సమ్మతములగు, తెలుగు వ్యాఖ్యానములతో పల రాదు, విశ్వ సోదరభావమును ప్రోఠించును. చందావివరము:—కాశ్యపిపోవకులు రు: 100, రు 50, పహాయలు రు 10, చందాదాత్తు రు 2.

PEACE 'కాంతి' వత్రికవలెనే సర్వమత సమ్మతమును విస్త సోదర భావబోధక మనగు వ్యాసావళిలో అగ్గము: ప్రక టింపబడు మాసపత్రిక. చందా రు. 8-0-0 'కాంతి' వత్రిక చందా: రు. 8-0-0 మాత్రమే.

శ్రీ కాంతి ఆశ్రమము ఈ ఆశ్రమము చుట్టును కొండలుగలిగి, కడు విశాలమై యొప్పు సమప్రదేశమున, వివిధఫలవృక్షములతో నలరారు చక్కని తోటనడుమ నిర్మింపబడియున్నది. ఇది ప్రపంచమున గల మానవు లందఱును సాంతిక్రైస్తవ్యమై సర్వమతములవారను తమతమ ధర్మముల ననుసరింప వరమార్గ సాధన చేసికొనుట కనువుగనున్నది.

హిందువులు, మహమ్మదీయులు క్రైస్తవులు, బౌద్ధులు మతవిభేదములను దేశభేది మత వివక్షితలేక స్వేచ్ఛగా కొ రెమ యనుష్ఠానములను జలుపుకొన వచ్చును. ఎల్లజాతనా పూర్వకమున స్యాగతము!

ప్రధానస్థానము:—అమెరికా, డెన్మార్క్, మొదల జేతమునందును కాఖాసమాజములు కలవు.

వోలకల్లకొండలు కాంతి ఆశ్రమస్థానము, పేద్దా తాలూకా తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

జ్వరము

fever

మిక్కిలి వేడిమిగల యీదేశమందు పని చేయువారలు ఎండవేడిమివల్ల జ్వరములు మొదలైన వ్యాధులచే తరచుగా బాధింప బడుదురు.

అట్టివాటిని తొలగించుటకు బేయర్స్ గారి

కాఫియాస్పిరిన్

విల్లలను నేవించిన త్వరలో బాధ నివర్తి యగును. విల్లలను మింగిన తరువరి చాలినంత జలమును గ్రోలుము. వెంటనే బాధనివారణ మగును.

కాఫియాస్పిరిన్ ఎట్టిని కవరులలో నుంచ బడి రు 0-2-0 వెలకు ఎల్లచోట్లను చూడ బడును.

చిత్రనళీయ ప్రదర్శనము

దక్షిణ భారత వాణిజ్యసంఘ నాటకశాఖ

దక్షిణ భారతవాణిజ్య సంఘము వత్తుమన, తత్సంఘ నిర్వాహకులచే నొక నాటకశాఖయొక్కటి కొలవిననుట క్రిందట ప్రకటనయైనది. వీరలు నిన్నటి సాయంత్రము చెన్నపురి జిల్లావాడ నాటకశాలయందు గొల్ల రాజు పాల్ దాక్షయ్య రామరావుగారి యధ్యక్షతక్రింద బల్లారివారి చిత్రనళీయ నాటకమును ప్రదర్శించిరి.

ఈ నాటకముందు సమయంతి ప్రాత్రనుధరింపటకు స్త్రీ ముప్పిడి జగ్గరాజుగారు రాజమహేంద్రవరమునుండి రప్పించిరి. ఆంధ్రనాటకరంగమున వీరిపేరు చిరకాలమునుండియు సుప్రసిద్ధము. కడలా, శృంగార, శోకరసముల నొప్పించుటయందు స్త్రీవేషధారులతో రచనైర్వరలని వీరికి ప్రఖ్యాతిగల్గింది. రాజమహేంద్రవరమునందలి నాగేశ్వరరావు గుడిసె శివరావు కంపెనీలతో పెక్కు సంవత్సరములకు ప్రధానస్త్రీ పాత్రముల ధరించుచు యంతయు పూర్వమే వీరు విఖ్యాతమైనవారు. దర్శనమునవసిం చియుండిరి. ఇయోధికృతలందేసి నేడు వీరికిరింపాకుమార్తె యొ క్రిందక్షిప్తమైనను, గాత్రము ధృవ మిగులుంట్ల కొరతవడినను, రా గవ్యాపలు పూర్వపాత్రలబట్టిను విశ్రాంతిగైకొనడగుదిన ములలో నైతము వీరు నిన్నటి ప్రదర్శనముందు గన్వరించిన ప్రజ్ఞా విశేషము, కళాభివృద్ధియందున్నదనిపించుచున్నది. ఈవయస్సున నైతము నాటకశిలయందు వీరికిగల సహజ గాఢానురాగ సంపదకు తోడ్పాటు మెయ్యున్నది. కాని గతించినకాలమందిట్టి యనుపమాన యశస్సును గడించిన స్త్రీజగ్గరాజుగారివంటి ప్ర సిద్ధులు నాటకరంగము నుంకరింప సంతృప్తిచెందలేని తమకా శిష్యులనకనునగు నాయక, దూతికాదిపాపాత్రధారుల నేరికొని అట్లుగావించుట తమమని మాయుభిప్రాయము.

ఈ నాటకములోనికే పేర్కొనలేనివారు గుడేపాత్ర ధారి, నూతనతొలుచే గాబోలు రంగమునందు వీరి స్వాతంత్ర్య యొకరికి నిర్బంధింపబడినటుల తోపజేసినను ఉచిత వేషధారణము, స్వచ్ఛమగు వాస్తవము, తగ్గమైన చక్కనిపాట, సమ యోచితాభివ్యక్తియు నివియెల్ల నేకమై వీరి నీ పాత్రకు జిప్సి యొందునట్లు గావించెను.

యొక చిల్లరపాత్రధారులందరను నాటకరంగమునకు నాట్య శిక్షణమునకును కేవల నూతనలవలెగన్నట్టిరి. వీరశాయక, బ్రాహ్మణ పాత్రధారి చక్కగ ప్రదర్శించినను, వీరశాయక పాత్రయందు వేషమున కుచితముగ మాట్లాడు సరణి నే గాక, భావముగూడ మార్చుజేసికొనిన రసవంతముగ నుండెడిది. "ఏమి యంతి" యనుటకు నోరొడక "దయమంది" యను వీరశాయకుడు సాల్వెజరహితమును, చందోనిబడమును వ్యాకరణబోధములం టిని గ్రాంథికభావము మాట్లాడుట రసపోషణమునకు తోడ్ప డెను.

వల్ల, బాహుకపాత్రములను, యీ సమాజనిర్వాహకులగు సి. హెచ్. యల్. నరసింహారావుగారు ధరించిరి. వీరి పాత్ర ధర్మనిర్వహణముగూర్చి విశేషముగ వ్రాయబనిలేదు. తమ నైజప్రకృతికి, తమ ప్రజ్ఞావిశేషములకు తగిన వేర్వే పాత్ర కల్పానినైన ధరించిన వీరి సభ్యులమెప్పింప జేసెడివారు. కాని నలుది యంతటి నాయకపాత్ర కెంతమాత్రమును జిప్సియొండలేదు. వీరు నలునిపాత్రయందే బాహుకపాత్రయం అంతగతమై యడగియుండి, ఒక్కొక్క తరి జయల్పడునట్లు అభిన యించిరి. శాశ్వతమరణ్యోదనమైనదని దుఃఖించుచు వీరు నటించినపుడు నిజముగ నరణ్యోదనమువలెనే గన్నట్టెను. దమ యంతి సతీవ్రహ్మను వీరు దుఃఖమునపరయించుటకుమందే ప్రేక్షకులను శోకరసమున ముంచివైచిరి.

నాటక సామాజికులకు కడకొకమాటజెప్పి ముగించెదము చెన్నపురివంటి ప్రధానపట్టణమున, వివిధ విజ్ఞానములకు నిలయ మైన కేంద్రస్థానమున, ముప్రసిద్ధ ప్రేక్షకజన సమక్షమున స రియగు కట్టుబాటు శిక్షణలు లేక, తగిన సాధనసంపత్తి కలిగియుం డక ఏదేనియొక నాటకమునెట్లైన ఆదినచాలనను పట్టుదలతో ప్రదర్శనములు గావించుట ఆంధ్ర నాటకకళోన్నతిని, ఇపుడెట్లు డేమొలకలెత్తుచున్న ఆంధ్రుల యశస్సునకును తోడుపాటిల్ల జేయును. ముప్రసిద్ధులను, యశస్వినులను నటకుల దూర జేశములనుండి రప్పించి వారితో సహా పాత్రధారులగ నాట్య కళకపరిచితులగునారని తోడుజేసిన రంగమున కెక్కించుట వలన ప్రధానపాత్రధారుల ప్రాముఖ్యతకు భంగముకలుగుననుట వింతగాదు. ఇంతి స్యల్వకాలములో, నింతి యాత్సహముతో వీరి నాటకమును ప్రదర్శించినందులకు వీరి సాహసమును మాత్రము కొనియాడుచు, ఇక ముందు వీరి యాత్సహకృతితోడు తోడ, కట్టుబాటుల నలవరచుకొని, అనుభవమును గడించి ప్రదర్శనమును గావించి ఆంధ్రుల యశస్సును గాపాడి, నాట్య కళారాధకు లయ్యెదరగాక యని కోరుచున్నాము.

ప్రదర్శనమున కధ్యక్షులగ ఆహ్వానింపబడిన గొల్లరావు సాహెబు దాక్షయ్య య. రామరావుగారు సహజమువారి

మిగుల క్రశంసింది, మున్నందు సమాజ మందలి నటకులు మిక్కిలి యభివృద్ధి నొందగల మాచనలుగలవని హామీరి. సమాజము తరపున అధ్యక్షులకు, ప్రేక్షకముహూర్తయం కు వందనము లర్పింపబడెను.

బాల్గోలి విజయం

- గొల్లరావుగారు నాటక ప్రకాశకలన పల్లభుని నాయకత్వంపు వర్తనమున సత్వయోధ్యమునందున సహజదీక్ష బడసె విజయము బాల్గోలి భారతాంబి.
- వీరతోడుత డెట్లది కలయోధు లైదు నెలలను యడవడి యెరుగినము లహారహమును నిశ్చయ్య లగుచు పోర బడసె విజయము బాల్గోలి భారతాంబి
- ఆచరణ కిదియొడవడు ఆకరమున గాంధీతత్వము విజయము గాంచదనుచు రాగరికసార్యశాఖలు నవ్యయండ బడసె విజయము బాల్గోలి భారతాంబి
- గాంధీతత్వమును చ్యుతిగలియె యనధి గాన విజయంబు గల్గుట కల్లయనుచు అహానింపగనోవంక నహీతులై బడసె విజయము బాల్గోలి భారతాంబి
- త్యాగమును శాంతియు నహింస ధైర్యము తమ నైక్యమున సహనమున యస్త్రములగ సత్వసమరంబులందున జయము గనిరి సిక్కుయోధులు మున్ను దా మక్కుజముగ పడసి రీజాదుబాల్గోలి ప్రజలు మరల బడసె విజయము బాల్గోలి భారతాంబి
- ప్రథితబాల్గోలి ప్రజలై బడినపిమ్మగు వడగనుండెను నీవైసి ప్రజలగతిని సమరసన్నాహివగును జయముగొనుచు బడసె విజయము బాల్గోలి భారతాంబి

పల్ల వెంకటశాస్త్రి.

యక్స్ - బేజిక్
రోమనాశనము.
పాడరు లేక మిగడ.

ఒకమారుపయోగించిన నిరంతర ముపయోగించ ను శ్వాసా మదయించును. స్త్రీలకు ప్రత్యేకముగా శరీర ముడిద రోమములుండుట చాల అసహ్యకరము, అనా రోగ్యకరమునై యున్నది. హిందూదేశమందలి స్త్రీలచే యిది ప్రత్యేకగ్రాహ్యమై అనేక కళాబ్రతులనుంచి వాడుటకునున్నది. రోమముల నాశనమొనర్చుటయందు, అసా మాన్యప్రజ్ఞ గలది. సదరుపనికి హానికరమైనట్టియు, చౌకగా దొరకు నట్టి వస్తువుల నుపయోగించకుడు. కాస్త్రీయముగాత యారోగ్యబడిన దానినే ఉపయోగింపుడు. ఇందు దుర్వాసన యుట్టికయులేదు. నిరహాయకమైనది చాల శ్రేష్టమైనది. కెమిస్టులందరి వద్దను దొరకును. లేక

మార్టిన్ అండ్ హారిస్ లిమిటెడ్
8, హార్టల్లా, కలకత్తా.
మార్టిన్ అండ్ హారిస్ లిమిటెడ్,
151, శుంకురావుచెట్టిపేడి, మద్రాసు.

WANTED.
Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fane Certificate on 2 annas stamp. Apply to: Imperial Telegraph College, Nai Sarak, Delhi. 3103

దక్షిణ ఇండియా

ప్రభుత్వ ప్రకటన-3

పెన్షన్మొగూర్చి మద్రాసు (లేదీన గావించిన ప్రకటన యొడిగు రైల్వే ధిక్కారాలకును పర్మిట్లను త గాదా పుట్టుటకు కార పులయొక్క నూతన యేర్పాటులో తగ్గింపుబడవలసి వచ్చుటయే అయియు కిని ఉద్యోగములనిచ్చుటకు రైల్వే పోవుటచేతను, అధికారులచే నూచింపనివాండ్లు అంగీకరింపక పోవుట ప్రసంగించెను. కా ను నెల 29 న నై రాక్కు, నాగపట్నం, పోడూరు, పర్మిట్లను అధికారులచే నూచింపజేసిన తరువాతాల్లి లేబరుయొనయి సి డెంటు యీ క్రింది నాలుగు విషయనయచే పంచాయతి జరుపబడుట డించినంతవరకును వ్యవహార స్తంభము అ

- (1) లాక్కుటువేతన ము లు
- (2) విచ్చిక్కుముగా రాజీనామాలు నొసగి
- (3) పనివాండ్లను చేర్చుకొనుట,
- (4) పనియందున్న వారికష్టములు దీర్చు

ఏజంటు క్రతుత్తముతో బడె చో మానివాండ్ల వేతనము, పనియం యీ రెండు విషయములగూర్చి పంచా రించెను.

ఇండియా ప్రభుత్వముయొక్క యింపబడిన పనివాండ్ల సంఖ్య తగ్గింపు ము మార్పు గావించబడ జాలదని యేజం డెను. పై నాలుగు విషయములందును కంకీకరింపబడక పోవుటచేత యీ విషయన కమిటీయొరుటబెట్టబడుట డెను. దీనికే డి రాత్రినుండియు పమ్మె ప్రారంభము. పమ్మెకు ముందుగానే పోలినువా. ఖ్యములగు రైల్వేవేదనులను గాపాడుటకై మిటరుగేజియందంతటను జరిగిన జరుగునని ముందుగా ద యుండలేదు. పమ్మె ప్రారంభమునుండిర న్యముల నేకముగా తటస్థించెను. కొన్ని కాలిని గాపాడుటగాను 144 పెక్కు ను. తిరుచినాపల్లితప్ప తక్కిన స్థలములని రము దీనిన వెంటనే సదరు పెక్కును రద్దు చట్టముక్రింద అనేక కళా ర విధింప బడెను. కార్మిక నా కేసులు మరికొన్ని యంతకేసులు యింకను వి గావున యిందుకు సంబంధించిన కేరము కు క్రభుత్వ ముద్దేశికలేదు.

కాబట్టి ప్రభుత్వమువారు, ప్రజా కవసరముగుంతకంటె సధికముగా నిట్టివర్గము ఈతగాదాలో ప్రభుత్వము జోక్యవ యముగూర్చి, ఏజంటు కొన్ని విషయము కంగీకరించెను. కాని యూ, పనివాండ్లను స్వాధీన పడు దున యేజంటు యూనియను టాటింబుట తము పరిస్థితులు చాలవరకు మృగినవి. కూ యందున్న యుద్యోగులను మరల తన ఇంకను భేదములేనియిననున్న చో వానినిచర్చి రాయబారులను విలుచుచున్నాడు. ఎదుర నామాల నొసగిన పనివాండ్లందరును యేజ మొదటి, సలహాకరతుల ప్రకారము తమ జ బాకీలనుగూడ బుచ్చుకొనుచున్నాడు. కాబ లో నెట్టి పంచాయతియను జరుపవలసిన య ము లేదు.

ప్రభుత్వమువారు మధ్యనర్తగా వచ్చు లను సిద్ధముగ నేయున్నారు. కాని, ప్రభు ఖ్యవిధి, కాలిసంరక్షణయను, అనాధులన అయియున్నది. నేరములను శిక్షింపకండి వ్యాయసానముల విచారణతోనున్న శేకులను గాని ప్రభుత్వమువారి కుద్దేశములేదు.

(1)

(2)

(3)

(1) నర్ మహమ్మదు షాఫీగారు:—(ఫీజీ కాన్ఫరెన్సు కీ|| శే|| సిద్ధా ప్రభువుగారి స్థానీ జజ్జిగ నియమింపబరి. (ప్రె. ఫో. బీ) (2) టి. వెంకటరంగయ్యనాయుడుగారు:—ఫిల్మిపరిశ్రమయం దనుభవజ్ఞులగు ఆంధ్రులు. మైసూరునందు ఆంధ్రదేశమున ఫిల్మిని తయారు చేసియుండిరి. కానీ అలయంను ప్రేక్షకు కాన్ఫరెన్సులో హిందూ ఫిల్మిలను చూడజేయ వలెయియున్నారు. (పి.ఎన్.ఎ) (3) ఆదైకలాపామిగారు:—నక్షిణాంధ్ర రైల్వే కార్మికసంఘాధ్యక్షుడు, తిరుచనాపల్లి సమ్మేసందర్శమున వీరికి శిక్ష విధించబడెను.

దేవదాసీ సంఘశాసనము

హిందూ దేవదాసీ చట్టము

డా॥ ముత్తులక్ష్మీరెడ్డిగారి సవరణ

డా॥ ఎస్. - తులక్ష్మిరెడ్డిగారి క్రిందివిషయమున వ్రాయుచున్నాను. దేవదాసీ సంఘమును గూర్చి మద్రాసు శాసనసభలో హిందూ దేవదాసీ చట్టమునకు సవరణ నుపసాదించును తెలిపినప్పటినుండియు అనేక సంఘములవారు ఆశీర్వాదములను యివ్వవలయును తన ఆమోదమును తెలియపరచుదుగానూ ఉత్తరములను వ్రాయుచుండిరి. ఆంధ్రదేశమున గల కళామతులసంఘమువారును తమిళరాష్ట్రపు దేవదాసీ సంఘమువారును వాటిని గూర్చి తమయంగీకారమును దెలుపుచున్నారు.

బిల్లు

మద్రాసు రాజధానిలో గల దేవదాసీసంఘములకు చిరత ప్రాయపు బాలికలను దేవదాసీలను చేర్చుచున్న పద్ధతిని నిర్మూలించుట అవసరమైనది గావున నీక్రిందిచట్టమును గావించవలెనని.

ఈచట్టము 1928 సం॥ ౪॥ మద్రాసు హిందూ దేవదాసీ చట్టసవరణమున పేర్కొనబడవలెను.

14 సెక్షన్లలో నీక్రిందివిషయమును చేర్చవలెను.

దేవదాసీసంఘములకు నేవచేయుటకు యితర మహాధునికులను ఏదేవదాసీల కొరతగలదెనో అట్టి యితర మహాధునికులను తిరిగి వారివద్దనుండి తీసికొనక వారి నే హక్కుదార్లగు చేయుటయే గాక అట్టివారిని దేవదాసీ సేవలనుండి తొలగించుటకు గ శక్తి వలెను.

అఖిలభారత రైల్వే కార్మిక మహాసభ

వి. వి. గిరిగారి ప్రకటన

భర్తలూ, అగస్టు 30:—అఖిలభారత రైల్వే కార్మిక మహాసభ కార్యదర్శిగారు వి. వి. గిరిగారు ప్రకటించుచున్నారు. సెప్టెంబరు నెల 8 తేదీన సిద్ధాలో అఖిల భారత రైల్వే కార్మిక సంఘ ప్రతినిధులందఱు జరుగును. రైల్వే కార్మికుల కష్ట నివృత్తియందు క్రోడీకరించుకొని భావనరూపముగా తయారు చేయుదురు.

తిరిగి 12 తేదీన యీ మహాసభయొక్క జనరలు కాన్ఫరెన్సు రాయలసీమ చంద్రావతిగారి అధ్యక్షతన సమావేశమై సవరణ విజ్ఞాపననుగూర్చియు నివేదితైర్పాటుచు నున్నామని చెప్పించెదరు.

అన్ని రైల్వే యూనియన్లవారు తన ప్రతినిధులను బంధువ్రాధితులు. ఈసభ ఎవరు జరుగునదియును ఈ దినం ఆదేశమున వ్రాసినయెడల తెలియజేయుదును.

29, లాంగ్ వుడ్ రోడ్, కేప్టన్.

(ఫీ. ప్రె.)

శ్రీయుత టి. రాఘవాచారిగారికి బెజవాడ

ఆంధ్రజమ్మనావాం స్వాగతము

బర్సారి వాస్తవ్యులగు శ్రీయుత టి. రాఘవాచారిగారు యూగోపులో వర్తమానము పలికి భారత జాత్యంతరంగాభివృద్ధికి విశేష ప్రయత్నములను గావించినందుకు బెజవాడ ఆంధ్ర జమ్మనావాం రాఘవాచారిగారిని కొనియాడుచు తమహృదయ పూర్వక స్వాగత మొనర్చుచున్నాము.

నర్ జి ఫీ డిమాంటి మరెస్సిగారు

పంజాబు గవర్నరు.

ప్రభుత్వ మెమోరాండము

శాశ్వతాంశము

సత్యమూర్తిగారి ప్రశ్నలు

సత్యమూర్తిగారి ప్రశ్నలలో కంటినిగూర్చి చూపుచేసి శాసనసభలో నడుగుటకు వీలుగలుగునట్లు గావించబడినదియు ఆమోదమునకు సత్యమూర్తిగారి కేమియు అభ్యంతరము లేనిచో శాసనసభలో నడుగుట కధ్యక్షు లంగీకరించవలయును శాసనసభా కార్యదర్శిగారు సత్యమూర్తిగారికి జాబువ్రాసిరి. ఆ రెండు ప్రశ్నలు ఈక్రింది ప్రకారముగ నున్నవి.

సంస్కరణముల గురించి ప్రభుత్వ మెమోరాండము

సత్యమూర్తిగారి ప్రశ్న—(ఎ) ప్రభుత్వము వారు సైమన్ సంఘమునకు పంపు మెమోరాండము ప్రభుత్వమునకు కాకుండ సంబంధించియున్నదా లేక ప్రభుత్వమునకు కాకుండ మాడ సంబంధించియున్నదా? (బి) అందు మంత్రు లెంతవరకు సంబంధించియున్నాడు. (సి) సంస్కరణాభివృద్ధి కనుకలమును అభిప్రాయము అందు గలవా! అటుభిప్రాయము తెలిపి.

పై ప్రశ్నలీక్రింది రీతిని మార్చబడినవి.

1. ప్రభుత్వ మెమోరాండమును తయారు చేయుటలో విషయములనుగూర్చి మంత్రులతో యోచించిరా! ఆ విషయములను మంత్రు లంగీకరించిరా!

144 సెక్షన్లను గురించి ప్రశ్న

దక్షిణాంధ్ర రైల్వేసమ్మేకాలమున అనేకసలములలో 144 సెక్షన్లు ఉత్తేజవలించుచు సత్యమూర్తి గారి నుగదలచిన ప్రశ్నలలో నీక్రింది ప్రశ్న స్థానిక ప్రభుత్వమునకు కుట్రముగా సంబంధించియుండిక వాపుటచే నడుగబడగూడనిచెప్పబడెను.

ప్రశ్న - సమ్మేకాలయెడల సామూహిక జూరలు జరుపబడుపధిలకే అలంకారములకును సమ్మేకాలం వ్యయము ఖండించుటకును రైల్వే అధికారుల చర్యల నామోదించుటకును జరపబడు సభల నాటకపరమగుటకును గల కాంక్షము తెలిపి.

కీ|| శే|| నర్ టి. నదాశివయ్యగారి ఊర్ధ్వ విగ్రహ బహిర్గతత్వము:—4-9-28, తేదీ మంగళవారం సాయంకాలం 5 గంటలకు హిందూ దేవదాసీసంఘముల బోర్డు ఆఫీసువద్ద (భగీరథవిలాసు, లాయర్స్ రోడ్డు) గవ్వకు గారితో జరుపబడును.

మార్జారి విలియమ్సుగారి సతి

ఈవత్సరము ఎం. బి. బి. ఎస్. పరీక్షయందు ప్రథమశ్రేణిలో స్త్రీ యీమె ఒక్కరైయె. (ఎ. రత్న)

హిందూ ధర్మ పరిపాలకసభ

30 వ తేదీన గోఖలేహాలులో శ్రీమహా శ్రీనివాసయ్యంగారు యీసభ ప్రారంభోత్సవము జరిపిరి. రామదాసుపంతులుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. (ప్రె. ఫో. బి)

సర్వపక్షనిరయము

శనివారము

సర్వపక్షనిరయము జయప్రదముగ ముగిసెను. నైహూకమిటీ రిపోర్టునందలి సూచనలు కొలది మార్పులతో సంగీకరింపబడెను. పండిత జవహరి లాల్ నెహ్రూగారు సూచించినటుల, యీ సమావేశమువారు నిర్ణయింప వలసిన ప్రధాన సమస్య సాంఘికభేదసమస్య. ఇది పరిష్కారము గాకనే, దేశమునందు కలవర మేర్పడినది. దీనిని తృప్తికరముగ పరిష్కరించినందులకు, నైహూకమిటీవారిని, సర్వపక్ష సమావేశమువారిని అభినందింప వచ్చును. నైహూకమిటీవారు ప్రత్యేక నియోజక వర్గములను దొలగింప నిశ్చయించిరి. జాయంటు నియోజక వర్గముల నేర్పాటుజేసిరి. ఇట్టి ఏర్పాటుకు హిందువులతోబాటు మహమ్మదీయులు గూడ సంగీకరించుట, శుభచిహ్నము. సంయుక్తనియోజకవర్గము లుండుట వలన హిందువుల వోట్లనడుగుటకు మహమ్మదీయులును, మహమ్మదీయుల వోట్లనడుగుటకు హిందువులును వెడలునపుడు, ఉభయుల మధ్య సమరభావ మేర్పడకమానదు. ఆయాసంఘములవారి దృష్టి తమనుండి దేశమువంకకు మరలుటకును, సాంఘికపక్షములు దొలగి రాజకీయపక్షము లేర్పడుటకును వీలగును. సాంఘికవైషమ్యములు తప్పక యంతరింప గలవు. స్వపరిపాలనానుభవమునకు సంయుక్త నియోజకవర్గము లేర్పడి. ప్రజలు స్వపరిపాలనము ననుభవించు చుండు నెడల, సాంఘికభేదములు పైకి వచ్చుట కెట్టి యవకాశ ముండదు.

స్వపరిపాలనాసంతరము, కెనడా, ఇర్లెండు, దక్షిణాఫ్రికా మున్నగు భాగములందు వివిధసంఘములమధ్య తగాదాలంతరించి, ఎల్లరదృష్టి దేశసాభాగ్యమువంకకు మరలినటులనే, హిందూదేశమున గూడ జరుగ గలదు. కాని, మహమ్మదీయులభీతి బావుటకై, పంజాబు బెంగాలురాష్ట్రములలోదప్ప ఇతర రాష్ట్రములలో జనసంఖ్యబట్టి స్థానములను ప్రత్యేకించుటకు నైహూకమిటీవారంగీకరించిరి. శాశ్వతమోత్తరరాష్ట్రములో మహమ్మదీయేతరులకు స్థానములు ప్రత్యేకింపబడును. కాని, యిట్టి ఏర్పాటు పదినవతరములకు విమృత దానియంతట యదియే తొలగిపోవలయును. స్వపరిపాలనము ననుభవించుకొలదియు, భారతీయులలో రాజకీయపక్షము లేర్పడి పాటుబడునుగాని, సాంఘికపక్షములు నిలువజాలవని, నైహూకమిటీవారు హింపించిరి. కమిటీవారి సూచనలగూర్చి సర్వపక్షసభకు వెడలినవారిమధ్య చాల దూరము చర్చజరిగెను. తుదకు అంగీకారము గుడిరెను. కమిటీ ఏర్పాటులను, పంజాబు ప్రాతినిధులు

దప్ప మిగిలినరాష్ట్రములవారందరూ (ఆమోదించి యుండిరి. తమ కెట్టిప్రత్యేకస్థానము లక్కరలేదని, బెంగాలు ప్రాతినిధులు దెలిపిరి. పంజాబు ప్రాతినిధులలోనే కొంతతగాదా బయలుదేరెను. తుదకు వీరును పదినవతరములవరకు, స్థానములను ప్రత్యేకింప నవసరములేదనియు, పదినవతరముల యనంతరము ఈవిషయమును తిరిగి యాలోచించుటకు వీలుండవలయునను రాజీనామాచన నామోదించిరి.

పంజాబు ప్రాతినిధులమధ్య గుడిరిన రాజీని సర్వపక్షసమావేశమువారు రంగీకరించుటచే సాంఘిక సమస్య ఎట్టిగందగోళము లేక పరిష్కరింపబడెను. పది వతరములకు విమృత మరల నీ ప్రశ్న నాలోచింప నవసరమే యుండదు. ప్రత్యేకస్థానముల గోరువారెవరును మిగులరని నమ్మవచ్చును. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము గోరువారికిగూడ ప్రత్యేకస్థానములపై మక్కువ యుండుటకన్నను అసంగతము వేరుండదు. జవహరిలాల్ నెహ్రూగారు రేర్పరచిన సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య సంఘమువారు ఇందలి సభ్యులెవరును కులముపైగాని మతముపైగాని రాజకీయ ఆధీనసమస్యల నాధారపరుపగూడ దను నియమము నేర్పరచుటలో దూరదృష్టి జూపిరి. సాంఘిక విభేదదృష్టిని నూతనసంఘమువారు ఎంతమాత్రము అవలంబింపక దానిని నిరోధింప వలయునను నిబంధన ఏర్పరుపబడెను. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము నొక వంకను సాంఘిక విభేదముల నింకొక వంకను గోరుచుండు హజరత్ మోహనీగారు తమ వైఖరిని మార్చుకొనవలసి యుదురు. సింధురాష్ట్ర నిర్మాణ తీర్మాన మేరూపము దాల్చెనో నిన్నటిదినము వివరించి యుంటిమి. ఇదియు సాంఘిక ప్రాతినిధ్య సమస్యయు, ఉభయసంఘములవారి అనుమతి ననుసరించి పరిష్కారమగుటచే సర్వపక్ష సమావేశము దేశచరిత్రయందు అచ్ఛతమగు మార్పు దెచ్చి పెట్టెనని జెప్పవచ్చును.

సిక్కుసంఘమువారు ప్రత్యేకపు హక్కుల విషయమై పట్టుదల సూచక, సాంఘికపరిష్కారమునకు తోడ్పడిరి. ప్రత్యేకసాంఘిక ప్రాతినిధ్యము వలనగాని, స్థానములను ప్రత్యేకించుటవలనగాని, ఏసంఘమున కయినను ఎంచదగినలాభము చేకూరుననుట భ్రమదప్ప వేరుగాదు. ఆయాసంఘములందలి దేశసేవకులు పైకివచ్చుటకుమారుగ, స్వార్థపరులగు ద్వేషవాదులే పైకివచ్చుట కవకాశము గలుగును. దేశమునందు ఐకమత్యము చెడి అభివృద్ధికి తీరనిభంగపాటు కలుగును. హిందువులతోపాటు మహమ్మదీయులు ప్రత్యేకరక్షణను త్యజించి, స్వేచ్ఛావాతావరణమును వ్యాపింప జేసి ధన్యులయిరి. హిందూ మహమ్మదీయసఖ్యమే, స్వరాజ్యమునకు మూలాధారమని, గాంధీమహాత్ముడు పెక్కుమార్లు బోధించియుండెను. డాక్టరు బిసెటు గారు దెలిపినటుల, అఖిలపక్ష సమావేశమునందు, హిందూదేశము తనభావిదశను తానే నిర్ణయించుకొనగలదని, వెల్లడియయ్యెను. పండిత మదన మోహన మాలవ్యాగారు, 1930 సంవత్సరము నందు స్వరాజ్యము తప్పక లభించునని విశ్వసించుచున్నారు. వివిధసంఘములవారును స్వరాజ్యసిద్ధియే ప్రధానలక్ష్యముగ నుంచికొని పాటుబడుచో, ఇంతకన్ననుముందే స్వాతంత్ర్యము లభింపవచ్చును.

సర్వపక్ష సమావేశ నిర్ణయమును సఫలముటకై, ప్రాణములనయినను సమర్పించుటకు భాతీయులు సంసిద్ధులు గావలయునని, డాక్టరు అస్మరీగారు ఎచ్చరించిరి.

సర్వపక్షసమావేశనిర్ణయము త్వరలో సిద్ధించుటకై పాటుబడుట, అవసర కర్తవ్యమగుచున్నది. సంతతకృషి జరుగని యెడల సర్వపక్ష సమావేశము వట్టి యార్భాటముకింద పరిణమింపగలదు. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు జెప్పిన వాక్యములు మిగుల ప్రోత్సాహకరముగ నున్నవి. వివిధ సంఘములకును మధ్య ఇంతటి యైకమత్యము బ్రలి అనుకూలమగు ఒడంబడిక గుదురునని, నైహూకా రూపించి యుండలేదు. వివిధ సంఘముల వారు చూపుచున్న భేదభావములయట్టియడుగున, జాతీయ ప్రవాహము ప్రవహించు చున్న దనుటకు సందియములేదు. దానిని గప్పిన ఒడును రెల్లును దీసివేయ గనే, నిర్మలమయిన జాతీయభావము ప్రకాశించెను. నైహూకారు ఇప్పటికిని సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యవాదీయే. వీరు స్వయముగ సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము కోరుచున్నారు. వీరివలెనే, నైహూకమిటీసభ్యులగు నుభాష చంద్రబోసు, సాహెబు కురేషీగార్లును సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య వాదులే. అయినను, సర్వపక్షములవారిమధ్య ఐకమత్యమును చేకూర్చు నిమిత్తము అధినివేశరాజ్యస్వాతంత్ర్యమునకు తక్కువ గాని బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము తక్షణమున లభింపవలయునని, వీరి రంగీకరించిరి. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యాదర్శమును మాను కొనవలయు ననిగాని, అందు కొరకై కృషిసలుపగూడదని గాని వీరుగోరుటలేదు. తదర్థమై పాటుబడి వారికి, వీరు స్వేచ్ఛ నొనగిరి.

భారతీయు లందరూను కలసి కోరెడి కనీసపు వాంఛనే సర్వపక్షసమావేశమువారు వ్యక్తపరచిరి. దీనినయినను ఇంగ్లండు వెంటనే సఫలపరుపనిచో తమకృషి విఫలమగు ననియు తమ కుమారులు నాయకత్వము వహించెద రనియు పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు దెలిపిన సంగతిని బ్రటిషువారు గ్రహించుట యుక్తము. ఆసిమ్మల రాజీకొర కయినను బ్రటిషు సంబంధమున కంగీకరించువారు మిగులరు. ఎటులయినను హిందూదేశము నాగరిక ప్రపంచమునం దర్హస్థానము బడయగలదు. ఏదేశమయినను మేల్కొని స్వాతంత్ర్యము గావలయునని దృఢముగ కోరుచో, దాని నాటంకపరచుట కితరులకు సాధ్యపడదు. చీనావ్రజలు మేల్కొని స్వేచ్ఛను గోరగనే, అన్నిజాతులవారును వారి కోర్కెలకు దోసి లొగ్గవలసి వచ్చెను. దేశీయ క్రైస్తవుల తరపున లక్నోసమావేశమున ముచ్చటించుచు, క్రైస్తవులు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము గోరరనియు, సంయుక్తనియోజకవర్గముల నామోదించెదరనియు, స్వరాజ్యమును వాంఛించెదరనియు హిందూదేశము ముందుకు బోవుచుండ క్రైస్తవుల డడ్డగింపబోరనియు, సంయుక్తరాష్ట్ర శాసనసభ్యులొకరు గావించిన ప్రతిపాదనము జూచిన, వివిధ సంఘములవారును స్వరాజ్యసిద్ధికి తోడ్పడుటకు అహమహమికను జూపుచున్నారని తెలియగలదు. ఇట్టి ఆతిరమే ఇకముందుగూడ గనుపింపవలయును.

భాషాప్రయుక్త విభాగసూత్రము సంగీకరించుటయ గాక, సర్వపక్షసమావేశమువారు ఆంధ్ర

రాష్ట్ర నిర్మాణమునకు తగుచర్యల దీసికొనవలయు ననిగూడ తీర్మానించుట ఆంధ్రులకు మిగుల ము దావహముగ నుండునని నిన్నటిదినము సూచించి యుంటిమి. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రములవలన గాని ప్రజలు స్వపరిపాలనానందమును పూర్తిగ ననుభవించుటకు సాధ్యపడదు. ఈనత్యమును అఖిలభారతవర్ష మంగీకరించి, ధన్యతగాంచినది. స్వదేశసంస్థానముల గూర్చి నైహూకమిటీవారు సూచించిన విశాలమగు సూచన యామోదించబడినది. సంస్థానాధీశు లిక మీద ఇంగ్లండుపై నాశబెట్టుకొని భారతీయులను తృణీకరింపక, భారతదేశప్రజలతో నఖ్యముగ మెలగుచు, హిందూదేశస్వాతంత్ర్యమునకు తోడ్పడ వీలుండును. నైహూకమిటీ సూచనలందలి మూలసిద్ధాంతములను సర్వపక్షసమావేశమువారామోదించినను, వీనినన్నిటిని సరిజూచి, తిన్నగ సవరించి, చట్టమున పొందుపరచినగాని, వీనికి స్థిర త్వ మేర్పడదు. అందుచే, నైహూకమిటీయందు మరికొందరను గూడ సభ్యులుగ జేర్చి కొని, చట్టమును తయారుజేసి సర్వపక్షముల సభ వారియెదుట బెట్టుటకు తీర్మానించు యంతయు యోగ్యముగ నున్నది. బి.సెంటుగారు తమ కామనువెల్పు చట్టము నుపసంహరించుకొనసంగీకరించిరి. సర్వపక్ష సమావేశమువారు ఊరక తీర్మానముల గావించుటతో తృప్తిజేందక స్వరాజ్యవిధాన నిరూపణకై పట్టుదలతో పనిజేయ నిశ్చయించుకొని నటుల విదితమయినది.

సర్వపక్షసమావేశము జయప్రదముగ ముగిసినను, ఇల్లులుగగనే పండ్లగ కాలేదనునటుల, దీని నిర్ణయము త్వరలో కొనసాగు నటుల జూచినగాని ప్రయోజన ముండదు. దేశము నందలి నాయకశ్రేష్ఠు లెల్లరును ఇట్టి నిర్ణయము గావించుటకు తోడ్పడి యుండుటచే, వీరి కార్యదీక్ష వలనను పట్టుదలవలనను హిందూదేశభీష్టము తప్పక నెరవేరునని నమ్మెదము. లక్ష్మీ సమావేశము స్వరాజ్యసాధమునకు బనాదులను సూచించినది. వీనిపై స్వరాజ్యసాధమును నిష్ఠించుట, భారతీయుల పరమధర్మము.

శాంతి పత్రము: కుషేడను ప్రభువుగారు

శాంతిపత్రముపై వివిధ జాతులవారును గత పోమవారమునాడు సంతకముల జేసిరి. వీనిలడి యారెనోలేదో, బ్రిటీషు ప్రతినిధి యగు కుషేడను ప్రభువుగారు, దీని నపుడే చులకన జేయ దొడంగిరి. ఆయుధ విసర్జనము గూర్చి యోచించుటకై, కుషేడను ప్రభువుగారు జరివాకు బోయిరి. ఆయుధ విసర్జనము పై యుద్ధబహిష్కార మార్గధార పడియున్నదని తెలిసినవిషయమే. కాని పారిసు నగరమునందు ఆయుధవిసర్జనముగూర్చి ఏసంగతిని జెప్పక శాంతి శాంతి యని మాత్రము పలికి ఎల్లరును వెడలిపోయిరి. కుషేడను ప్రభువుగారు పత్రికాపత్రినిధు లొకరితో ముచ్చటించుచు, శాంతి పత్రముపై సంతకము జెట్టినమాత్రాన శాంతి గుదిరెనని తలంపవలదని మందలించిరి. అప్పుడే సూతనశక మారంభమయ్యె నని తలంపవలదనిరి.

శాంతిపత్రము నామోదించినను ఆయుధములనప్పుడే విసర్జించుట అసంభవమని తెలిపిరి. అందుచే తొందరపలదని బోధించిరి. కుషేడను ప్రభువుగారికి ఆయుధ విసర్జనముపట్లగాని యుద్ధ బహిష్కారము పట్లగాని లోలోన బలమగు నమ్మక మున్నటుల దోచదు. తంత్ర మాత్రము జరిగిపోయెను. ఇక మీద వివిధజాతులవారును తమ ప్రాతమార్గముల ననుసరింపవచ్చును. వీరిని ప్రశ్నించువా రుండరు. అరగంట నేపుమాత్రము యుద్ధబహిష్కారము జరిగె నని జర్మనీ పత్రికలు అధిక్షేపించు చున్నవి వీని యాక్షేపణ నిరాధార మని ఎంచ వీలులేదు.

దక్షిణఇండియా రైల్వేసమై: ప్రభుత్వప్రకటనము దక్షిణ ఇండియా రైల్వేసమై సందర్భమున ప్రభుత్వ దృక్పథము పలుపురవిమర్శనమునకు పాత్ర మైనది. ఇట్టివిమర్శనలకు జవాబిచ్చుటకు, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు నిన్నటిదిన మొకప్రకటనగావించిరి. కాని వీరిప్రకటనముబట్టియెనను, వీరివైఖరి సంతృప్తి కరముగ గనుపింపదు. కార్మికులు, లేబరు కమిషనరుగారి నిర్ణయమునకు కట్టుబడియుండ నిశ్చయించిరి. వీరు సూచించిన విషయములు నాలుగు. సమ్మెకాలపువేతనముల నిచ్చుట, ఐబ్బికముగ రాజీనామా నిచ్చినవారుపోగ మిగిలినవారిని జేర్చికొనుట, నౌకరుల జీతములను అధికము గావించుట, రన్నరుల కష్టములను నివారించుటను గూర్చి పరిష్కారము గోరగ, ఏజెంటుగారు రెంటిని గూర్చి మాత్రమే యంగీకరించిరి. వీరికి, లేబరు కమిషనరు గారిపైగూడ నమ్మకము లేకబోయెను. ప్రభుత్వము వారు అల్లరులను దార్జన్యమును నివారించుట యుక్తమేగాని, 144 శెక్షనును ప్రయోగించి నాయకులకు వాగ్బంధన మొనర్చుట ఏటిన్యామో తెలియదు. సమ్మెముగిసినపిమ్మట నయినను, క్రిమినలుకేసుల నుపసంహరించుకొనకుండుటవలన, అసంతృప్తి విస్తరించుచున్నదిగాని, తగ్గుట లేదు. పరిస్థితులు శాంతించిన పిమ్మట గూడ క్రిమినల్ చర్యలను మానకుండుట, దూరదృష్టి గాజాలదు. కార్మికులు లొంగిపోవుటవలన, పరిష్కరింప వలసిన విషయములు లేవనుట విచిత్రము. శాంతి ఏర్పడిన పిమ్మట, పరిష్కార ప్రయత్నములను తప్పక గావించుట యవసరమైయుండెను. ఉద్రేక నమయములందు, లా ఆర్డరులరక్షణ ముఖ్యమని దెలిసి, అది చల్లారినపిమ్మట పరిష్కారావశ్యకత లేదని చెప్పటవలన, కార్మికులలో బెరిగిన అసంతృప్తి తొలగిపోదు. ప్రభుత్వమువారు ప్రకటన గావించుటతో నూరుకొనక, రైల్వే కార్మికుల యిబ్బందులను కనుగొని, వారి నిప్పుడే పరిష్కరింప పాటుబడినగాని లాభముండదు. దీనితో బాటు, నాయకులపై ప్రారంభించిన కేసుల నెత్తివైచుట వలన, అనుకూలవాతావరణ మేర్పడగలదు.

నిప్పుపెట్టెల పరిశ్రమ నిప్పుపెట్టెల పరిశ్రమకు రక్షణ నొసగుట యవసరమని, టారిఫ్ బోర్డువారు నిర్ణయించిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఇందుకంగీకరించిరి. రక్షణ కొక గడుపుబెట్టుట సరిగాదని, ప్రభుత్వమువారును తలచుచున్నారు. కాని, చిరకాలము పొచ్చుపన్నును నిలిపియుంచుటకు సాధ్యపడదని వీరు భావించుచు

న్నారు. విదేశపుకంపెనీయగు స్వీడిషు నిప్పుపెట్టెల కంపెనీ పోటీవలన, నుపద్రవములేదనియు, దీనిపై ప్రస్తుతనమయమున చర్య దీసికొన వసనరములేదనియు, టారిఫ్ బోర్డువారి తలంపు. ప్రభుత్వము వారును యిటులనే భావించుచున్నారు. నిప్పుపెట్టెల పరిశ్రమ గృహపరిశ్రమ గా జాలదని టారిఫ్ బోర్డువారి యభిప్రాయము. అందుచే నిట్టి ఏర్పాటుకు వీరు ప్రోత్సాహము గావించ గోరలేదు. కాని ఇతరదేశములలో నిప్పుపెట్టెల పరిశ్రమ గృహపరిశ్రమగ మెంపొందుచుండ, హిందూదేశము సందేల సాధ్యపడదో తెలియదు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు టారిఫ్ బోర్డువారి యభిప్రాయముతో సీవిషయమునను ఏకీభవించిరి. అవసర మగుచో హిందూదేశములో తయారగు నిప్పుపుల్లలపై ఎక్సైజుపన్నును విధింపవలసి యుండునని టారిఫ్ బోర్డు వారును ప్రభుత్వమువారును గూడ తలచుచున్నారు. కాని యీసూచన హిందూదేశ పరిశ్రమ యొక్క యభివృద్ధి కడ్డుపడుట నిశ్చయము. దేశీయ వస్తువులపై విధింపబడిన ఎక్సైజు డ్యూటీవలన ఎంతనష్టము వాటిల్లెనో దెలుపనక్కరలేదు. అట్టి తరి దేశమున తయారగు నిప్పుపుల్లల పరిశ్రమపై ఎక్సైజు పన్నును విధించుచో ఎంతహాని గలుగునో యూహింపవచ్చును. ఇట్టి ఏర్పాటు పనికి రాదని భారతదేశము ఖండితముగ దెలుపవలయును.

తిలక్ గారి కుమారుని పూనాలో సన్మానించుట

పూనా, ఆగస్టు 30:— బాల గంగాధర తిలక్ గారి కుమారులగు రామచంద్రబల్కంత్ తిలక్ గారు ఇటీవల పూనాలోని గణపతి ఉత్సవముల సందర్భమున ఆగస్టు 25వతేదీ నెవ్యూరీటియన్ వనందున 10 దినములు కారాగృహములో ఉంచబడి విడుదల చేయబడిరి.

విడుదలకాగానే గొప్ప ఊరేగింపుతో బల్కంత్ తిలక్ గారు గొర్రోబడిరి వీరికి పూలదండలు అనేకములు మెడలో వేయబడెను. ఊరేగింపు కొంతదూరమైన పిమ్మట లోకమాన్యతిలక్ విగ్రహమున్న కాపునకు చేరెను. బల్కంత్ తిలక్ గారు తమమెడలోని పూలదండను తీసి అవిగ్రహముమెడలో వేసిరి.

బల్కంత్ తిలక్ గారు చేసిన సత్కారము ఇంతటితో అంతరించదనియు రాబోవు సంవత్సరమునాడ ఈ విధముగానే సత్కారము జరుగుననియు తమ ఉభయస్థానములో చెప్పిరి. (ఫీ. (సె.))

బొంబాయి రేవులో జలకేళి విహారరంగము

రెండవతరగతి రూపాయలు వెచ్చించి బొంబాయిరేవులో శ్రీపురుషులు జలకేళి విహారము చేయుట కవకము జలాశయరంగమున కేర్పాటు చేయుటకై కార్పొరేషను సభలో ఆలోచింపబడును. (ఆ. (సె.))

బొంబాయికి మద్రాసుమెయిలు 4 గంటలు ఆలస్యముగా చేరినది

బొంబాయి, ఆగస్టు 29:—పూనా సమీపములో చించి వాడివద్ద కట్టబడియున్న ఉత్కృష్టంభాల నిర్మాణమునకటి విరిగి పూనాకుపోవు పాసెంజరు బండిమీద పడుటచేత ఆబండి తట్టాలు తొలగి పడిపోయెను. ఆందువల్ల బొంబాయికి పోవు రయిలుబండ్లు అచటికి మార్గశిరోధమువల్ల ఆచట ఆగిపోవుచున్నది.

మద్రాసుమెయిలు బొంబాయికి యిందువల్ల 4 గంటలు ఆలస్యముగా చేరినవి. (ఫీ. (సె.))

భారతీయుల ముఖ్యలోపము

ఏకముగాకలసి పనిచేయుచాలకపోవుట

సర్ బి. ఎల్. శర్మగారి నలహా

ఉపనిషత్తులతోడ ప్రచారమొనర్పవలెను

సర్ బి. ఎల్. శర్మగారు నిన్న సాయంత్రము, ఆంధ్ర విద్యార్థి సంఘమువారి యాజమాన్యమున శ్యామకళాశాలయందు పర్యవేక్షించుచు, భారతీయులు అభివృద్ధిపందజాలకపోవుటకు కారణములగుచియు, వాని నివారణోపాయముల గురించియు ప్రసంగించుచు, ఉపనిషత్తుల తత్వమును ప్రజలందఱును సరిగా తెలిసికొని, అవసరించవలెనని నుడివరి. చెన్నపురి కలెక్టరుగారికి రామమూర్తిగారి రీసభ కధ్యక్షత్వసహించిరి.

ఆంధ్రులు-వారిప్రతిభ

సర్ బి. ఎల్. శర్మగారు, ఆధ్యక్షుని శౌరీకపై విద్యార్థులకు కొన్ని సలహాల నొసగుచు నిటులనుడివరి. కొన్ని సంవత్సరములకు పూర్వము నేను చాలా తీవ్రమైన ఆంధ్రుడిగా నింకింపబడుతూ వుండేవాడిని. కాని అదంతా ఇప్పుడు ప్రాత పురాణము. అప్పుడు ఆంధ్రుల లవలించిన వయస్సురిని, ఉద్యమమును, ఈలోకన భారతదేశములో ప్రతివారును అవగాహించుచున్నారు. నేను ఆంధ్రుల మధ్యనుండి వెడలిపోయి చాలా కాలమైనది. అంతేగాక, నేను కొన్ని సంవత్సరములుగా నేను ఆంధ్రుడను, మదరాసు రాష్ట్రీయుడను అను ప్రత్యేకాభిమానముతో భావించుకొనుటను వదిలివేసితిని. అందుచే, ఆంధ్రుల పు డేవిషయమై ఎక్కువగా తలపోయుచున్నారో నాకు బాగా తెలియదు.

కాని వారి వ్యాధయములనే విషయము అకర్షించుచున్నారో యోహించి మాత్రము మాటలాడగలను. ఆంధ్రులలో ఏగుణములున్నా ఏలోపములున్నా ఒక విషయముమాత్రము నిజము. ఆంధ్రులు భావోద్వేగస్వభావులు. ఏదైనా ఉద్యమమును ప్రారంభించి, దానికొరకు పోరాడవలెనంటే, ఆంధ్రులు చాలాబాగా పనికివస్తారు. భావోద్వేగము ప్రధానము; బుద్ధికళత ప్రధానము అనవచ్చును. బుద్ధికళత కొన్ని సందర్భములలో మంచిదే. కాని భావోద్వేగము లేనిది తీవ్రములేదు. కార్యచరణలో ఏమైనా సాధించవలెనంటే భావోద్వేగము చాలా అవసరము. ప్రతిభాకాలమున నాయకులైన నా బదులు దేవయోడల ఆంధ్రులతో ఎంతటి అద్భుతములైననా సాధించగలను. కాని నాయకుడు ఆంధ్రులలో నెక్కొని వచ్చుట చాలకష్టము. అతడు తనవ్యవహారములో ఎప్పుడు అప్రమత్తుడై యుండవలెనో (వినుడు, వినుడు) ఆంధ్రులలో నాయకులు, నాయకత్వము వహించి నడుపుచున్నటుల గన్పడెదరు. కాని అది నిజముగాదు. అనుచులచేతనే నాయకులు నడుపజదుమందురు.

అనేకత్వమునకు కారణము

కాని దక్షిణదేశపు ప్రజలందఱును మొత్తముమీద బుద్ధికాశక్తిప్రధానులు. బుద్ధికాశక్తిమే ప్రధానము గల సంఘములందలి ప్రజలందఱును-ఏదైన అవసరము వచ్చినపుడు పనిచేయుట కేకముగాజాలరు. “బ్రాహ్మజానాం అనేకత్వం” అన్నమాట నిజమే. బ్రాహ్మణ వర్ణము, బుద్ధికాశక్తియు నిక చిహ్నముగ వర్ణింపబడెను. బ్రాహ్మణులును గురించి చెప్పినమాట, దక్షిణ భారతీయులందరికిని వర్తించును. ఏదైన కార్యమును సాధించుటకుగా నితర రాష్ట్రీయులందఱును, ఏకమగుటను మనము తడచు చూచుచుండుము. కాని మదరాసుమాత్ర మొక్కరి నాయకత్వము క్రింద ఏకమగుట నెప్పుడును చూచుటలేదు. చెన్నరాష్ట్రీయులు, కేవల బుద్ధికళతలగుటచే, వారు ప్రతివిషయమును అంతర్జాతీయ విశ్వజననదృష్టితో జూచుచుండుటయే ఇందుకు కారణము. కాని భౌతిక ప్రపంచమున ప్రవర్తించుచున్నాము గనుక మనమితరులనుండి కొన్ని విషయముల నేర్చుకొనవలసియున్నది. మీరు మీబుద్ధికాశక్తియును పదలకొననక్కరలేదు. విశ్వజననదృష్టిని పదలకొన నక్కరలేదు. వానితో పాటు, విహిక విషయ సాధన కళను గుణము గుణము లనుగూడ అలవదుచుకొని, మీ జీవితకాలమున, విహికాభివృద్ధికరములగు కార్యములనుగూడ కొన్నిటిని సాధింపుడు.

విహికసాధన నిరతి

మన పూర్వులు, ఆధ్యాత్మికవిషయముల అతి విశాలముగు భావప్రపంచమున విహరించినను, విహిక సాధనముల

సీమ కమలములకు

(బ్రూజాగరు రకము)

బోగిరాట్ మంగల్జి

కంవెని,

89, సాలవీది, మదరాసు.

నిరాకరింపలేదు. ఆచరణలో ప్రతివిషయమునందును వారము త పూర్వార్థచారపరాయణులై వర్తించిరి. మనలోగన్నరు కర్మకాండయొక్కయు, పండుగలు, ఉత్సవములయొక్కయు, సంబరములయొక్కయు చరిత్రల బాగతగ పరిశీలించిన యెడల-అంత చేర్చబడిని ప్రాచీనవిషయ మెద్దియును లేదని తెలియగలదు. ప్రతివిషయమును ఏదోయొకవిషయగ కర్మకాండలో చేర్చబడియోండెను. ఒక్క విషయమునైనను పదలకుండ వారసుక్రమముగ కొనసాగించుకొని వచ్చిరి. హిందూమతమున గల మనోహరవిషయములలో గది యొకటి. అందఱును కార్యసాధన కేకమగుటకు ఇదియే అలంకముగగూడ కొంతవరకు పరిణమించుచుండుట విచిత్రము. నేను భారత ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహక కధ్యక్షుడుగ ప్రవేశించినపుడు తీవ్రముగ అతివాదిగ నుంటి ననియు, కాని కార్యనిర్వహణమునకువచ్చుచున్నది, అమితపూర్వార్థచారపరాయణత్వమును గన్నరచు చుంటినియు, నా సహోద్యోగులలో కొందఱు నుడువుచుండెడి వారు. ఇది హిందువుల యందుండు గూడ నిజమే. వాగ్దానములయందు మన మెంత ఆసక్తినియు ప్రసంగముల గావించుచుండుచో, ఆచరణవచ్చునరీతికే, పూర్వార్థచారపరాయణత్వముతో వర్తించుచుండుము. ఆంగ్లేయుల స్వభావమును అతియే. ఆస్వభావమును గాంచి వారు గర్హించుచుండురు. కాని వారికన్న మనలో నీపూర్వార్థచారపరాయణత్వము కొంచె మధికముగ నున్నటుల దోచుచున్నది

నవ్యభావోదయము - ఉపనిషత్ప్రబోధము

భారతీయుల పుట్టడమే కార్యసాధకులు గావలెననిన యెడల నవ్యభావోదయ మవసరము. దానికొక కెక్కడికో పోనవసరములేదు. హిందూ ఉపనిషత్ప్రబోధమును ప్రతివారును పరిగా అర్థమొనర్చుకొనిన జాలును. ఉపనిషత్తులు ఉత్తమముగు స్వార్థత్యాగమును బోధించును. ప్రపంచమున ఏదొకవిషయములయందు ప్రవర్తించుచు, ఫలాపేక్షను విడచి పనిచేయుటెట్లొ ఉపనిషత్తులు చక్కగ బోధించును. భారతీయులకిప్పుడు గావలసినదే ఇది ప్రపంచమున భారతదేశము తన యగ్రసాసమును వహించుకొని నిరోధించుచున్న విషయములు రెండే గన్నదున్నవి. అందులో ఒకటి, మనకును, మహమ్మదీయులకును గల వైమనస్యములు. రెండవది, హిందువులు, తమ మత సిద్ధాంతములను పరిగ నర్థమొనర్చుకొనక అవార్థమొనర్చుకొనుట. హిందువులు తమ యువనిషత్తుల పరిగానర్థమొనర్చుకొనిన యెడల ఆధ్యాత్మికముగను, మానసికముగను, వైతికముగనుగూడ, అద్భుత ధైర్యసాహసోపేమయొద్దక. పీడితనమునుండి వారిదగ్గరకురాదు. సంకుచితభావములను, ఈకులనిభేదములను వారిని మరలపరువజాలవు. ప్రస్తుతము నిమ్మజాతుల మనుకొనువారు, తాము నిజముగా పతితులమునుభావమును దూరమొనర్చుకొనెదరు. తా మితరులకంటె నధికులమునిభావించువారే నిజముగా పతితులరని గ్రహింతురు. ఉపనిషత్సత్యముల శొక్కుమాదగ్రహించి వానిని మనజీవితములందు లీనమొనర్చుకొనినయెడల నితరమతములను నూతనదృష్టితో పరిశీలించెదము. మహమ్మదీయులు హిందూఉపనిషత్సత్యాల తెలిసికొనినయెడల తమప్రాతిహత్యమునంతను విడచి డెదరు. మహమ్మదీయులమతము నిజముగా, సర్వజనీనమైనది ఒక విగ్రహారాధన విషయమున దప్ప హిందువులకును మహమ్మదీయులకును విభేదకారణ మేదియులేదు. వారికైనను పరిగనర్థమొనర్చుకొనినచో విగ్రహారాధనయు, నిభేదములెచ్చి పెట్టుకొనవలసినంత అత్యే పటిమనుగ విషయముగాదు.

ఇక విహికవ్యవహారములయందు, భారతీయులకు ఏమతమువలెనను, ఏమతమువలెనను, విభేదకారణముగు విషయమేదియును లేదు ఇంతవరకును నాకగలఅనుభవములో వీరివిభేదముల కారణం తయు కారణము గన్నడలేదు. ఏమతము వలెనను, భారతీయుల సంధరనున్నది. భారతదేశసమస్యయు, ప్రపంచశాంతి సమస్యయు దీనిపైనే ఆధారపడియున్నది.

భారతచరిత్రను సక్రమపద్ధతులపై

బోధించుటవసరము

ఈవిషయమై మనమందఱ మూరక మాటలాడుచున్నామేగాని తత్కార్యసాధన కేమాత్రమును ప్రయత్నించుటలేదు. నేను భారతప్రభుత్వమున విద్యాకాళి సభ్యుడుగ నున్నపుడు, మహమ్మదీయ విద్యార్థులలోగూడ, ప్రాచీన భారతచరిత్రయందు అభిమానమును పురికొల్పు చరిత్ర గ్రంథములను పాఠశాలలన్నిటియందును పఠనీయగ్రంథములుగ చేర్చరచునట్లు చేయుటకు చాలవరకు ప్రయత్నించితిని. కాని నాప్రయత్నము లింతవరకును సఫలముగాలేదు. భారతదేశపు మహమ్మదీయులలో చాలమంది మొదట హైందవులు. కనుక, భారతదేశపు చరిత్రయందును, హిందూవిజ్ఞానమునందును వారికిగూడ సరివమానముగ భాగస్వాములే. అందుచే ప్రాచీన భారతచరిత్రపైనను, మహాపురుషులపైనను, విజ్ఞానమును గురించియు, వారు తమదిగ భావించి గర్హించుటవాగ్దానము. కాని ఇటీవల కొన్ని వత్సరములుగా నవలంబించబడిన విద్యావిధానమువలనను, తతనీయచరిత్ర గ్రంథములలోని ప్రాతలవలనను, మహమ్మదీయులీదేశమును విదేశముగను, అరేబియా, పర్షియాదేశములు శివు మాతృదేశమైనటులును ఒకవిధముగు భేదభావమునకు గురితయబడుచున్నాడు. హిందువులకు గూడ నిదియే వర్తించును. ఇప్పటి హిందువులలో చాలమందియొక్క పూర్వుల పర్య ఆసియానుండి వచ్చినవారు. ఈజిప్టు పర్షియా, అరేబియా జాతులవారును, హిందూఆర్యులును ఒకే సంతతివారని చారిత్రపరిశోధనలు స్పష్టపరుచుచున్నవి. హిందువు లీచరిత్రను తెలిసికొనినయెడల మహమ్మదీయులయెడల సంత ప్రతిహతభావముతో నుండదు. భారతీయులు తమ విభేదముల విడచి ఏకమగుట కిట్టి విజ్ఞానసామర్యమువసరము. అది తనది ఎట్టి వికృతయు భావ్యముగ నిలవజాలదు. ఇట్టి విజ్ఞానప్రచార మొకటి రెండువత్సరములలో గా వివరగలిగినదిగాదు. ఇట్టి ప్రచారపు సఫలములకు కొకతరము కట్టినను చింతిలేదు. ప్రాచీన భారతజీవితము పరియగు పద్ధతులపై భారతయుంతులకు గలపినపుడే వారిలో నిజముగ జాతీయ భావ మేర్పడగలదు.

ఉపన్యాసముల పిమ్మట బ్రాహ్మణాబ్రాహ్మణ వివాదముల గురించి ప్రసంగించుచు ఈ వివాదములు కట్టి కల్పితములుగాని సకారణములుగావనియు నుడివరి. ఎందుచేలననగా, ఈకాలములో నిజముగ బ్రాహ్మణులు చాల తక్కువ. ఉన్న వారికైనను పలుకబడిలేదు. ఉద్యోగములందున్న వారు బ్రాహ్మణులైనను అబ్రాహ్మణులైనను అందఱును కూడ్రులే. ప్రస్తుతకాలపు బ్రాహ్మణులు చాలవరకు వ్యవసాయాదివృత్తులందుగాని, ఉద్యోగములందుగాని యున్నాడు. గనుక వారందఱు వైఖ్యతో కూడ్రులో యయ్యెతరేగాని బ్రాహ్మణులు గాజాలరు.

ఉపన్యాసముల ముగించుచు సాంఘికవిభేదములను, భాధ్యతగల నాయకులెవ్వరును ప్రోత్సహించననియు, ఒకమారీ శ్వేషానలమును ప్రజ్యుర్రల చేసినయెడల తరువాత దానిని చల్లార్చుట తరచుగాదనియు నుడివరి.

గౌ. వి. రామదాసుపంతులుగారు అధ్యక్షునకును, ఉపన్యాసములను కృతజ్ఞతాపదనముల నర్పించిన పిదప సభ ముగిసెను

బాపట్ల నబార్డినేట్ జడ్జి కోర్టులో

వి. పి. నెం 46/1928

పెటిషనరు:—గొల్ల పూడి సుబ్రహ్మణ్యం కుమారుడు లక్ష్మీచరణింకాం వయస్సు 28; బ్రాహ్మణకులము; నాయుని వల్లె, వేటపాలెంపాడు.

కౌంటరు పెటిషనరు:—రావూరి వెంకటరాయుడు ముత్తికొండరు.

పైన తెలుపబడిన పిటిషనరు 1920 సం॥ 5 వ ఆక్టోబరు 19 (2) నెక్కు ననుసరించి తన్ను యిన్సాల్వెంటుగా తీర్మానించునట్లు ప్రార్థించుచు ఈ కోర్టువందు ఒక అప్లికేషన్ దాఖల్ చేసికొనియున్నాడు సదరు అప్లికేషన్ విచారణనిమిత్తము 25-9-28 తేదికి నాయుడా నేయడమైనదని యందుమూలముగా తెలియజేయడమైనది.

సజ్ కోర్టు-బాపట్ల } సి. వరదరాజులు,
31-8-28. } అడివనల్ చట్ట రిజిస్ట్రేషన్.

గృహము మార్పుట

శ్రీమాన్ పండిత స్వామి శ్రీనివాసలయ్యంగారువారు తమనివాసస్థలమును 226, వాల్టాక్కు రోడ్డునుండి ఎగ్మోరు లెవల్ క్రాసింగుకు దగ్గర గంగురెడ్డి రోడ్డునందు గల నెం 51 రు “రెడ్వింగు” బంగళాకు 1-9-28 తేదినుండి ప్రార్థన రని యిందుమూలముగా తెలియజేయడమైనది.

మదరాసువార్త

తపాలా నోటీసు:— బొంబాయి-మద్రాసు పోస్టు సెంట్రల్ ద్వారా వచ్చు విదేశతపాలా 2-9-28 తేదీయదినం 7 గంటలకు జనరలు పోస్టాఫీసులో బట్టాదాచేయబడును.

లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీ:— ఈనాటికి ఇ. హెచ్. ఎం. బహదూరు (రిజిస్ట్రేషన్ యిక్వైరరుజనరలు) ఖా|| బి|| బట్టాసాహెబు గారిపాతే మద్రాసు ప్రభుత్వముచే నాటికేలు కాబడినది తెలియచున్నది. (ఆ. పే.)

దక్షిణ భారత బ్రహ్మసమాజము:— 2-9-28 తేదీ ఆదివారం సాయంకాలం 8 గంటలకు సమాజమందిరమువద్ద (97, అన్నాపిళ్లైవీధి) స్వామి బ్రహ్మసంగారు తమిళ భాషలో దేవారాధన సలిపెదరు.

ఎగ్జ్యూర జగన్నాథభక్తసభ:— ఈనాటికి యాజమాన్యమున 2-9-28 తేదీ సాయంత్రము 4-15 గంటలకు వేదవిలాస భవనము మైసోర్దు ఎగ్జ్యూరనుడు మిస్ పద్మా సునిబాయిగారు పత్నీలక్ష్మణము అను పారికధను చెప్పెదరు.

శ్రీ పాండురంగ భగవత్కథా ప్రసంగసభ:— హిందూ ధియాలజికల్ మైన్సులు మింటుపిడివద్ద 2-9-28 తేదీ ఆదివారము సాయంకాలం 4-15 గంటలకు "శిశుపాలవధి" కాలక్షేపము శ్రీరంగం కలగోపాలాచారియ్యగారిచే జరుగబడును.

హైదరాబాద్ మునిసిపాలిటీ:— యొక్క 4వ వార్డు యొక్క క బుధవారమున జరిగెను. శీటియందయమున (81-82-83) బాల్టబాక్సు తెరవబడినది. వార్డులోని 2381వోట్లలో 207వోట్లకు తమ వోట్లనుచ్చిరి. వీరందరము ఖా||బి|| ఎస్. కె. ఆబ్దుల్ రబాక్ సాహెబు బహదూరు ఎం. ఎల్. సి. గారికి వోటుచెసిరి. కావునవీరే యెక్కువగావీరి.

నలువదవ మైందవసాంఘిక సంస్కరణసభ:— చెన్నైపురిలో గతసంవత్సరము డిసెంబరునెలలో జరిగిన నలువదవ మైందవ సాంఘిక సంస్కరణసభయొక్క 2వోర్డును వదలములతో నందుకొనుచున్నారము ఇది చక్కగ నచ్చొత్తింబబడినది. ఇంతవ్యవస్థముగ దీనిని ముగించి ప్రచురించినందులకు సంస్కరణసభ స్థాయిసంఘమువారి సభినందించెదము.

కీ|| శే|| నటరాజన్ గారు:— పచ్చయ్యప్ప కళా కాలాని రసాయన కాస్త్ర సంకీర్తనలుగానందు టి ఎస్. నటరాజన్ గారు కీ|| శే|| పులకెనందులకు ఇండియన్ మెడికలుకొల్లు విద్యార్థులు 27-8-28 తేదీన జి. శ్రీనివాస మూర్తిగారి యధ్యక్షత క్రింద సమావేశమై వలం జరిగెనది మరణమునకు దిండంచుచు నొక తీర్మానమును గావిచిరి. తదుపరి పాఠశాలకు ఆదినమున సెలవొసంగబడినది.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము:— మద్రాసు కాంగ్రెసుదినానికి ప్ర్యక్తియవితేఖి 29 వ తేదీ ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సాంఘిక మూర్తిగావని సర్వపత్తు సమావేశమున వచ్చుకొనినట్లు ఆయనకు తెలియపరచలేదనిన్ని తెలియచుచుండెను అయిన ఇతే వారని వ్రాసినదానిని చూచిని ఆగస్టు 20 తారీఖున సర్వపత్తు సమావేశమునకు ఎన్నుకొనిన సభ్యుల కందరకు పుత్తములు వ్రాయబడినవి. బులుసు సాంబమూర్తి గారికి ఎండు వారాయారాజుగారికి డా||రు భోగరాజు పట్టాభిరూపాయ్యగారికి వ్రాసి పంపబడినది. కాన ఒక పట్టాభిరూపాయ్యగారు బయలుదేరుతున్నామని వ్రాసికారు. విగతవారు బయలుదేరుతున్నామనిగాని తే. వార్తసానే ఇంకొకరిని ఎన్నుకొనవలసినదనిగాని బహులు వ్రాయలేదు. మద్రాస్ 28-8-28 భా|| సుబ్బరామయ్య, (ఆంధ్రరాష్ట్ర) కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శిగాను

నీలువిగ్రహ సత్కారము:— రాక:— నీలు విగ్రహసాహిత్యకలన శ్రీయుత ఎస్. సోమయాజులగారు తమమిత్రులగు శ్రీయుత రామకృష్ణ చెట్టిగారితోగూడి 2-9-28 తేదీ ఆదివారం ఉదయం 8 గంటలకు కలకత్తామెయిన్ విమానంబులను స్టేషనువద్ద కేటెంచుచున్నారు. ఆసమయమున పీఠిక సత్కారముల స్వాగత ముసగదరు. సాయంకాలం 8 గంటలకు బ్రాడ్వే లోనున్నవరు వద్ద నొకబహిరంగసభ శ్రీయుత సత్యమూర్తిగారి యధ్యక్షతకు జరుగును.

రాకపోకలు:— గా|| ఎస్. ముత్తయ్య మదిలియారు ఎం. పి. మాజీక్రమేలు నాయకరు గార్లు చివరివరముండి శీటియందయం వద్రాసు వచ్చిరి. మద్రాసు కాసన సభాధ్యక్షులగు గా|| సి. వి. ఎస్. నరసింహ రాజుగారు కాసన సభ్యులగు తాజ్దీన్ జాన్, కె. ఆర్. వెంకటరామయ్యగారు గార్లు శీటియందయం మద్రాసు వచ్చిరి.

ఇష్టాగోష్ఠి:— ఈగ్రంథమును బరిచిరిని. ఈ పాత్రమునందలి కథా సరళి మిక్కిలి చమత్కారముగనున్నది "వైకాక్రమయ్య కరీ" యన్నట్లు, యీ గ్రంథమును 2 రెండుటలలు, ఒక పాఠము బరిచుటలలు శీర్షము శానందముగల్గుబయ్యగాక. హెచ్చెని బాకజ్జాన లాభముగూడ గల్గుచున్నది. ఆంధ్రభాషయందు ఇట్టి పాత్రములు అరుదుగానున్నవి. అవసరముకూడకు ఇట్టి పాత్రములు భాషాయొక పూర్వాలంకారము అనవచ్చును. ఆంధ్రవిద్యావాచస్పతి, సాహిత్య సౌస్థితి, విద్యావినోద, కవిభూషణ, శతావధాని, దోమా వెంకటస్వామి గుప్త, పండితుడు, క్రిష్టియన్ కాలేజీ, మదరాసు

చెన్నైపురి శాసనసభ

3-వ తేదీ ప్రారంభముగు సభయందలి కార్యక్రమము:— గోదావరి కృష్ణా రీసెటిల్ మెంటునుగూర్చి తీర్మానము యీనెల 3 వ తేదీ సోమవారమునాడు సమావేశము కా నున్న చెన్నైపురి శాసనసభయందు దసభికార కార్యక్రమముందు 30 తీర్మానములు సేదు జరిగిన బాలమువలన చర్చనీయములు గ ప్రత్యేకింపబడినవి. అందులో ముఖ్యమైనవానిని కొన్నింటి నీదిగున నుదహరించు చున్నాము. ఆటపీఠ వేదేశములందలి రైతుల కొరతలను విచారించుటకై నొక ప్లనుమును నియమింపవలయునని కె. ఆర్. కరంతుగా రొకతీర్మానము నుపహరించెదరు.

ప్రేటు ఆస్తులలో చికిత్స నందు కోగులనుంచి కనూలుగాబడుతున్నటువంటి ప్రభుత్వమునకు జనుకట్టబడవలయునని శ్రీ వెంకటగిరి కుమారరాజుగారు రుపహరించెదరు.

ఆనరీ మాజీప్రేటులను ఎన్నికలద్వారా నియమింపవలయునని తీర్మానమును ఎస్. మ. బ్రహ్మణ్య ముప్పిసాడ గారు రుపహరించెదరు.

అల్లరిమూకలపై తుపాకులు ప్రేటు వాపశ్యకతను సాధ్యమైనంతవరకు తగ్గించుటకై పోలీసువారికి "పేరు బాంబులు" "బాటరుపాకులు" మొదలగు ప్రాణాపాయమును కలుగజేయునని సాధనములను సరఫరాజేయవలసినదిగ యస్. యస్. దొరైరాజుగారు రుపహరించెదరు.

గవర్నమెంటు ప్రెగ్నయొక్క వ్యవహారములను విచారించుటకై యొక సంఘము నుపహరింపవలయునని డాక్టరు బి. యస్. మల్లయ్యగారు రుపహరించురు.

కాసనసభ్యుల వాక్కులు, స్థితిగతులను విచారించుటకై సంఘమును నియమింపవలయునని శ్రీ పి. శివరావుగారు రుపహరించురు.

వివిధముండలములందు ఉద్యోగులను నియమించుటకు గాను కాసనసభ్యులంగల సంఘము నొకదానిని నియమింపవలయునని ప్రేటుయ్యగారు రుపహరించురు.

లాండురివిన్యూవిధానము:— ప్రభుత్వమువారి ల్యాండురివిన్యూవిధానమున్ను ప్రస్తుత ముములందున్న పన్నువిధానముతో ప్రధానముగా మార్పులే జేయబడవలసిన యావశ్యకత గలదనియు, ల్యాండురివిన్యూపన్ను సర్దుయవిచారణపై కాసనసభ్యులను హక్కుగలిగియుండునట్లు జేయవలసినయు, ఈశిఫార్సు నంగీకరించి అమలులో పెట్టు లోపల అధికార అవధికలచే మిశ్రమము నొకసంఘము ద్వారా బహిరంగవిచారణ గానింపబడవలసినయు శ్రీ మోట

నారాయణరావుగారు రుపహరించెదరు. డి నారాయణరాజు గారుగూడ ప్రేటునిముంటిచే మరొక తీర్మానము నుపహరించురు.

మాపిళా విప్లవచట్టమున కద్దుజేయవలసినదిగ ముఖ్యమంత్రిగారు తీర్మానముగా రుపహరించెదరు.

తకావిరణముల నిబంధనలను మార్పు జేయవలసినదిగ బి|| బి|| పి. శేషవత్సెగారు రుపహరించురు.

గోదావరి కృష్ణాజిల్లాల రీసెటిల్ మెంటు:— కృష్ణా వల్లము, తూర్పుగోదావరిజిల్లాల ప్రజల ఆర్థిక పరిస్థితులనుగూర్చి బహిరంగ విచారణజరగువరకు రీ సెటిల్ మెంటు ప్రయత్నముల నీలిపి, సెలెక్ట్ మెంటు ఉద్యోగి నివేదిక నమూనాలో పేట్టవలదను తీర్మానమును కె. సి. ఆర్. గావి, విక్రమి వెంకటరత్నం దొరిగాను మొదలగువార్డు రుపహరించెదరు.

క్రిష్ణానదీక్రింద ఇరిగేషన్ స్కీములను విచారించుటకై యొక సంఘము నియమింపవలయునని శ్రీ పిల్లయ్యుడి ఆంజనేయలుగారు రుపహరించెదరు.

ప్రాధమికవిద్య కను ఖర్చుసంకను ప్రభుత్వమువారి భరింపవలయునని సి. సి. వెంటుపతిగారు రుపహరించురు.

మార్జోరి బ్యాంకుగూరి తీర్మానము:— రాసనసభయొక్క ప్రాంతీంగ ఆర్థికలకును నిబంధనలకును విరుద్ధముగానున్నదని వలపును న్యాయవాదుల రుభి ప్రాయముయొన్నదనియు, యీ యభిప్రాయబలముమీద పదరు విషయము అసరమునచే మోక్షార్థుల పరిక్షింపగ నిశ్చయింపబడినదనియు తెలియచున్నది. (శ్రీ కె.ఎ.)

సైమనుకమిషను సెలెక్టుకమిటీ తీర్మానము:— సందర్భమున జె. పి. సాల్వానా ఎం.ఎల్.సి. గారు కాసనసభయొక్క 3-8-28 తేదీ కార్యక్రమము నియోజకవర్గుల యభిప్రాయము పూర్తిగా బెంగుకొనినది సంతోషము వాయుచే నేయబడుతెనని యొక తీర్మాన ముపహరించెదరని తెలియచున్నది. (శ్రీ పే.)

కావేరి, మెట్టూరు ప్రాజెక్టు:— గూర్చి సెక్రటరీ ఆఫ్ ప్రేటుచేతను కాసనసభ్యులను గానించేడిన అంబాకంటె కోటిరూప్యముల అధికవ్యయముతో సదరు ప్రాజెక్టు కొనసాగింపబడు విషయము కాసనసభచే విచారించబడుటకుగాను, జె. పి. సాల్వానాగారు 3 వ తేదీన నొక వాయిదాతీర్మాన ముపహరించెదరని తెలియచున్నది. (శ్రీ పే.)

ప్రాధేసరు శంకర రావుగారి కారైకార్పు గ్రాండు సర్క్సుసు

3-9-28 సోమవారమునుండి 9-9-28 ఆదివారమువరకు (ఒకవారము మాత్రమే) నెల్లూరు నందు అద్భుతప్రదర్శనములను చూపెదరు. ఆశాభంగము గలుగ కుండుటకై త్వరలో ఎల్లరును చూచి ఆనందింపుడు.

ఆంధ్ర శబ్ద చింతా మణి వ్యాఖ్యానము

కర్త.—పారనంది రామశాస్త్రిలుగారు ఆంధ్రవాక్యమునందలి ప్రథమకవి యగు సన్నయకట్టారకుడు రచించిన ఆంధ్రవాక్యకరణమున కిం చక్కని తెలుగు వ్యాఖ్యానము. అనేక ప్రాచీన భారతప్రతులకు విమర్శించిన న్నయ భట్టు నూత్రములకు సంస్కృతాంధ్రములయందు ఆంధ్రభారత లక్ష్యముల నుదాహరించుచు వ్రాయబడి, అపూర్వమగు వ్యాఖ్య. ఆంధ్రశబ్దచింతామణి సన్నయగారి కము కాదనువారి వాదము లన్నియు సప్రమాదముగ ఖండింపబడినవి. భాషాసేవకు తెల్లరు ముఖ్యముగా చూపదగిన విశేషము తెన్నియొకలపు. మే 0-12-0. పోస్టల్ ఆర్డరు.

ఆంధ్ర పత్రికాకార్యాలయము:— నెం 7, తింబు శెట్టివీధి, చార్జిటవుక్, మదరాసు.

కర్తవ్య మేమి?

జగన్మంక రాజకీయాండోళ్లను మరెవ్వరికంటే వని వారల పట్టులు, జగముల పట్టుల నిడుతూనాము. మరియొక మూల బాంధవల వివాదాలు, ఇంకొక మూల వ్యవసాయదారుల వత్సాగ్రహము, వేరొకరి ప్రజలలో కలకలములు కలుపుచు నిర్బంధములు, జగత్తులను నిడుదొంగపరుపు ఇంకొక వత్సాగ్రహము విజృంభణము, యిత్యదులు ప్రస్తుతం పాలితజాతి ములందరి కరివెక్కిరింపబడవలసిన విషయములు విషయములు.

సామంతరాజులయందు దపంత్యుని కర్తవ్యపులగు కాల నిలవారియెడబాటు ప్రయత్నములు, సరిహద్దులందలి సామాన్య రాజుల నబలపెడివారల అనుపమాన వైధవ్యము, ప్రాచ్యుడేతలం దలి చిరకాలపనుపాత్తికమైన, అనన్యసామాన్యపలుకుబడి వ్యాఖ్యాతలు, తమకంటే మిన్నులడమించుకొనిపోయెడివానివద్ద ఋణగ్రస్తత, దేశభక్తుడయ్యకొనియును చమరువ్యాపార నిర్వహణమునం దుద్బవించిన అన్యోన్యవైషమ్యములు యిత్యదులు, అద్భుతమేధావులగు రాజకీయవేత్తల మానసికములకు కలవర పెట్టుచున్న స్వదేశీయవిషయములు.

అయోధ్యపరస్థము, యుద్ధసహిష్ణురణము, సైనిక వ్యూహసంబంధములు, యిత్యదులు, విశ్రాంతి, అంతరంగికములను కనిపెట్టుట కై యెత్తుచున్న యెత్తులు, ఇంటిలోను, పిల్లలోను, పన్నిహితదేశములందును, ఈవిధమున క్షిప్తపనువులతో, అంగదేశము అధునికమానందు అవ్వరమై యున్నది. జగతివెంట మరెవ్వరికంటే ముందు, యిట్టి మెన్నిసంప్రాప్తమైనను, త్వరితాయములై యోయించునుగాని, అన్నియు జగత్కాలముం దానన్నమగుటవలన, యందుక కష్టపాద్యమనియే చెప్పవచ్చును.

పాలితదేశములందలి పనువులను కరివెక్కిరించుటకు రాజకీయ చతురత అత్యంతవశ్యకము. స్వదేశీయము నిడుత ప్రవక్తములుగా కైత్తుపడుతలసిన, దీర్ఘదర్శిత్వము, శ్రమదమాది నద్దులపనువులను కారక సుగర్వము, అంతరంగికమును వ్యక్తిగతవిషయలపై తదితర విషయములతో, విశ్వమానస సామ్రాజ్యత్వమును నిర్దుష్టముగావించెడి నిష్కర్మక జాతీయ దార్యభావములు శ్రేష్టతములు.

కాని రాజకీయ చతురతకును వ్యాపారనిర్వహణమునందుల సైనికవిషయమున విశిష్టభావముండట తప్పనిసరి. రాజులు తమ అధికారముచేత ప్రజలను ధర్మమార్గములను గావించజూతురు. వర్తకము, తమ వ్యాపారనిర్వహణమున కాలంకాదులను ధర్మమార్గముల సరికవిండుటకు నెదిరిత తమకృషి యందలిలాభము తమకు పరమావిధియని భావింతురు. వాణిజ్యమును రాజ్యాధికారమును సమన్వయించి పరిపాలింపజూతుట అసిధారాప్రత్యక్ష, కావున, వణిగ్గుట్టితో సమ్యక్తమొనరింపబడిన రాజకీయచతురత లాభదాయకమైతే కావచ్చునగాని కాలము గలిగినికొలదిని, ప్రతిష్టకు ధంగము వాటిల్లజేయక తప్పదు.

హిందూదేశమందలి మూలవారల పట్టుల సుదూరణము గాగొందును. ప్రజలలో, విద్యకలు, వ్యవసాయదారులు, పారిశ్రామికములు, మూలవారలు అను వివిధ తరగతులవారు కన్పడును. మూలవారలు గాక, తదితరుల సృష్టించిన ప్రభుత్వము వారికి జోకర్వములేని సంస్థయే లేదు. పై మూడ తరగతులకు మూలవారల సహాయమున్న సగాని వని నడువదు. ఏని ఆదాయము పొట్టుకు బట్టుకుమార్తెను పరిపావును. ఏని ఆదాయముపై సాధారణదీ యుండెడి ముదుపలంబు, అపసరులు, పరివారం వున్నయడల వారు పడవలసిన కరికడన కర్మసాతము. అందులన, వాని చిత్తవృత్తియూ, వానికిగల సామకాలమును, రాజకీయోద్యమములలో గాని, తదితర యుద్ధములలో గాని ప్రవేశించు న సుకొనుట కల్గు. తన కీర్తితమను గడుపుకొనుట యెట్లును చింతయే వాని సావరించియుండదు. ఇట్టి వీరి చిత్తవృత్తులు, దార్జన్యములకు గడంగుట కడుపుమండినవృద్ధి యని పూర్తిగా విశ్వసింపవచ్చును. పట్టు లున్నవారలైనవనినంతటికి, జోకర్వము కలగజేసుకొని, వ్యాధి విచక్షణజేసి, ఉభయాలను సమాధాన పరచజూతుట నిష్పాక్షికమును ప్రభుత్వపువిధి. వర్తకులతోనూ, యితర పారిశ్రామిక సంస్థలతోనూ సంబంధమున్న ప్రభుత్వముల కిట్టి విధానాలంబనమునకు వలనండదు. వాణిజ్య ప్రాముఖ్యతచేత నిర్బంధపడిన రాజ్యములను పరిపాలించు ప్రభుత్వములకు యిట్టి పట్టులలో జోకర్వము కలగజేసికొనుట కంటకప్రాచుర్యమొందును. మూల యొక్కను రాజ్యముంటే వర్తకులకు జాపము. మామూలుగా వనిజేయించు నిర్వృద్ధిస్తే, ప్రజలయందు పంతుస్తే, ఉపేక్షిస్తే వ్యాపారము సుఖించదు. ఈ విధముగా వ్యాపారము యీ దేశమందు సంభింపజేస్తే, తమ దేశమందలి సమతుల్య యీ దేశమందు విలవిగాళురు అవుతాయి అనుకుంటే, తమతో సమ్యక్తపడేయించు, విదేశీయులకు మాడ నిదేశముతో వ్యాపారము జేసికొనుట విశ్వవర్మచిరుండులవల్ల, విదేశీయుల వ్యాపారశ్రీకైత తమవ్యాపారమునకుమాడ సంభింపజేయునోమో అను అనుమానము. మూలవాని తగవు ఎట్టికర్మ కరిగెను

లలోనైనను మూలవారల పట్టులు పురిటికానీ క్రుంచితములుటవలన ప్రభుత్వ ప్రతిష్ఠ నినుమడింపజేయవలసి నిర్వహణదాంకము.

ఈపట్టు యుండియు కంపెనీవారు హిందూదేశమునందు దురుగిడింపు, యి, ప్రైవేట్, డబ్బి, బోర్డుగీను మొదలగు యితర వ్యవహారాలచే దేశమందలివారల విదేశీయులందు టందరెంగినదే. అప్పటిలో వీరి ప్రతిష్ఠలగు యితర పాశ్చాత్యవారులకు వచ్చి, తమ ప్రతిష్ఠపై సాధారణము, హైందవుల అనురాగము మూలగాగొని పెలంగి, తమ ఉపేక్షి సోమరులైతవుల సన్నేషింపకొనుటయందు కత్తుమాలలై తురక రాజ్యనిర్మాణ కర్తలను సార్వకావధానమునకు పాత్రులైతరులు చరిత్రాత్మకమే. ఆకాలముందలి హైందవులు స్వతంత్రవర్మల నుద్వచ్యులవలన కాధికృత విదేశీయులయొడ పడయ వ్యాధయందు కావనింపుట తప్పనిసరియై పరాధీనతకు బాల్కులని విచ్చివలసి దావరీకములే విషయమే ప్రభుత్వవ్యవహార కాకబోయినను సృష్టిరేఖానముననుపరిచి, ట్టి ప్రభుత్వముచేతించెడి ప్రభుత్వముచే పరిపాలించబడుచున్న దేశమందలి ప్రభుత్వవర్మలకు వ్యతిరేకాభిప్రాయములను కల్పించి, ప్రజల మానసికములను కేంద్రీకరింపజేసి పాతప్రభుత్వములకు మూలదోసి మూతన ప్రభుత్వములను వెలకొల్పవలెనని సకల్ములు పర్యసామాన్యములైనవి ఇట్టి వ్యయము సృష్టించె పరిత్యముగాని మానవ ప్రేరికములు కావని కొందఱుకొను సృష్టించె పరిత్యముల నెడకొనకాచుట ప్రవాహమున కురదెడలబడుట వంటిదనుట వీరితత్వమునకు మూలకందము.

తదితరపంద్యము లెట్లున్నన, కలుంపాభ్యుదయమునకు, పెద్దల ఆశీర్వాదము, కలుంబులులోని వారల విశిష్టత, నేరకాడి కరిగెనుట విశ్వాసపూరితముని విషయ విశేషతాడి నద్దుములు, కలుంబులుజూచి, నిష్పాక్షికతబట్టి యెట్టి అగర్వము, రాష్ట్రాభ్యుదయమునకునూడ, ఇరుగు పొరుగు వారల సహాయము, స్వదేశీవారలనుందలి పంతుస్తే, పారిశ్రామిక అనుమానములేని విశ్వాసము, నిష్కర్మకంక మగుభక్తి అని వారాగర్వములు.

ప్రవృత్తిమొత్తయన్నన, ప్రతిష్ఠ పలుకబడులవలె, కార్యపాధనకారికాదు. తమకుగల ప్రతిష్ఠపలుకబడులకు కారభూతులగు వారల క్షేమమారయుటకని విషయంగ పడవనియెడల, అని వట్టి నిర్వకములే. ఇంటగలిచిగొని రచ్చగెయలేరను సామెతకు తృప్తికొనికొను.

అంగ్లేయులకు జన్మసావము ఇంగ్లాండుయెడను, నివాసస్థానము హిందూదేశమున చెల్లకర్తవ్యము. అంగ్లేయుల ప్రతిష్ఠకు హైందవుల అందయెడని గత విరోధా మహాసంగ్రామములకై వ్యర్థమైనవలెయు, ప్రాజ్ఞానుల పరిత్యక్తమైనట్టియు, పాలియ్యుట్టియు, సాధుమృగముని గోవునకేంద్రీ, వాసింది పెంచజూతురుగాని, కార్యక్రమకావములకు వాసిగాంచినదైనన సూక్ష్మమృగమును వ్యాఖ్యమును, చేరదీయుట అనుచితమని భావించకపోదు.

ఇదియునుగాక, కాలగిలించులె, హైందవులను పెడల నడుపుటకు వలసిలేదు. విదేశీయులందు కాలనైతేమనుకు విచ్చల విడిగా పెడలించిన, యీ దేశము జగత్సామ్యమునకు తర్కము. దినవికాశినిది గాంచుచున్న జన సమదాయమునకు జీవితావసర పదార్థముల యుత్పత్తి కాలక్రమేణ పన్నుగిల్లుచున్నందున, బ్రతుకు తేరువు దుర్భరములకు సహాయము, చిరకాలము జీవించుటకును దుర్భరము. యింకొకటి జావలెననిన పాశ్చాత్యుల కర్తవ్యము పాశ్చాత్యుల పాత్రలను పొంది బోదుమనినదిగిరానియే లేమో అను భయము. క్రైస్తవమును వ్యాప్తి యగునోమో అను భావము, మతములతో జేరి, తమకు కావలసిన వని కాస్తాఅయిన తగవార తిరిగి హిందూమతముగానికి జేరట కవిశేషముల కల్పించబడినది. అంగ్లేయుల పట్టికేంద్రీ అంగ్లేయులుగా తయారైగాని, హైందవుల ఉద్బంధములను అంగ్లేయులతోనికీ అనుపరిచి, విదేశీయులందు హైందవ దేవాలయములను నెకొల్పి నిగహారాధన పునఃప్రతిష్ఠల కావించజొచ్చిరి. ఎన్ని విధముల పరికించి ప్రయత్నించినన, హిందూమతము అంతరింపలేదు. పూర్తిగా ప్రతిష్ఠలను నిలుపుకొనలేదు. కాలగతి ననుసరించినూర్వల కంగీకరింపని జాతీయములచేత దీనికి త్రోవకు వర్తము కారణ మైనదనుట పెద్దల అభివ్రతము.

కావున, అంగ్లేయులు ప్రస్తుత పరిస్థితి నెడకొన జూతుట తప్ప అన్యము వరొండదు. ప్రభుత్వమువారు, తమ పాలనాధికార ముంచుకొని, వాణిజ్యసౌకర్యమును విడనాడుటయో, లేక, వాణిజ్యసౌకర్యమునకు అవసరముగ కల్లుబాట్లను నుకటేతములు గావించుకొని, పరిపాలనాధికారము హైందవుల హస్తగతము కావించుటయో, ప్రస్తుత సందర్భముల ననుసరించి, అవలంబించుట అవశ్యక త్రవ్యము. జిక్క పెట్టుకొనే, వేర్వేరు కలలందున్న వివిధములగు పీటలను జిక్ కాలమందు కొట్టజూచుటవంటి అధియాసకరితర ప్రయత్నములన్నియు తీవ్రతములగు సందిగములను వ్యాపింపజేయుననుట తర్కము. టింకారీ కృతి.

యద్దనపూడి వెంకటరత్నం.

వాతావరణ సిద్ధి

1928 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 1-వ తేదీ శనివారము

Table with 6 columns: వాతావరణము (Weather), ఉష్ణోగ్రామము (Temperature), ఆర్ద్రత (Humidity), వర్షపాతము (Rainfall), వేగము (Wind Speed), మరియు ఉపరితల ఉష్ణము (Surface Temperature). Rows include: గోపాలపురం, విశాఖపట్నం, కాకినాడ, మచిలీపట్నం, కర్నూలు, బళ్లారి, అనంతపురం, కడప, నెల్లూరు, మద్రాసు, కడపూరు, నేలమ, కోయంబూరు, తిరుమనాపల్లి, నాగపట్నం, మధుర, పాంబన, పాలంకోట, తిరువేండ్రం, కొచ్చిక్, కాలికట్టు, మంగలూరు, తెంగళూరు, మేరకార, కొడైకనాడ్, మామూర్.

సర్పాదులు: కాకినాడలో 0.8" వర్షం చెను విశాఖపట్నంలో చినుకులు బడెను. ముట్టు జగమోస్తగక నున్నది. గోపాలపురంలో తప్ప ఇతరచోట్ల కనిపిలేదని 2 మొదలు 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కాకినాడలో రాత్రివేది 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

డెక్క: ముట్టు విస్తారముగ నున్నది. బళ్లారిలో కనిపిలేదని 5 డిగ్రీలు తక్కువ. కడపలో 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కర్నాటకము: ముట్టు విస్తారముగ నున్నది. కనిపిలేదని 4 మొదలు 7 డిగ్రీలు ఎక్కువ. మద్రాసులో నెల్లూరులో 100 డిగ్రీలు ఎండగా నెను. మద్రాసులో రాత్రివేది 4 గూడ 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

వ. వ. నారాయణ అయ్యరు, మాతా వాతావరణ వ్యవస్థాధికారి.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాబోర్డు

వైసు ప్రెసిడెంటు ఎన్నిక

ఈనెల 27 వ తేదీన ఏలూరులో జిల్లాబోర్డు మీటింగులో మొరార్జీ నెక్కంటి దొరయ్యచాదరిగారు (అచట కాపురములు) వైసు ప్రెసిడెంటుగా ఏకగ్రీవముగా ఎన్నికౌచిరి.

జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు ఎన్నిక

సెప్టెంబరు 7 వ తేదీన ఏలూరులో ప్రెసిడెంటు ప్రెసిడెంట్ గవర్నమెంటువారు ఎన్నికపాక్కాను యిదివరలో యచ్చినందున ప్రెసిడెంటు ఎన్నిక జరగదు. ఈవరదెక్కి నెలడుచా రెండు సోదకమెంబర్లకు వోటింగుని కోరును వివరితప్రకటన ప్రాసినటుల కన్నట్లు.

(స్వకీయవిలేఖరి)

Advertisement for 'STERILITY CURED' featuring an image of a person and text: 'WRITE FOR PARTICULARS WITH 4 ANNAS STAMPS. TAMIL NADU AYURVEDIC PHARMACY, 100, POST BOX NO. 278, MADRAS, I.

జయలక్ష్మి

[వరుసగా నుండరవరదులుగారు]

వసుంధర! పి.కా.నాథులకు గదికొలువలకి వచ్చినా, అంతలో
టాటా దేవునికొక యోగం నందిచ్చెను. వెంటనే యాతడు
వసుంధర! గదిలోకి వెళ్లి కూర్చోనెను. బాబు నోకటిచెందుమారు
చూడెను. కాని యతనికేమియు తోచలేదు. చిత్తము వలంబి
ములుగ సంచలించసాగెను. ముఖము వికర్ణతనొందెను. కాలునే
తులు వడకజొచ్చినవి. చిత్తమునందు వర్ణింపవలవికాని విచార
మేదో యుదయించెను. వసుంధర! తన భావనిగిగూర్చి తీవ్ర
ముగడలంప మొదలిడెను. యోచించుకొనినది నెరిగి జీవిత మొక
యరగ్యముగ దోవసాగెను. ఎటు బోవుటకును తెలివ వగవడుట
లేదు. "చిన్నప్పటినుండియు అన్యకవ్యములకు లోబడి కాపాడి
పెంచి పెద్దకడేసి విద్యార్థుల గలపిన తల్లితండ్రులయొద్ద
నుల్లంఘించుటయో! లేక అంతరాత్మయొక్క యాజ్ఞను నెఱవే
ర్చుటయో! ఏది కనుపితవు? చిన్నప్పటినుండియు నాతో చేరి
యాటలాడుచుండి నన్నే ప్రేమించియున్న యానందరి నెట్లు
వదలుదును? అది తన మృదువధురకంఠధ్వజో "వసుంధర!"
యని పిలుచుచుండిన కోకిలస్వరమునకు నాశ్రయముల గింగురు
మునున్నవే! అట్టి మనోహరిణి, అట్టి నిష్కళంక ప్రేమ
స్వరూపిణి వదలి డబ్బుకై యానందరి యొకయొక నెట్లు పెండ్లి
యాడుదును? నాతోడి, ఎన్ని విధముల నేడుకొనినను "తాను
బట్టిన కంఠేలకు చూడేకాళ్ళ" నునున్నాడు. నా తల్లికి నా
యెడ చాలినంత కనికర మున్నను ప్రభుత్వకాలకర్మములకు నా
తండ్రి యెదుట నాకొరకు వాదించుట కామె సాహసించుట
కున్నది. ఏమిచేయుదును? ఈయనకర్మమునుండి వరాజ్యము
డ నగుటెట్లు? సాధ్యముకానివని. చందకాపనడగు మాజనకు నా
జ్ఞ నుల్లంఘించి మరల నీత్రవంశమున కాపురము చేయుటయో!
కల్ల ఇందు మాతండ్రిగారు వ్రాసియున్న దేమి? ఎనిమిదిదిగ్రులు
లోపున నాగిత్తమును తెలువనలసినదనికదా? ఏమని వ్రాయు
ట? మామకమనఃఫలక విక్రత జయలక్ష్మి-వ-ద-లి..... పెండ్లి
... చేసికొనెదననియో! అసంభవము. అనాడు ప్రహ్వించు
చేసెను! తన అంతరాత్మకు విశదముగ నడచుచున్న తనజనమని
యజ్ఞలకు లోబడలేదు. సకలకర్మకైకరక్షకుడగు భగవంతు నత
దారాధించుచునే యుండెను. తండ్రిమాటల నిగుమంతయు గను
వింపలేదు. నాకిది గుణపాతముకదా? నేనుచేయుదలయునదేమి?
మాతండ్రి యాజ్ఞాపించునదేమి? నామీద నవ్యాజకరుణ వాసి
నాప్రాణముల నోకపుడు కాపాడి నన్నే ప్రేమించి నేనే తన
వర్తనమున నమ్మకొనియున్న యానందరి ధర్మవర్ధిని వివాహ
మాడవలయుననుట ధర్మమా? లేక రామచంద్రరావుగారు నా
కక్కడుధన విచ్చేదరని వారి అడుగులకు మడుగులాత్రి వారి
కమ్ముడు వోపుట ధర్మమా? ఇందు నాది పూర్వపక్షము. మాతం
డ్రిగారికి ఉత్తరపక్షము. నేను నిజముగ మనుజుడనైతిమో
ధర్మవత్సవలంబిని యెందుములమున రానగు నిక్కట్లుల నెదు
ర్కొనుటకు సంసిద్ధుడను నానలయును. లేదా అంతరాత్మకు విశ
దముగ చరించి అత్యుద్రోహమునన్ని నైత్యపుత్రమును ప్రకటించి
అధర్మకర్మకర్త ప్రవర్తనై రాకరాది మహానరకములపాలనకై నావ
లయును. ఇం దేదియోక్తము? అని ఇంకను ఏదో యోచించు
జ్ఞానుడు వసుంధర! కచ్చయిచ్చ విద్యార్థివనరి గృహమందలి
తన గదియందొక నాటి సాయంత్రము ప్రాగ్భాగములందు కూ
ర్చొనియుండెను. అప్పుడే దక్షిణదిశయాలై తేల్చుండి యొక
టి ముక్కును మూల్చుచు మద్రాసు చేరవచ్చుచుండెను. దళావ
తరమును గడచి కాటికికాళ్ళు చాచుకొనియున్న ముద్రపలిక
గి నాబుండియు కార్లెద్దుకొనుచు తన ప్రయాణమును సాగించు
చుండెను. బండియొక్క యంత్రభాగమునుండి పొగ గుప్ప
గుప్పన పైకెగురుచుండెను. వసుంధర! ముఖద్వారా గానీ బండి
చెవులు గింగురుచును నట్లొక కేక వేసెను. అంతటితో వసుంధరి
తనసాన్నిధ్యలోపనమునకు భంగము కలిగినది.

అది చిత్తురమందలి యొకానొక మేడ. గృహము రంగు
రంగుచిత్రములతో శృంగారించబడియుండెను. చూడఁబడు కది
యొక చిన్న బంగారావలె తోచుచుండెను. గృహమువెనక
పూలతోట. అందు వివిధ కుసుమ, ఫల, భరితంబులగు పువ్వు
ములున్నవి. తోటమధ్యమున నొక మందారపుచెట్టు బియ్య
రముగ క్రిందికినంగి తన అరిధులకు నీడయు, నువాసనయునిచ్చి
సంభావించు చుండును. ఆ చెట్టుక్రిందనే యొక చంద్రకలా
వేదిక అమర్చబడియున్నది. అందానాటి సాయంత్రము మొక
యోవతిమణి దీర్ఘ విచారాలపరిపూర్ణ యేమేమో యాలో
చించుచున్నది. అంతఃపురకాంతలు తమ నిజమనములందు దాచి
యుంచుచుండు విషయముల నెఱుంగుట మనకు కష్టమా?
కాదు. అప్పుడాయావతిని వాల్మీకియే చూచియున్నచో ఆలో
క వనసానిక యగు నీతయని భ్రమించుచుండును. ఆమె ముఖ

ఆతడు, ఏడ్చెను, ఏడ్చెను, ఏడ్చెను.

ఏలనను, పాపము, ఆచిన్న బిడ్డ, పరియైన ఆహారములేక, ఆకలితో
చనిపోవుచున్నాడు. ఆకలితోడికేమియు తెలియదు. ఆతడు తాను
క్రేస్తమని గ్రహించినదానినే బిడ్డ కిచ్చెను. కాని ఆతడాబిడ్డను రాళ్ళ
నిచ్చిన బాగుండెడిది.

ఈవిధముగా మిలిదల సహాయముల పాలనార్పకుడు. చేతిలోతాక
బడక డబుల్ డబ్బులలో నీలుచేసి పంపబడు, పరిశుభ్రమైనట్టియు, శుభ
కర్మమైనట్టియు 'గ్లాక్సో' వాడుడు.

Glaxo

ఆక్స్ ఫోర్డ్ యంగు అందు కో, లిమిటెడ్.
(ఇంగ్లాండులో ఇంకాకొన్నింటిని చేయుచున్నది.)
తలెత్తెట్ట నెం, 40 మదరాసు.

270

మా తల్లిగారవరము రిమాడ్కి ప్రకాశించు చున్నది. దీర్ఘ కు
లైన నిలకంఠములు, ఆమె యేమియుటాటున నుండగా ముడి
బిడదీసికొని తరుగెత్త నుండుచున్నది. ఎడమచేతిపై ముఖము
నుంచుకొని మీ గార్లవల్ల తరేకదృష్టితో నిలకంచుచున్నది.
మూర్తి దీర్ఘము. కామలత ముఖమిద్దరినీ కిరలము సహిం
తక కావాలి వడకుచున్నది. నుదుటనున్న కస్తూరిబొట్టు చెమ
టనలను దడిసి సంధ్యారాగమును ప్రతిఫలించేయు చున్నది.
నేత్రము లలిచి కలలములు. మహాకవికాలిదా సానేత్ర
ముల నానమయమున చూచియుండినచో నిర్భుజలమునం దట్టి
టు పంచరించుచున్న గండు "వేదిన"లకు బోల్చియుండును.
మూర్తి సౌందర్య మైనది. భావ విమృశించునందిది. ఆమె
నోటినుండి ఇప్పుడేమో మాటలు వెలువడుచున్నవి. "నేనియ్య
కొనను. రానున్నది రానిమ్ము"

వేంకటేశముగారును ఆతని భార్యయు చోళనీలహ పుత్ర
మునకు సమీపముననుండు కనకపురమున దొక సామాన్యగృహ
మందు నివసింపుచుండిరి. వారొక నాడు మధ్యాహ్నము నుభా
సినులై "లోకాభిరామాచార్యులు" మాట్లాడుచుండగా, బ్రాహ్మ
తపాలానాడొక "కవరను చేతనుంచుకొని నీధి గుమ్మముకడ
నిలిచి "వేంకటేశముగారు రావా?" అనెను. వెంటనే వేం
కటేశము లొందలేక నీధిగుమ్మము కడకువచ్చి ఏమి? ఉత్తర
ములేవైన నున్నవా?" అనెను. టాటావా! దాకవర నాతని
కంటిచ్చి నెడలిపోయెను. వేంకటేశము కవరపై వ్రాయ
బడిన దమూరి గని "మనవానివద్దనుండి వచ్చిన దీకాబు" అని
తెచ్చుచు తల్లితండ్రితో కవరను చింపెను. ఒకటిరెండుమాట్లు
తనకుతానే చదువుకొనెను. కోవముచే ముఖము జీవురించెను.
బాకకమ్మ అందలిగిమయమును కనుగొనుటకు ఆతురతయు, తన
భర్తకోవమునకు "ఇంకొక నా" పునెను.

"ఏమని వ్రాశాడు"
"వానిముఖమును నీముఖమును"
"సంగతి తెలియనిండు"
189 వచ్చయప్ప వోల్లెల నేతుకట్టా
మద్రాసు, 24-2-20

ప్రియతములగు తండ్రిగారికి,
మద్దులకొమరుడను వసుంధర! విద్యార్థిని
సాష్టాంగ ప్రణామసహస్రములొనర్చి విన్నవించుచున్న
ప్రియజనకా!
తాను వ్రాసిన జాబును చూచి చేసిన కృ
తేన మందిరిని. నేను తమ మనమున కామరసము
చివందులకెంతయు చింతిల్చితిని. విషయముల నెన్నగ
చింతిని. కాని తమ మనోభావనలకు వలనగుచున్న కష్ట
బలసిబ్బినందులకు విచార నొనర్చుచున్నాను.

నాకింకను విద్య పరీక్షార్థి కాక నా
"నాకాయ" యను నాకోర్కీకి టము రెండుగనిది నాడు.
నరణయముగట నావిద్య కాటంకము కలుగనని నెలకొ
న్నాడను. ప్రస్తుతము వివాహము నాపినచో కుటుంబము
దనిగూడ నమ్ముచున్నాను కావున నివ్వడు. దీని
నా కౌతమాత్రము ఇష్టములేదు.

రామచంద్రరావుగారిని సలలించి మీరెంత
ముఖములే యగుగాక. నాడు విద్య పరీక్షార్థి
నిలకంచుచు వారి కొమరితను నే వివాహమునకు
లిత. నాకు వివాహమును జరుపుట కాతురకము
ము లింపించిరి. వారిని శీఘ్రములోనే పెండ్లి జూడుము
మీరానిచ్చినచో బాగుండును. రామచంద్రరావుగారు
మా తీసికొనవలసిన యవసరము మనకేమివచ్చినది? ప్ర
చంద్రరావుగారి కమ్ముటకా మిరిగిని జనములు నగ

డబ్బున్నదనుగర్వముతో నన్ను బేరమాడిన రావుగారి కల్లుండీ వసంతుడొక్కటిని కావాలను. ఈ మేరకు వారికిఁగూడ నోక బాటు వ్రాయించువానిని, తప్పులున్న కుమింపుడు.

చి త్రింపుడు. తమ ప్రియకుమారుడు, వసంతుడు

ఈ వ్యవహారమునకు, ఈ అధిక ప్రసంగాలు మీ కెప్పు డొచ్చినవో తెలియలేదు. రెండు ఇంగ్లీషు ముక్కలు వచ్చిన వెంటనే ఎక్కడలేని గర్వము ఎక్కడలేని ఆహంభావమాను, ముకెందుకు వానిగొడ. మనము నేడోరేపో నిద్రబోయెదము. వానిబ్రతుకు తెచ్చు వానిది. మిరిప్పుకు పెండ్లి-శా-మీ-న బాగుండును.

ఈ వ్యవహారమునకు ఇంగ్లీషువాళ్లుగ తనకుతానే వరించి పెండ్లి చేసికొంటాడు కాబోలు.

మీనాక్షి అందంగా లేదని.

ఏమీ! మీనాక్షి అందంగాలేదా? నీముఖము నిండా చక్కగానన్నదా? నాకు పెండ్లి చేసినప్పుడు నా కీయోజనలన్నియు నుండెనా? మంగళనూత్రము కట్టెబప్పుడేగాని నీముఖ మెరుగను. అకాలాలన్ని నీట గలసిపోయినది. నాగరికాలు అందాలు వచ్చినవి. ఆయినను మీనాక్షికిగల లోపమేమని? నల్లగావుంటుందని, క్రిందిపెదవులు ఏనుగుతలాను అసహ్యముగా జారివున్నవి, ఇంకా ఏం చెప్పను. వయసుకు తగిన లావుకంటె ఎక్కువమూలమునిన్నీ నీకివన్నీ ఎప్పుడు చెప్పాడు.

గతనెలపులలో మీరు రామచంద్రరావుగారింటికి రాక పోకలు చేస్తూ ఉండినప్పటినుండే నాకు సంగతులు చెప్పుతూ వుండేవాడు.

మరెవ్వరిని చేసుకొంటాడట?

చిత్తుడలోని కృష్ణారావుగారో...

ఆ అకలభ్రష్టుని కూతురికా?

ఏమీ! కృష్ణారావుగారు కలభ్రష్టుడా?

కాకేమీ! కూతురు రజనలయై వత్సరమైనది. ఇంకను పెండ్లిచేయలేదు. అదృష్టాగ్రహ వీడు కోతుట?

అయితే మొక్కకూడ మీరుపోయి వారియంట భోజనముచేసి వచ్చితరే?

భోజనానికేమీ! అందులో ఒకగొప్ప పక్షిలుగారింట భోజనమొనర్చినచో అది దర్శనము. చూచినవారందరూ గౌరవింతురు.

వారియంట విషయమంతిలేమరీ...

కాని మనబధువులంత అంగీకరించద్దా?

వారి అంగీకారంతో మనకేమివని? వారందరూ కృష్ణారావుగారిని చూస్తే అనుగులకు మడుగులాత్తుతూ ఉండలేదు. వారి మరుగుననేకదా కులభ్రష్టుడు వెలివేయాలి అని మాట్లాడు కోవటం.

అవును, కాని కృష్ణారావుగారు డబ్బుడికాదా ఇవ్వరు మనపిల్లవాడు వరదక్షిణ పుచ్చుకోవటానికి సాధ్యంకాదంటాడుగదా?

ఆ విధమైన చెప్పిన ప్లేసాగవలెనా? ఏమీ మీనాక్షి! బాగా లేడుగాననీ వా దాసంగతిని బయటపెట్టక వరదక్షిణ అవసరం లేదంటున్నాడు.

వానినాపిల్లనే కట్టుకొమ్మని నిర్బంధించి వానికోసుల వృద్ధులమునకు కట్టించెట్టటం నాకేమి యిష్టములేదు.

ఆ. నీతోక నాడించుటకు మొదలుపెట్టెవా? ఆడవాళ్లకు చునచ్చితే తలకెక్కుతారు. నేను కృష్ణారావుగారిని వారికూటునిమ్మని అనుగను. విడువేలకు పదివేల రూపాయలు వరదక్షిణ దానికి తగిన సంభావన మున్నగునవి ఇచ్చుటకు ఇష్టపడిరేని బంధువుల అంతుద్దరి ఇచ్చుకొనియొనన అపిల్లను తేసికొనెదను. కాని కృష్ణారావుగారు రామార్జునులకు రాదు. నేను వారితో వకు పోను. కూడా వారిభార్య తన కూతురును ఆమెబంధువు కొకని కీయ పసుకట్టికూన్నట్లు కృష్ణారావుగారి వంటమనిషి నాతోనేఉడికను. ఇన్నివిషయములను యోచించి నే నాసంబంధమునకు నిశ్చయించితే పిల్ల బాగుగాలేదని వాడు గోలపెట్టుతూ ఉన్నాడుగా.

నోరు మూయుము. మండు అగ్నిలోనేయి పోనెదవు. ఇదో! చెప్పుచున్నాను. ఈయిల్లు నాది. దీని కధికారి నేను. నేనుండువరకు ఇతరులు నా యింటి విషయములందు జోక్యము పుచ్చుకొనుటను సహించను. ఈయింట నుండువారందఱును నాయనుచరులు. నామీద నాధారపడియుండేవారు. కాన నేను వారి కధికారిని, నే నెట్లుచెప్పిన వారట్లు వినివలయును. విని నొల్ల కుండినచో బయటపెడలను వలయును. నామాట వింటే సరి. లేకున్న తగినప్రాయశ్చిత్తము చేయించుట నాకు బాగుగా తెలియును. ఏమీ! విను! ఇతర నీవు యీ వివాహవిషయమందు జోక్యము పుచ్చుకొనకూడదు. పుచ్చుకొన్నచో వండ్లాడివును. నీకొడుకుకూడా నా మాటలుగ నిట్లు చెప్పును. నా విని రామచంద్రముగారి కూతురును కట్టుకొంటేసరి. వానినెదవు కేకమీదట నే డబ్బు పంపడములేదు. కాని నావర్ధము.

ఆరోగ్యముగాబెరుగు
బాలుని కెప్పుడును
ఆకలి కలుగుచుం
డును.

ఆహారపదార్థములు కోకో
జములో వండుట తెలియుట
చేతనే యిందులకు కారణము.

ఆహారపదార్థములు
కోకో జములో వండిన
వాటి యొక్క సహజ
రుచ్యము చెడకయుండును.
మీ ఆహారపదార్థము
లన్నిటిని కోకోజముతోనే
వండునట్లు దృఢనిశ్చయ
ముచేసుకొనిన లాభకరము
గానుండును.

శ్రేష్ఠమైన వంటకమునకు

(4)

వసంతుడు వేంకటేశముగారి కొక్కడే పుత్రుడు. వేంకటేశముగారికి సామాన్యమైన ఆస్తిగలదు. వడ్డివ్యాపారము న్లుపై లేనేమి వ్యవసాయముగలనై లేనేమి, పాటకు రెండువేల రూపాయలకంటె తక్కువగాని రాబడినప్పుడు, కొడుకొక్కడే యగుటచేత వసంతుని ఉన్నత విద్యాభ్యాసమునై చిత్తూరునకు బంపిరి.

వసంతుడు పాడవరి. దీర్ఘ బాహువులును చామన చామ దేహమును గలవాడు. ముఖమునందు వర్చస్సును, మాటల యందు తెటయు గలదు. కత్తెరించిన వెండ్రుకలు అగుండెని ముఖమున కొక వింత యందమును గూర్చుచుండెడిది. వసంతుడు మొత్తముమీద శూరద్రూపి. అతనికిప్పుడు ఇరువదేండు. చెన్నపురి పచ్చయప్ప కళాశాలయందు పట్టపరీక్షకు చదువుచున్నాడు. చాల మేధావి. ప్రస్తుతకాలపు నవనాగరకులవలె గాక మార్కటానయగు "ఆంధ్రము" నందు మిక్కుటముగ అభిమానము గలవాడు. అప్పుడప్పుడు వ్రతీకలకు వ్యాసములను, కథలను వ్రాయుచుండెడివాడు. భావ మృదుమధురముగను విషయము భావగర్భితముగను ఉండును. అతడు చిత్తూరియందు ప్రవేశపరీక్షవరకు చదివెను. చిత్తూరిలో నతడు విద్యాభ్యాస మొనరించుతేలి కృష్ణారావుగారి మేడకొడుకునందు మనాడిలో నొకగతి నద్దెక్కుచుకొని అందుండెడివాడు. కృష్ణారావుగారు వసంతునికి దూరపుబంధువు. కాని పరిచయములేదు. వసంతుడు వ్రాయు వ్యాసములు కథలు కృష్ణారావుగారి నరించుచుండెడివి.

వ్రతీకల కర డప్పుడప్పుడు వ్రాయు సానకశాస్త్రమును అందరి విమర్శనలును వసంతుని దేశభక్తియు విమర్శనాశక్తిని వేనోళ్ల వెల్లడించుచుండెడివి. "ఇతడు ముందుకు రాకతాడుగ

గన్నట్లుచున్నవాడు" అని కృష్ణారావుగారు రవ్వడప్పుడనుచుండెడి వాడు. స్థానిక వార్తలలో అతనిపేరు ప్రకటింపబడుటచేతను ఆ దేశేయతోనున్న వ్యాసములు విగుల ఆకర్షణీయములుగను భామభిమానమును ప్రకటించునవిగను తన ఎదుటింటియందున్న యవకుడప్పుడప్పుడు ఆంధ్రకావ్యములలోని రసవంతముగు ఘట్టములను క్రొవ్వముగ చదువుచుండుటచేతను "అత డిక్కడేమో" యని సందియ మొందువాడు. కాని అతని పిలిచి పేరడుగుటకు గాని తన సందియమును తీర్చుకొనుటకు గాని యితడు ప్రయత్నింపలేదు.

ఇట్లుండగా నొకనాడు వేంకటేశముగారు కుమారుని జూడవచ్చి తనకు చిరకాలపరిచితుడగు కృష్ణారావుగారియింటి కేగెను. పోవునప్పుడు వసంతునికూడ తనతో దీసికొని వెళ్లెను. వాడుక ప్రకారము కుళలప్రశ్నాప్రసంభావన లయిన పిమ్మట వేంకటేశముగారు తనకుమారు నాతని కెడకపరచెను. కృష్ణారావుగారు కొంతకాలమునుండి తన మనోగుహయందు నాచి యుంచిన సంగీయమును తీర్చుకొనుటకు సమయముదేయనిరలచి, "పేడు"

"వసంతుడు"

కృష్ణారావుగారు విస్మయముతో ఆంధ్రపత్రికలో "వర్తమంతు" ను గూర్చి వ్రాసినది మీరేనా?

వసంతుడు సిగ్గున గర్వమును ఇనుమడింప "బేను" అని ప్రత్యుత్తరమిచ్చి తండ్రివద్దను, కృష్ణారావుగారివద్దను గెతవు పుచ్చుకొని తనగదికి వెళ్లిపోయెను. వేంకటేశముగారును ఒకటి రెండు మాటలు మాట్లాడి తన పని విడచెల్లెను. కృష్ణారావుగారుకప్పటినుండియు వసంతుని గౌరవముతో జూచుచుండెడివాడు. వండుగ మున్నగు విశేషదినములందు వసంతుని విందుకు రప్పించెడివారు. రాసురాశవసంతుడు కృష్ణారావుగారి కుటుంబమునకంతకును గౌరవపాత్రుడును ప్రేమపూర్వకుడు నాడెను.

కృష్ణారావుగారి కొక్కచేతులుకలదు. కొడుకైనను కూతురైనను జయలక్ష్మీయే కృష్ణారావు దంపతుల పర్యవస్థము. చిన్నప్పటినుండియు అల్లాడుచున్నాడు 'వేంచలదీనది, మంచిరూతువలి, తెలివిలేదులు ముఖమందు ప్రతిఫలించుచుండెను. నిష్కళంకచారిత్ర. ప్రాథమికవిద్యను పరదత్తవార్యులగుటగాని బాలికాపాఠశాలలో నభ్యసించినదివలన రాజకీయోన్నత పాఠశాలలో తనవిద్యను సాగించుచుండెను.

వసంతుడు కృష్ణారావుగారి కటుంబమునకు వరిచితురైనతర్వాత జయలక్ష్మీ అతనివద్దకు తలచు పోవుచుండెడిది. అతడేదైన పనిచేయుచుండినచో నేదైన ఆంధ్రకావ్యమును దీని చదువును నిర్బంధించెడిది. వసంతుడు అమెను పంపివీరచెడివారు. అప్పుడప్పుడు 'తనని' ఇచ్చులాపములతో కాలము గడపుచుండెడిది. అతడు ప్రాచీన కథలన్నను వ్యాసములన్నను ఆ పక్తితో పఠించెడిది.

ఒకనాడు వసంతుడు తనగదియందు చదువును దీపమాట్టుకు మరచి నిద్రించెను. లాంతరమునందు బిచ్చులు చెడి గుడ్డుగుడ్డున పైకెగిరి నుంటలు చెద్రవగుచుండగా జయలక్ష్మీ గదిలోనికి వచ్చెను. నుంటలను తట్టాలననార్చి వసంతుని తేపి జడగనుండిన ఆపదను దెప్పెను. వసంతుడు విస్మయించుచు 'కృతజ్ఞుడను' అనెను.

వసంతుడు చిత్తూరునందు ప్రవేశపరీక్షలో కృతార్థుడైన వెంటనే చెన్నపురి సచ్చయ్య కళాశాలలో తనవిద్య పరిపూర్తిగావింపనేగెను. జయలక్ష్మీయు ప్రవేశపరీక్షలో కృతార్థుడై నొండి ఉన్నతవిద్యను స్వస్తి జెప్పెను.

5

వేంకటేశముగారు ఒక నెలనుండి వసంతునికి ప్రేమను వేంపించలేదు. రామచంద్రరావుగారుకూడ తన కూతురును వసంతునకొసగుటలేదని తీర్మానించుకొనెను. ఆ సంగతి వేంకటేశముగారు వినినంతనే మరయు మండిపడెను. వసంతునికి ప్రేమ కను లేనిదే మద్రాసునందు జీవితమొకరికి మొకరికి తోచెను. ఒక నెలకైతెట్లో మిత్రులవద్ద బతులు పుచ్చుకొనికాలముగడపెను. ఇంక రెండవనెల గడచుటెట్లు? వసంతునికి దానిగానరాలేదు. వరిక్ష సమీపమునకున్నది. మనోవృద్ధిగా మితిలేదు. ఇంతలో ఆంధ్ర ప్రచారిణి గ్రంథ నిలయమువారివద్దకుండి వసంతుని ప్రేమనిలయమును అభ్యాయమునకు గైకొనుటకు సమ్మతించి తిమిరియు వేయిరూపాయలు బహుమానముగ నివ్వబడుననియు జాబు వచ్చెను. వసంతుడు వెంటనే తన అంగీకార పత్రము ఉపాధానమును వ్రాసిపంపి ప్రేమమును వంపవలసినిగ కోరెను.

6

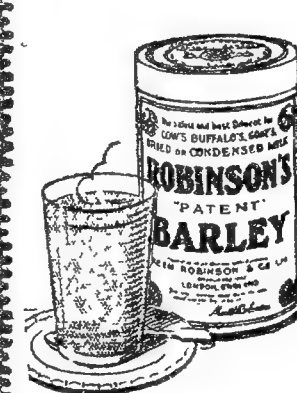
కృష్ణారావుగారు వసంతునితో తనకూతురొకడును జూని మిగుల సంతోషిల్లెడినాడు. ఆ తరుచు చిత్తూరునందు కొక ప్రసిద్ధిపడనిన వ్యాయాపాది. సరాసరి నెలకు వేయిరూపాయలు గిట్టును. ఆంధ్రభాషయన్నను ఆంధ్రులన్నను ఎక్కువభిమానము. సంఘసంస్కరణ మనిన ముందంజవేయువాడు. తన పెండ్లికిగూడ "బదులేకట్టుము"ని నిరాకరించి యుండెను. "వరకుల్లు" పి కా చము సంఘము నెట్లు పీల్చి పీల్చిచేయుచున్నదో బాగుగ గ్రహించెను. ఈ "వరకుల్లు" మహోదధింబడి యానేక కటుంబములు దారి, తెన్నుగానక, హలిపోవుటకు కండ్లార దిలకించి యుండెను. అందుచేత నువరకుల్లును పుచ్చుకొనుటయు ఇచ్చుటయు లేదని నిశ్చయించుకొనెను. బాల్యవివాహము లేట్లు దురంతము లగుచున్నవోగూడ బాగుగ యోచించి తనకూతురుకు రజస్వలసంతరవివాహమే యొనర్చు నిశ్చయించెను.

దీనివారి డిట్టానరింబయినచో మిక్కిలమును గాంధోజన బయలుదేరియందునుగాని భవకుని కెదురాడ నుంకించున దెను. జయలక్ష్మీ రోషస్వయందెనెడి. విద్యాలబుద్ధులందుగూడ బాగుగ జాతీతేతనెడి. చిన్నప్పటి వసంతునిమీద ప్రేమ ముదిరినది. అతని తప్ప నికలులకు పరిణయముగల లేదని నిశ్చయించుకొనినది. నెలకొక తూరి వసంతుని కి జాయలు కూడ వ్రాసెడిది. కాని అందు సాధారణ విషయము లుండునో కాని వివాహవిషయమై ఏమియు వ్రాయదు. ఆయనను జాయలక్ష్మీ ఖిల బట్టి యోచించినచో నది ప్రణయలేఖలుగ నీ కన్పించెను.

జయలక్ష్మీకి వివాహము గాంధోజనయనని "కనకమ్మ" ప్రతినిధియను భర్త నేర్పించుకొచ్చెను. కాని కృష్ణారావుగారి మియు చెప్పెడివాడుకాదు. కాని ఎన్నికైనను లాగగలదు? ఒకనాటిరాత్రి భోజన సంతకము "కనకమ్మ" భర్తచెరియజేరి జయలక్ష్మీకి వివాహవివాహవివాహమనినదనియు, తన పేరెల్లకొడుకున "వీరేశ్వరరావు"న కొనిగిరినదిని నిరూపించుకొనినది. వీరేశ్వరరావుగారి కెక్కడలేని కోపమువచ్చెను.

ఎల్లప్పుడు **ROBINSON'S** 'patent' **BARLEY** కొనుడు

జ్వరము తగిలినప్పుడు చల్లని పానీయము త్రాగవలెనని కోరికకలిగిన, బార్లీవాటరు త్రాగదగినది. అది నిర్మలముగా మాత్రంపుండవలెను. పెరల్ బార్లీవల్ల తయారైన బార్లీవాటరు అంత శ్రేష్ఠమైనదికాదు. దానికిబదులు రాబిన్సన్ హేటంట్ బార్లీని కొనుడు. నీలపురంగుల డబ్బీలలో నమ్మబడును.

దానిచే నిర్మలమైన బార్లీవాటరు తయారొనర్పవచ్చును

రాబిన్సన్ హేటంట్ బార్లీ శ్రేష్ఠమైనది వైద్యులచే నామోదనబడనిది. కేతులతో నంటబడదు. ఊక, పొట్టువదార్థములు పూర్తిగా ఎత్తివేయబడెను. వీరియంత్రసహాయమున పాడరుగా విసరబడును. అందువలననే రాబిన్సన్ హేటంట్ బార్లీ కులభయంగా తీర్చును నాచోరము. మరియు నిరపాయకరమైనది, చల్లదనముగలిగియును. జ్వరపీడితులకునుకూలించును.

WB3

నీతాపతిరావు ప్రతి తరగతియందును చెండు మూడు దండయాత్రలు చేయువాడు. అంతమాదరికూడ కాదు. పూర్వార్చారవరాయణుడైనను కృష్ణారావుగారి యాస్తి పర్యవస్థకు తగుకు వచ్చునని జయలక్ష్మీనిచేట్లు నుబుకులాడుచుండెను అతని నూటన్న కృష్ణారావుగారికి వరసాసహ్యము ఇంక కూతునిసగుట కంగీకరించుటెట్లు? కనకమ్మ తన బాగాను సాగదని తెలిసి గళనే కూతురొద్దకు చెల్లి పోరుపెట్టసాగెను. నీతాపతిని తప్ప నికరులను పరిణయమాడనని తండ్రిగారితో చెప్పుమని నిర్బంధించెను. ఇతరులను పెండ్లిచేసికొనినచో మరల కూతుముఖమునగూడ చూడనని చెప్పెను. ఏమిచెప్పిననీమి యుక్తాయుక్తవిద్యకు గలయువతి మరొకరి నిర్బంధమునకు లోబడి భావిమును పోగొట్టుకొనునా? ఈవిషయమును గురించియు జయలక్ష్మీ ఆనాడు చిత్తూరునందలి తోటలోని చంద్రశిలావేదికపై కూర్చొని చింతించుచుండినది.

8

చిత్తూరునందు వ్రాసిన మెచ్చట జూచినను మితిమీరినదంతోమము నిండి యుండెను. మాడవీధియందలి పెద్దమేడ పరివిధముల శృంగారపరిచియుండెను. అరటిసంభములను పచ్చని తోరణములును అయిలించి మరొక కోభాయ మాన మెనర్చుచుండెను. చైతన్యము కడ నుండి వచ్చి సమోలాగ్ధ కలనటయే. తేకులకెడు, పురమందలి నాల్గొడుగుచోట్ల బీదజనుల కన్నము పెట్టింతులబడుచుండెను.

ప్రాద్దు గ్రంథివశి. చిరకాలప్రయతన నొకటిగ జేర్చు భాగ్యమయ్యెనని కాబోలు భానుడు శ్రీమ్రముగఁ బల్కిచూడ్చి కేగెను. చాలకాలము వియోగము ననుభవించిన ప్రేయమిత్రుల దర్శించు నాపతో ననిజఁడు మందగమునతో నడచి రాగారంభించెను. కృష్ణారావుగారి నుచుండి తెదుట మంగళతూర్వ భ్యులు మిన్ను ముట్టుచున్నవి. వేంకటేశముగారి కటుంబము కూడ ఆచ్చటి బంధువర్గములోని వారొకరై యుండిరి. రాత్రి పదిగంటలు కాంచెప్పెను. మిద్దమిద ఏకాంతగృహముతో వసంతుడు ప్రేయరాంధర పక్షే వేచియుండెను. ప్రతినిధియను నొక వత్సలహవలె నాతనికి తోచుచుండెను. మనము తామరముగోని జబుట్టు తొట్టుపాటొందసాగెను. ఘట్టుమని పట్టుక విసరబడినను గడి నుండి బయటికి తొంగియూము; ఇంతలో పరలవిధ శృంగారములతో నలంకరించుకొని" ఎనిలక్ష్మీయై యెనునట్లుకాట్టి ఆ గడియొద్దకు వచ్చెను.

"జయా" అని ఆ పురుషులకు ముగియబడి తలకొనెను లొక్కటయినది.

దైవసంఘటనకేదగును?

దొంగ సరుకును పోలీసు ఎజెంట్ గారి పై పోషించుటకు లుడెనుకా? కనుక కృష్ణారావుగారి కుమారుని కామినుమోద విడిచిపెట్టిరి.

భారత స్వాతంత్ర్యసమితి

శాంతిని కోరుతూ

జవహరిలాలు నెహ్రూగారు నూతనపక్షము
స్థాపించుట

సాంఘిక ప్రైవేటుపరిశోచముపై ధ్వజమెత్తుట

అక్టోబరు 21:—ముందుగా అనుభవినశ్చే “భారత స్వాతంత్ర్యసమితి” యను పేరన క్రొత్తపక్షము స్థాపించబడెను. 29 వ తేదీన సర్వకత్త సభయందు స్వాతంత్ర్యదర్శక మగుర్చి పండిత జవహరిలాలు నెహ్రూగారు చదివిన ప్రకటనలోని ప్రధానములు క్రిందివి:—
వారిలో “నేతీభవించు వాడును 30 వ తేదీ సాయంకాలము సమావేశమయి “భారత స్వాతంత్ర్యసమితి” నేర్పాటుచేయ నిర్ణయించిరి. అక్టోబరు 21 తేదీ రాత్రి సమయముగావించిరి:—

1. ఈసభలో హాజరయిన భారతదేశీయ మహాసభ సభ్యులగు మేము, భారతీయుల సత్వరాదర్శము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముని వ్యభవముకముగలవార మగుటచే భారత స్వాతంత్ర్యసమితి నేర్పాటుచేయుచున్నాము.

2. భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము సంపాదించుటయీ సమితివారి ఉద్దేశముగాన అందుకు తగు ప్రచారము చేయుదురు.

3. సమితిసభ్యులు భారతదేశీయ మహాసభసభ్యులగు గూడ నుందురు.

4. సమితి సభ్యులలో నెవ్వరుగూడ తాము ప్రత్యేక సంఘమునకు చెందినవార గాగాని ప్రత్యేకమతమునకు చెందినవార గాగాని రాజకీయార్థిక హక్కులను కోరరాదు. సాంఘిక వత్సపాతమున కనుగుణ్యముగ కృషి చేయవలెను.

5. ప్రత్యేకమతము లేక ప్రత్యేకసంఘములకు అధిక రాజకీయార్థిక హక్కులను బడయుటయే మఖ్యోద్దేశముగ గల సంస్థలలోని సభ్యు లెవరును యీసమితిలో సభ్యులుగ నుండ దగదు.

6. సమితివారు సాంఘిక ద్వేషము నెంతమాత్రము సహించుక అనిచిరారు. కాని అనవసరమునీ తోచినపుడు వేరువేరుసంఘములమధ్య అశాంతియును యేర్పాటులను ప్రోత్సహించెదరు.

7. ఇకముందు తయారుచేయుట ను నిబంధనల ననుసరించి సభ్యులు సాలసకొక రూపాయి వ వా చెల్లి చులెను.

8. సమితి నిర్మాణవిధానమును నిబంధనలను తయారుచేసి సభ్యులను చేర్చుకొని సమితి పథియొకటి జరిపి పదరు నిబంధనల సంగీరింపజేసి, భావికార్యక్రమము నూచింక ప్రముఖులచంద్రబోను చాలి జరపిరన్నేను, జవహరిలాలు నెహ్రూగారు ఒక సంఘముగ నియమింపబడిరి.

9. తిరిగి సమితి సభ జరుగువరకు యీ దిన వ వార తాత్కాలిక సంస్థాపకులుగ పనిచేయుదురు.

చాలి కె. ఎల్. గంగూలీగారు-దేంగాలు. ఎం. ఆబ్దులు ఖాన్-బీనూ. గణేశకంకర విద్యార్థిగారు - ఆయోధ్య. అరీఫ్ హస్సీగారు-శిల్పి. నుబేదాగారు-హిందీ మధ్యరాష్ట్రములు. జె. బుకారేగారు-కింభు. అరుణలాలు సెతిగారు-అశ్మీరు ఎస్. కె. కంబ్రబాయిలుగారు-కేరళ. ఇతరరాష్ట్రములలో సంస్థాపకుల నియమించుటకు వీరికి అధికార మొసంగబడెను.

(శ్రీ ప్రెస్సు)

నోటీసు
ప్రొద్దుటూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో
యస్, సి. నెం 103/28

వాది:—అంబటి నుబ్బనాయుడు.

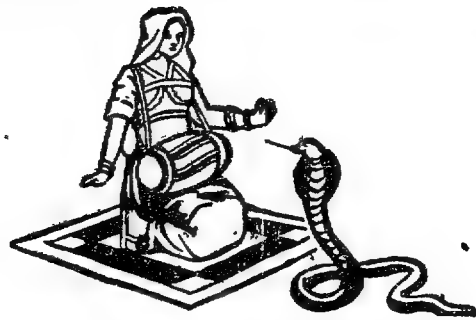
ప్రతివాది:—కాకనూరు సంజీవురెడ్డి.

(22-8-28) తేదీన వాదిపేర ప్రతివాది (ప్రోసెక్యూటరు) బాకీపడిన బాబుకు రు 72-2-0 లకు దావాతేబడి (నందున) 4-9-28 తేదీకి విచారణకువేయబడినది ప్రతివాది అక్షేపణ చేసుకొనవచ్చును. లేకున్న యక్షణపార్టీ డిక్రిఅగును. యల్. వాసుదేవురెడ్డి. బి. ఎ. ప్రిదత్తు

ఆస్తి అమ్మకం

మద్రాసు, గోవిందప్పనాయుని వీధిలో 99 నెంక ల అక్షయలలో కూడిన పెద్ద యిల్లును, అమ్ముచును.

వివరములు:—మెసర్స్ గోకల్ చాన్ మగన్లలో అందుకోరి ఏకాంబరీశ్వర అగ్రహారం, పి. టి. మద్రాసు.

సాముల నాడించువాడు

సాములవాండ్రలో శ్రేష్ఠులు ఎల్లప్పుడు కోబ్రా (మంచిసామునే) పెట్టుకొనియుందురు. ఏలనన అది మంచి గుణములను, సామర్థ్యములను గలిగియుండుటయే.

అటులే మంచిని గ్రహింపగలవారలు ఎల్లప్పుడును కోబ్రా పాలిషునేకొందురు. ఏలనన: దానిలో ననేకవిధములగు మంచి గుణములు గలవు. చర్మమును దీర్ఘకాలము మన్నినట్లుచేయును. మంచి కాంతినిచ్చుచున్నది. ధనవ్యయమును తగ్గించుచున్నది.

నకలు పాలిషులను
చూచి మోసపోకుదు.

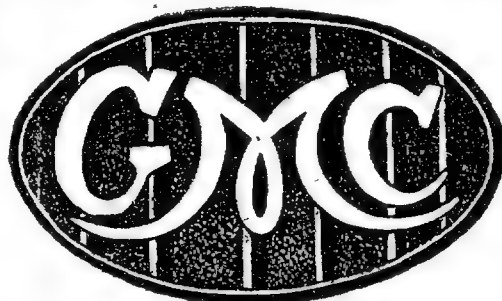

నలుపు, గోధుమ, టాకా రెడ్ టాక్సా వర్ణములలో తెలుపుసామానులను మిక్కిలి తెలుపుగ నుంచును

తయారు చేయువారు

జెట్ ఆండ్ ప్లాట్, లిమిటెడ్. 2250

వాల్ పోర్టు, ఇంగ్లాండు. (2)

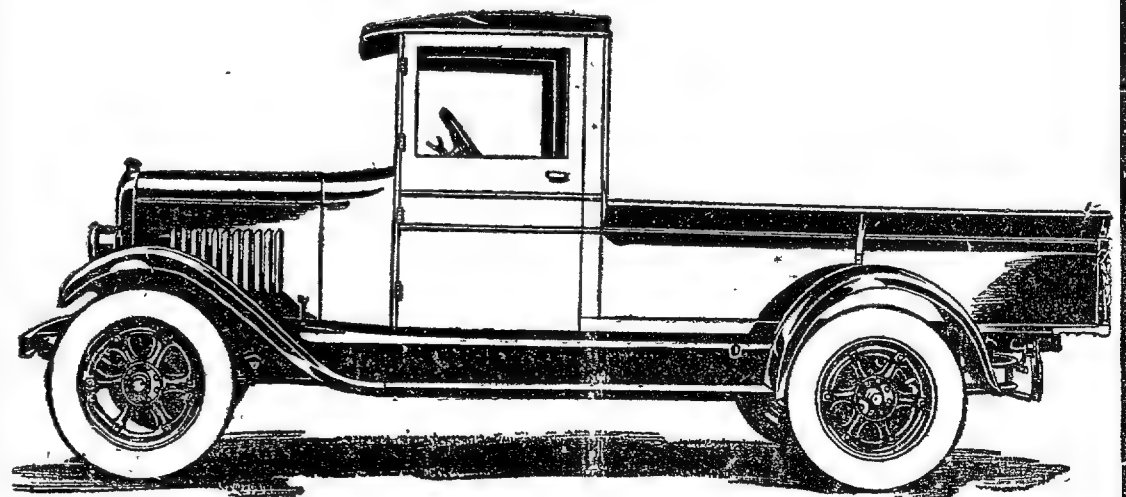
దీని సుగుణముల ననుసరించియే

యిది అమ్మబడుచున్నది

మిక్కిలి దివ్యముగా తయారుచేయబడినది. ప్రక్కలన్నిటిలో లోపరహితమైనదియే. ఈపేరును దృఢముగా మీ మనస్సునందుంచుకొనుడు.

ఇది శ్రేష్ఠమైన బ్రక్కపేరు. దీనియందుగల అనేకమంచి సుగుణములు కావలసిన తృప్తిని, ఉపకారమును గలిగించుచున్నది.

మావద్దకువచ్చి, న్యాయముగా చూడుడు, ఎందుకిది శ్రేష్ఠమైన బ్రక్కయనునది మీకు తెలియును.

Sole Distributors

R. PATEL & Co., MADRAS.

కమలాదేవి చటోపాధ్యాయగారు

ధర్మికి వెళ్లి

మంగళూరు, అగస్టు 20:—వారవిలాసకారదాగారి వివాహవయోనిర్ణయ చట్టముల గూర్చి రాబోవు సామ్రాజ్య కానసభా సమావేశమున జరుగు చర్చ సందర్భమున సభలో ప్రేక్షకురాలుగా నుండుటకై అఖిలభారత మహిళాసభాసమావేశ కార్యదర్శిని యగు శ్రీమతి కమలాదేవి చటోపాధ్యాయగారు ధర్మికి వచ్చి పాఠాన్ని విన్నారు.

గవర్న మెంటు సిరాప్యార్కరీ

(ప్రభుత్వ ప్రకటన)

వాతర్యానుపేటలో నున్న గవర్న మెంటు సిరాప్యార్కరీని ప్రయివేటు వర్తకులకు అమ్మినయెట్లకు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. రావున మద్రాసు రాజధానిలో నున్న వర్తకుల నుండి తెండర్లను ప్రభుత్వమువారు గోరుచున్నారు. తెండర్ల పరిశ్రముల డైరెక్టరు గారికి అక్టోబరు 1 వ తేదీలోగా చేరవలెను.

కాంగో సంచారమునండి తెల్లియము రాజదండకులు ఇరిగవచ్చిరి.

విదేశవార్తలు

బ్రిటిషు ఎన్నికలు

బ్రిటిషుకోగారు అభ్యర్థిగ నుండరు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 31:—కీర్తి నామక బిల్లుచే మూడువం వత్సరములనుండి అనాలోగ్యముగ నుండుటచే రాజోపు ఎన్నిక అకు బ్రిటిషుకోగా రభ్యర్థిగ నిలవజాలననిరి. అతనికి విక్రాంతి యవసరమనిరి. అదియంగాక యువకులకు అవకాశము నీయ వలెననిగూడ తెలిపిరి.

లైబరీయా రబ్బరు తోటలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 31:—లైబరీయా రబ్బరుతోటలు దేశీ యులకు నష్టముగ నున్నవని బ్రూయిలుగారు ఖండించిరి. అమె రికా ఆర్థికసంఘమువారికి లోబడునటుల లైబరీయాప్రభుత్వ ము అవ్వదీసికొననటుల ఒత్తుడిని కలగజేసిరనిరి. కాని అమె రికాప్రభుత్వమువా రెట్టి యొత్తిడిని గలగజేయలేదనిరి.

జాతిసమితి

నల్లమందు సమస్య

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 31:—నల్లమందు సమస్యనుగూర్చి విచారించుటకు నియమించబడిన సంఘము వామోదించుచు సయాముప్రభుత్వమువారు సహకారము పల్పెదమనిరి.

హాంకాంగు చీవాకు దగ్గరగాయుండుటచే నల్లమందు వ్యాపారమును ఆపుటకు పిలువబడిన కుండకప్రభువు తెలిపె ను. చీవాదగ్గరయుండుటచే దొంగతనముగ గొంపోవుటకు సదుపా యము లున్నవనిరి. దూరప్రాచ్యదేశములకు విచారణసంఘమును జాతిసమితి బంధవలెననియు స్వతంత్రముగ నిష్పాక్షికముగ విచా రణ సల్పవలెననియు గ్రేటు బ్రిటను తెలియజేసెను. శ్రొంచి డచ్చి జపానుప్రతినిధులు ఈసూచనను బలపరచి తమ ప్రభు త్వములుగూడ తోడ్పడుననిరి. 1925 నల్లమందు ఒడంబడికను జపానుప్రతినిధి తెలియజేసెను. ప్రపంచమంతటను నల్లమందు వ్యాపారమునుగూర్చి విచారించవలెనని చీవాప్రతినిధి తెలిపె ను. యు నై టె డ్ ప్లే ట్సు ప్ర తి ని ధి గూ డ కేంద్రనల్లమందు సంఘమున చేర్చుకొని అంత్య పరిష్కారము వాలోచించుటకు ప్రస్తుత మాపుజేయవలెనని సెకంజీకింగుగా రనిరి. ఆయన సూచనను అంగీకరించిరి.

ఆంగ్లో ప్రెంచి నాకాదళ

ఒడంబడిక

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

జెనీవా, ఆగస్టు 31:—ఆంగ్లోప్రెంచి నాకాదళ ఒడం బడిలో దురుద్దేశ్యముగాని ఆక్షేపణీయముగ విషయములు గాని లేవని జాతిసమితి నాకాదళముల్ర తెలియజేసెను.

కెల్లాగు ఒడంబడిక

యునైటెడు స్టేట్సు అహమ్మము రషియా యంగీకరించుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 31:—యునై టెడ్ స్టేట్సు ప్రేరణచే ప్రాంతములోవిడుటకు రషియాను కెల్లాగు ఒడంబడిక వామోదించవలెననియుదకు లిటివిసోపుగారు కెల్లాగు ఒడంబడిక వామో దించెదమని తెలిపినటుల మాస్కో తంతి తెలుపుచున్నది.

యుగోస్లావియా రుమేనియా ప్రభుత్వములంగూడ కెల్లాగు ఒడంబడికను ఆమోదించెదమని తెలిపిరి.

చార్లీ చార్లీగారికంట్రీ చనిపోయెను.

ఇదియే ఆది!

వర్తమాన ఇత్తడి సామానులు అంతప్రకాశ ముగాను, శాంతిగాను నుండువది ఇదియేను. బ్రాస్సో! ప్రతివారమునందు కుభ్రముచేయుటకు ప్రత్యేకమైనము కలదు. దాని "బ్రాస్సోదినకను" అతడు పిలుచుచున్నాడు. మిగ్గులమునందు కూడు ఒక "బ్రాస్సోదిన ము"ను ఏర్పాటుచేసుకొనడు.

BRASSO

ద్రవముగానున్న మెటల్ పాలిషింగ్ మారుచేయబడనవ్వదు చేరి తో తాకబడుటలేదు. ఇంతువులకొప్పు ఇంతులో చేరుటలేదు.

Reckitt And Sons, Ltd., Hull And London, Eng.

RECKITT AND SONS, LTD., HULL AND LONDON, ENG

ప్రాపంచిక యువజన మహాజనసభ

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 31:—హైందవ జీవిత తత్వమునుగూర్చి త్రివిక్రమ రావుగారు జర్మను ఆమెరికను సభ్యులయెదుట నుక స్వసించిరి. రావుగారు ఇంగ్లండులోగూడ యువశ్యాసముల నిచ్చెనట. బ్రిష్టులో త్వరలోనే సోషలు డిమాక్రాటుల సమ క్షమున నువవ్యసించెదరు. తెర్రినుకుగూడ నెడలనున్నాడు. తెర్రిని యువజనసంఘమువారు రావుగారిని ఆహ్వానించిరి. భారతదేశము యువజనోద్యమాభివృద్ధికిగూర్చి యువవ్యసించె దరు.

కెల్లాగు ఒడంబడిక

హాలండు ప్రభుత్వము అంగీకరించుట

లండన్, ఆగస్టు 31:—కెల్లాగు ఒడంబడికను హాలండు ప్రభుత్వము సంతకముజేయ సంసిద్ధ మగుచున్నారనిరి.

కిషండక ప్రభువు చేయవలసినపని

రుగ్బీ, ఆగస్టు 30:—కెల్లాగు ఒడంబడికను సంతకమైన వని అంతయు పూర్తియైన దనుకొనరాదు. ఇంత తక్షణము నుకకు త్రొత్తవర్తము రాలేదు. పరిణామము అనుగా నెమ్మదిగ తల్లివృద్ధిబొందుట కెల్లాగు ఒడంబడికను సంతకము జేసితిమి గదాఅని నేడే ఆయుధములన్నిటని విపర్జియలుటకు పిలువెడు. అత్యుత్తి నెమ్మదిగ జనుగవలసినపని. ఇది జరుగుటకు కాలము పట్టును. జాతిసమితికన్న చిక్కులకుగూడ ఈ విషయములే వర్తింతునని కిషండక ప్రభువు నెను.

ఆస్ట్రేలియావర్తకమును, ఆర్థికవర్తితుల పరసి నిజీక ముకు తయారుచేయుటకు నియమించబడిన సంఘము లండనునం ది బ్రిస్బేరియాకు ఆగస్టు 30 తేదీని బయలుదేరెను.

కెల్లాగుగారి ఐర్లండు సంచారము

కెల్లాగుగారి ప్రత్యుత్తరము

రుగ్బీ, ఆగస్టు 30:—బరిషుదేశము కెల్లాగుగారికి స్వాగత మొసగెను. ఆస్వాగతము తనకు గాదనియు ఆమెరికా తరపున తా సంగీకరించెదననియు ఆమెరికాకు సదా ఐర్లండుజ్ఞాపకముండుననియు హృదయసంతయు ఐర్లండుపట్ల యున్నదని యు, కెల్లాగుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

జర్మనువత్రికలు-ఆక్షేపణ

జర్మనువత్రికలు కెల్లాగు ఒడంబడికను ఆక్షేపించుచు న్నువి. నేను ఒక అరగంటవరకు యుద్ధము బహిష్కరించబడె ననుచున్నవి. తెర్రియిల్లు ఒడంబడికను సవరణ జేయవలెనను గొన్నవి. కెల్లాగు ఒడంబడికకంటె దాక్కుల ప్రైస్మకోగారు త్పూరితులబోవుట ఎక్కువ మాఖ్యమునున్నవి. యురపులో స్వల్పసంఖ్యాకులను దాధ పెట్టుకుండజేసి తమ ఒడంబడికను సాధకపరచవలెనని స్వల్పసంఖ్యాకులకు రిర్ జాతులప్రతినిధుల్లు కెల్లాగుగారికి లేఖవంపిరి.

చీవా శుష్కరక రైల్వే దైర్ఘ్యము జనరలు, ల్యాస్సీవిచి గార్లుగత శనివారము చనిపోయిరి ఇతని సెవలో జంపిరిని అను సూచనగనున్నది. మంగోలియాకు ట్రలను జేసె ననుచున్నాడు. ఇతనిని జంపిరనే స్థిరముగచో చీవాసరిహద్దులో తీవ్రమగు ధిసెతులు ఏర్పడునని భయపడుచున్నాడు.

జెర్మానలములో నపంబరువరకు నీటికి కలుపుగజేయుండునుట.

లండనులో సాత్తుడైన మావటివాడు సయ్యదు అలీగారి అంత్య క్రియలు ఆగస్టు 30 తేదీని జరుగెను.

కెల్లాగు ఒడంబడికవిందు

కలకలము

ఫ్యూరీస్, ఆగస్టు 28:—చ్యాట్లోలో కెల్లాగు ఒడంబడిక పంపుకము చేయవచ్చుల ప్రతినిధులకు డౌమర్తూగారు వింటు జేసిరి. విందు తుదయ్యమండగా పురుషులతో బాటు స్త్రీలు: సమావేశము నీయవలెనని కొందరు స్త్రీలు చొరుకుకొని లోపల ప్రవేశించునపుడు కావలివాండు అటకాయించిరి. అతిథులు అందరూ వెదలినపిమ్మట వీరిని వదలిరి. వీరు డౌమర్తూగారు కందజేయడని బంపిన లేఖను పూర్తినువారు చింపివేరట. 10 నిమిషములు ప్రతినిధులు తమతో మాట్లాడుట కు తగ్గవేళు నీయవలెనని గోరిరట.

మరికొన్ని రాజ్యములు

కెల్లాగు ఒడంబడిక సంగీకరించుట.

వాషింగ్టన్, ఆగస్టు 29:—క్యామా బోలీవియా పెరు, రాజ్యములు కెల్లాగు ఒడంబడిక నామోడించినవి గ్రీకుకూడ అవలంబించుట యునైటెడు స్టేట్సు ప్రెసిడెంటు ఎన్నికయిన తరువాతనే కెల్లాగు ఒడంబడిక అమెరికా సెనటు అంగీకారమునకు వచ్చుననియు రాచకీయ అందోళనము లేకున్నచో సెనటు అంగీకరించుననియు అనుచున్నారు. కెల్లాగు ఒడంబడికవలన యుద్ధ బహిష్కరణమును గావించవలెనట తప్ప ఇతర బాధ్యతలు అమెరికాకులేవు గాన సెనటు అంగీకరించుననుచున్నారు.

రైసుప్రదేశమును ఖాళీ జేయుటను గూర్చి డాక్టర్: స్ట్రెస్కొగారు తమతో సంప్రదించినపుడు ప్రస్తావించలేదట బ్రెస్లెస్ విదేశాంగమంత్రి చెలిపెను.

పోర్టు మోటారులు

లండన్, ఆగస్టు 30:—పోర్టు మోటారునిర్మాణం క్రమమున కార్కునుండి మాంచెస్టరుకు మార్పులకు పోర్టుగారు నిశ్చయించుటచే బిర్లండు విచారించుచున్నది. బిరిషు స్ట్రీట్లను ప్రభుత్వమునకు శుంకములను విధించు డౌమిరియను ప్రభుత్వ లభించుటచే తమపై ఎక్కువ శుంకములను విధించుచున్నామనియు అందుచే మాంచెస్టరుకు మార్చెదమనియు కాని కార్కులో యున్న కార్యాలయమునుమాసివేయక బండ్రుబడులు నాగళ్లను తయారుజేసెదమనియు పోర్టుగారు చెబుచున్నారు.

నీసీరు హ్యూటియోటిగారిని జంపిన వ్యక్తియగు సెక్రెటరీగారిని స్త్రీ వ్యామోహముచే బట్టుకొనిరి.

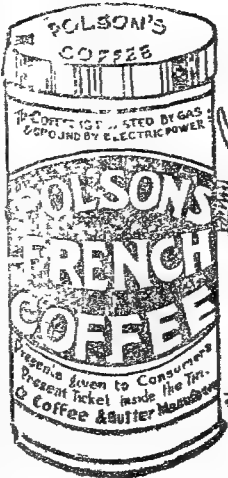
జనీవా జాతీయమితి సభకు డాక్టరు స్ట్రెస్కొ చాంబలైన్ గార్లు రాజాలనందులకు వగమను జాతీయమితి సభ్యులు సానుభూతిని జూపుచు వారికి తలవినసెరి.

స్త్రీలు ఆటలలో పాల్గొనరాదు

బెర్లిన్, (మెయిలు) రానెంబర్ల కోమకా క్యాథలిక్ చివపు, స్త్రీలు ఆటలలో పోటీ పల్పరాదని తీవ్రము గ ఆశీర్వదించిరి. స్త్రీపురుషులు కలసి స్నానముజేయుట, పాటములంట, అటవులలోను కలసిమెలసి తిరుగుట వీరిబాహ్యముగ నుండునటుల దుస్తులను ధరించుట జగముండెననియు తుంకిపుడు ఆటలలోనూడ పోటీ పల్పచున్నారనియు డిగంబరు లుగ నున్నటులే దుస్తులను ధరించుటచే కామోక్షకము గల్గుచున్నదనియు నుడిచిరి. 10 సంవత్సరముల క్రిందట ఇట్లు జరుగుటకు పిలువడెడిదిగాదు. మన ప్రజలకు నీతిని నాశనముజేయుచున్నార. ఇట్లు ఆటలయందు క్యాథలిక్ స్త్రీలు ప్రజల కంటకుడరా దనుచున్నారు. ఎంతవరకు అవసరమో, ఎంతవరకు అనుకూలమో అంతవరకు ఆటలయందు పాల్గొనవచ్చును. కాని ఇట్లు బహిరంగముగ నీతిబాహ్యతకు అనుకూలము నిచ్చునటుల ప్రవర్తించరాదనిరి.

హ్యూకలం స్నాటు అనుశాతము బ్రిటిషు రాచకీయత తలలో ప్రముఖులు. సతీనమేతుడై కేసీవారిము బ్రిటిషు కొలం బియానుండి విమానములో పయనమైరి. స్నాటు గారిభార్యకేసీ ము గన్పించెను. ఈమె జిన్న సెటి కన్పించినట అందొక దినం రిగ్గును చెలుపుగ్రంథముండెనట. విమానము ముగిలయి పోయినదట.

ట్రాంబల్లో ఒకఇల్లు అంటుకొనుటచే ఇద్దరు పిల్లలను అడుగునంచుకొని మంటలలోనుండి బయటకు వచ్చెనుగాని అట చనిపోయెను. పిల్లలు బ్రిటికీరి. ఎవరో క్రతువులు తెలియని వారు వీరికట్ల దౌర్జన్యమును జూచెదమని భయపెట్టిరట.

న మ మై న బ ల ము.

కాఫీవత్తులను ఇంటిలో వేయించి, పొడిచేయుటవలన నిజముగా అధిక ఖర్చుగుటయే గాక పాల్స్ న్యుకాటిగల సమమైన నుంచిగుణములను కూడ కలిగియుండుట లేదు. పాల్స్ న్యుకాఫీవత్తులు క్రమప్రకారము దిట్టముగా శుభ్రమైన గాను-రోస్టరుఅందు వేయించబడివిద్యుచ్ఛక్తి సహాయముచే పొడి చేయబడుచున్నది. ఇదియే సమభావముగా నుండుటకు కారణమగుచున్నది. ఒకేమాదిరిగా వేయించుట, ఒకేమాదిరిగా పొడిచేయుట, ఒకేమాదిరి సువాసన గలిగియుండుట, సమభావమైన బలమును గలిగియుండుట మొదలగునవియే-మంచికాఫీ కుండవలసిన ముఖ్యవిషయములు.

నేడే ఒకడబ్బిని కొని పరీక్షించుడు - తప్పక మీరు దానినే నదా ఉపయోగింతురని మానిశ్చయము.

పాల్స్ న్యు

ఫ్రెంచి

కాఫీ.

ఇంగ్లాండులో రాబోవు ఎన్నికప్రయత్నములు

రగ్బీ, ఆగస్టు 29:—నెప్టెంబరు 26 తేదీని కన్సర్వేటివు పార్టీలు పార్లమెంటు ఎన్నికలనగూర్చి సమావేశమై యంతవ్యసించెదరట. ప్రధానామాత్యుడు మరితర ప్రముఖులు పాల్గొనెదరు.

లిబరలు పక్షమువారు అక్టోబరులో సమావేశమగుదురు.

ఏథెన్స్ లో కీళ్ల జ్వరము తగ్గుచున్నది

హుల్టీలలో నుడిగాలిచే ముగ్గురు చనిపోయిరి. 4 గురు కుత గాత్రులైరి.

ఇండియా వైమానికసంఘమునకు విమానములకు త్రొత్త మోస్తూను పప్తయిచేయ నుద్యమమునుచే ఇంతవరకు పప్తయి చేయుటకాలస్యమైనదట.

కీ|| శే|| హార్డెస్ ప్రభువు 1000 పౌనులను గొయిలెంజను విశ్వవిద్యాలయమునకు విరాళము నీయవలెనని మరణాననమున ఏర్పాటుజేసెరట.

అక్వా మసీదును మరమత్తు అయినపిదప మరల తెరచిరి. నేటికి మాసివేసి నాల్గేండ్లయినది.

ఈజిప్టు ప్రభుత్వమువారుగూడ విమానములను గట్టుచున్నారు. మాడు విమానములనుగూడ కొనెదరట.

బలేనియాలో ఉరిశిక్ష విధించబడినవారికి యావజ్జీవము ద్వీపాంతరవాసముగ మార్పిరట.

బ్రిటనుకును, అధినివేములకును సింగపూరు నౌకాశ్రయము కావలసినదే గాబట్టి అధినివేములు తగినసీతీలోనుండుటంజేసి సింగపూరు నౌకాశ్రయమునకు ప్రైయిట్సు సెటిల్మెంటువారు 18800 పౌనుల నీయవలెనని కర్షలు అమెరికాద ఇరికిరి.

మద్రాసు అందు నదరక మరాటా

రైత్వేకంవెసి, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు

1928 సం॥ సెప్టెంబరు 5వ తేదీన

తిరుత్తనీలో జరుగు కృత్తికా

ఉత్సవము

మద్రాసునుంచి సదకు ఉత్సవమునకుపోవు ప్రయాణీకుల పౌకర్యార్థము మద్రాసునుండి సాయంత్రం ౫ం 5-45 ని॥ బయలుదేరి అక్టోబరు 7-30 చేరు అక్టోబరు ప్యాసెంజరు 1928 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 4 వ తేదీన తిరుత్తనీవరకు పోవుటకు ఏర్పాటు గావించబడెను.

తైమిరింగు వివరములు యీక్రింద నుడహరింపబడినవి.

అక్టోబరునుండి బయలుదేరుట 7-40 తిరుత్తనీ చేరుట రాత్రి 8-0

1928 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 5 వ తేదీ తిరుగు ప్రయాణమునకు 18 నెంబరు ప్యాసెంజరు తిరుత్తనీ నుండి మద్రాసునకు యీక్రింద నుడహరించిన వేళలకు పోవును.

ఉదయం

ఉదయం

తిరుత్తనీనుండి బయలుదేరుట 7-20 అక్టోబరు చేరుట 7-40

అక్టోబరు బయలుదేరుట 7-50 మద్రాసు చేరుట 9-45

జనరల్ ట్రాఫిక్ } ఏ. డబ్ల్యు. పార్సన్ను
మేనేజర్ అఫీస్ } ఆర్థిక జనరల్ ట్రాఫిక్ మేనేజర్

రైల్వే రేటు సలహాసంఘము

దక్షిణాంధ్రా రైల్వే కంపెనీ
రాజ్ గుప్త కంపెనీ వారల తగాదా

వివాదాంశముల నిర్ణయించుట

ఫలాహారములను రైల్వే రేటు సలహాసంఘము గారు
సమీక్షించి దక్షిణాంధ్రా రైల్వే కంపెనీ వారికి
రాజ్ గుప్త కంపెనీ (సమీక్ష వ్యాపారము) వారికి తెచ్చిన శేష
లో ప్రభావవంతములను నిర్ణయించిరి.

వివాదాంశములను నిర్ణయించుటకు ఆధ్యక్షులు ఎస్. బి.
యస్. కర్నూరు రైల్వే కంపెనీ వారిని యొక ప్రత్యక్షునిగా

(ప్రశ్న:—మీ రింతకుపూర్వము గావించుకొనిన యొడం
బడిక మూలమున మధురనుండి ధనుష్కోటి వరకును యితర పర్వ
తలన విధించుచున్న రైల్వే కంపెనీ వారికి గూడ ఒక సంవత్సరము
కేదియైన అటంకముగలదా? బ్రిటిషు యిండియాకు వెలుపల
మీరు విధించెడి రేటులో మాకు వదిలేడు. మీ రావిధముగ
యితర ఫరముల కొనుగడరేటునే ఈ కంపెనీ వారికి గూడ ఒక సం
వత్సరము అటంక ముండినట్లును వివాదాంశములను మార్చు
శేయములే వచ్చుననిరి.

పిటిషనరుల తరపున వాజ్ గారును ప్రతినిధిగాను
బలపరిచిరి.

రైల్వే కంపెనీ తరపున ఎస్. దొరస్వామి అయ్యగారు
సలహాసంఘమున జరుగెడి సమావేశమున ప్రాతినిధ్యము వహించి
రాజ్ గుప్త కంపెనీ వారి మూలములను మొత్తము ప్రక్షిప్తి సాక్షి
గా వాడుకొనుటకు కంపెనీ యొక్క మూలము 6 2 1/2
నియ, ఎముకల కొనుగడలకు మొదలగు ఖర్చులకై వేరు గ
1,25,000 లు గలవనియు, మొత్తము మూలధనము రూ. 25,000
లు అని వర్ణించిరి.

వివాదాంశములు

పిట్టల అధ్యక్షుల క్రింది వానిని వివాదాంశములకు నిర్ణ
యించిరి.

(1) పిటిషనరులు వ్యాపారము చేయుచున్న ఎముకలు,
ఎముకల యాహారము మొదలైన పరకలమీద రైల్వే కంపెనీ
వారు ప్రస్తుతము విధించిన రేటు, అందు ముఖ్యముగ మధుర,
ధనుష్కోటి వ్యాపార కడంబూరు నుండి కొలంబోవరకు గొంప
బడికి పరకలపై విధించబడిన రేటు అపేక్షానుగ నున్నవా
లేనా, అటులుండినపక్షమున వ్యాధిముగ, పాపేక్షానుగ
నుండవలసిన రేటు?

(2) ఎముకలు, ఎముకల యాహారములైన పర్వదేవులందరి
ఎగుమతి దిగుమతి పరకలపై రైల్వే కంపెనీ వారు మ
1 కి మైలుకు ఒక సైన్ పరకలను మాత్రమే విధించుటకు హక్కుగలిగి
యున్నారా?

(3) పిటిషనరులు టర్కినలు ఛార్జీలను చెల్లించవలసిన
వాగ్ధ్యలేదా?

(4) టర్కినలను ఛార్జీలకు చెల్లించవలసిన పక్షమున
ప్రస్తుతము టర్కినలపై విధించబడిన రేటు అక్రమమైనదా?
అటులుండినచో వ్యాధిముగ రేటు ఏమై యుండవలెను?

(5) రేటును నిర్ణయించుటలో రైల్వే కంపెనీ వారు పర్వ
దేవులందరి ఎగుమతి దిగుమతి పరకలను, విదేశీయుల కొనుగడలకు
బడు పరకలను భేదమును పాటించ హక్కుగలిగియున్నారా?

4-వ వివాదాంశము ఈ క్రిందివిషయములను కలిగియుం
డును. పిటిషనరుల పరకలు ఎగుమతి దిగుమతిలు జరుగమం
డు స్టేషనులలో ప్రత్యేకముగ ఒక స్టేషనులో విధించబడిన
టర్కినల రేటునుబట్టి ఆరేటుయొక్క వ్యాధిముగ వ్యాధిముగ
మొదలుపెట్టబడు నిర్ణయించవలెనా? లేక రైల్వే కంపెనీ వారి
దలి గుప్త స్టేషనులయొక్క పగటునుబట్టి నిర్ణయించవలెనా?

(2) మెట్రోపాలిటన్ ప్రత్యేక ప్రత్యేక కాఖులకు
సర్దుదాన బడిన పరకలలో వేరే వేరు గ విధి
జర మొనరించవలయునా లేక రాత్రి
బొగ్గుగాక మిగత అన్ని పరకలయొక్క పగటురేటును గైకొన
వచ్చునా?

(3) టర్కినల ఖర్చును నిర్ణయించుటలో ఏయేవాంశము
లను విచారించవలెను?

కమిటి వారంతో నిన్నటికి విచారణనిలిపిరి. చెప్పవల
యును విచారణ నిన్నటితో ముగిసెను. తిరిగి దీనిపై
మామూలీ చర్యలు జరుగవచ్చును. సెప్టెంబరు 24వ తేదీకల
తొమ్మిది గంట విచారణజరుగును.

పియర్స్ సబ్బుతో స్నాన మాచరించిన
దేహము కడుశుభ్రముగా నుండును.

Pearls
Soap

Matchless for the Complexion

A. & F. Pears Limited,
London, England.
Established

Soapmakers to T.M. The
King-Emperor & The Queen
1789

HD

ITG 19-14 TL

ప్రబోధము
పిటిషనరుల గావించిన ప్రయోగము
హక్కులను పోరాడు పయముండ
ధర్మశాస్త్రము చేబూని దర్శయ్య
పోరుచుండును ప్రాణములు బంధువరకు
స్వీయ సోదర వాద్య విమర్శిరకు
జీవదేవత వాద్య పర్యవారకు
సీమ పూర్వము మర్యాద నిల్వకొరకు
పోరుచుండును ప్రాణములు బంధువరకు
అటుబిడ్డలు గలవాడైనట్లు సేను
శమర మేరీతి సాగించ గలనటంచు
నిలబడి గూరుచుండుక మేటివగు
పోరుచుండును ప్రాణములు బంధువరకు
పైనికబలులు లేదను పంకియించు
ఆర్థికబలము లేదను యనదనము
సీమ వ్యాధిముగ పోతుల నిగవనకు
కడుకన్నా కవలె కీడు జర్యలము
అరయ ధైర్యమే పరదంబుగా
ధర్మశాస్త్ర తోడ్పడి ధనముగా
శత్రుదౌర్జన్యమే తీర్ణ కరముగా
పోరుచుండును ప్రాణములు బంధువరకు

బి. రంగారెడ్డి
వసుధార్య గ్రంథాలయ కార్యదర్శి.

కన్వీనుల తేదు

మాజేటి బాలమూర్తి ప్రకారము అను పిట్టవాడు బం
దరు హిందూ కాలేజీలో V వ ఫోరము చదువుచున్నాడు.
అతడు ఈనెల 21 తేదీనంది కన్వీనుల తేదు ఎచటకు వెళ్ళి
తెలియదు. ఇతనికి వయస్సు 15 సం. అందును.
అతడు ఎగువునగాక నలుపు నగాక చామన చామ
గా నుండును. కాపుజ్జట్టు గలిగియున్నాడు ఒక్కపలచనగా
నుండును. గడము కొంచెము పొడుగుగా నుండును. ఈ బాలుడు
ఎక్కడనైన కన్వీనించిన తమవద్ద నుంచుకొని తెలిపినవారికి
బహుమతి యొపంగటయేగాక అయిన ఖర్చుల గూడ భరించు
కొనగలవాడను.

మాజేటి వెంకటనరసయ్య

c/o

చాలివర్తి లక్ష్మీనారాయణ,
చాలివర్తి, చుట్ల పోస్టు, కృష్ణాజిల్లా.

ది గ్రేట్ ఈస్టర్న్
రైఫ్ ఆమ్యారెస్
కంపెనీ లిమిటెడ్
(స్టేట్ సెటిల్ మెంటులో
యిన్ కార్పొరేటు కాబడినది)

హిందూ ప్రాంత సం. 50-52 చర్చి కేట్స్ వీట్
మూలధనము. ఒక కోటి రూపాయలుకు మించ
దినది. ధనమంతయు ఇండియాలోనే యిన్ వెస్ట్
చేయడమైనది. (4617)

యం. యం. నాదన్, ఆర్. వెంకటాచారి,
ఆంధ్రజిల్లాలకు ఛీఫ్ ఏజెంటు
ఛీఫ్ ఏజెంటు. వెజేరి, మదరాసు.

నిత్యము నొకచేంచాడు.

మెగ్నీషియా యస్. ఫులి
గ్రోనోను ప్రాతఃకాలము
న సేవించినవ్యాధులు, బా
ధలురాకుండ మిమ్ములను
కాపాడును. ఖర్చులు తగ్గి
పోవును. మిగుల శ్రేష్ఠమై
న భేదిమందు.
కెమిస్టు లండన్ వద్దను దొరకును.
సోల్ ఏజెంటు:
గోరియో లిమిటెడ్.,
పోస్టు బాక్సు నెం 159, హిందూ.

ప్రత్యేక ఆంధ్ర రాష్ట్రము

ఆంధ్రమహాజనుల కొక విజ్ఞప్తి

ఈ క్షుణ్ణి ఇండియా కంపెనీవారు హిందూ దేశమున వర్తక వ్యాపారములను కొనసాగించు నభి ప్రాయముతో ప్రవేశించి, కొన్ని పట్టణములందు నిర్మించువనకు లెక్కరచుకొని, ఏ రాజానో మంజురీకొని, మరియొక రాజాపై యుద్ధము గావించి వానినో దించి, యా రాజ్యమును పోషరచుకొని తదుపరి కొంతకాలము నకు తమను సామ్రాజ్యము గావించిన మొదటి రాజానుకూడ నో దించి వారి రాజ్యము నాక్రమించి యిప్పటి యీ బ్రిటీషు ఇండియాను ప్రదేశమునలయు క్రమేపి పోషరచుకొనినది చరిత్రముననుచు చెలియుచున్న విషయము. ద తమండలములవంటి ప్రదేశములను కొన్నిటిని ఏ న వానినో లేక ఏ రాజానో యాక్రమించి దానభూర్యముగ సంపాదించిరి. ఈ తరహాకారములంటి ప్రదేశములను కవులను పున్ను కొని సంపాదించిరి. ఇట్లు అప్పుడప్పుడు సంపాదించబడిన ప్రదేశములను వెంట వెంటనే కలిపివేసి యొక రాష్ట్రముగనో లేక రాజధానిగనో చేసిరి. రాష్ట్రనిర్మాణములందు ఒక కదలిక లేదు. ఒక పనునలేదు. ఎప్పటి కెప్పుడీ అవసరమో అప్పటి కట్టాచ రించుచు నచ్చిరి. అట్టి రాష్ట్రములు చిరకాలము కొనసాగనని దేశములను రానురాను గ్రహించెను. రాష్ట్రముల పునర్విభజన మొనరై భాషయే ప్రాధాన్యము గుర్తింపబడినది. భాష ప్రయుక్త రాష్ట్రముల కేర్పరచువలెనని వివిధ రాష్ట్రములచే కాందోళనము ప్రారంభింపబడినది. అందు ఆంధ్ర రాష్ట్రము ఆగ్రసానము వహించెనట్లు పండితులు లేరు.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

మద్రాసు రాజధానితో ముఖ్యముగ పరిగణింపబడవలసి నది మాడుభాషలు గలవు. ఆ భాషల పనునలచి యీ రాజధాని మాడు రాష్ట్రములుగ విభజింపబడవలసియున్నది. అది యెవ్వరియైన ఆంధ్ర రాష్ట్రము, తమిళ రాష్ట్రము, కర్ణాటక రాష్ట్రము. ప్రత్యేక రాష్ట్రముగొరకు ఆంధ్రులు గత 15 వత్సరములనుండియు శాంతిని పొందెను. కాని వారికినికొక యిప్పటికిని నెరవేరలేదు. అఖిల భారతవారీ య కాంగ్రెసువారు ఆంధ్ర రాష్ట్ర నిర్మాణమున కంగీకరించిరి. మాంటుఫర్డు నివేదికయందు భాష ప్రయుక్త రాష్ట్రముల నూత్రము అంగీకరింపబడినది. మొన్న లక్ష్మీ నగరమున ప మావేమిర పర్యవక్ష నాయకుల సభలోను కూడ ఆంధ్ర రాష్ట్రమును ప్రత్యేకించు విషయ మేకగ్రీకుముగ సంగీకరింపబడినది.

ప్రత్యేక రాష్ట్రావశ్యకత

ఆంధ్రులకు ప్రత్యేక రాష్ట్ర మేల కావలెనను ప్రశ్నకు ఒక్కటియే జవాబుకలదు. ఆంధ్రులు సర్వతోముఖముగ నభివృద్ధి గాంచుటకే వారికి ప్రత్యేక రాష్ట్రము ముఖ్యవశ్యముగ నున్నది. ఈ చెన్న రాజధానిలో చేరియుండుటచే ఆంధ్రులు వరుస కష్టములకు మోరలేదు. ఆంధ్రదేశమునందు తగిన విద్యాభివృద్ధి లేదు. ఆంధ్రవిద్యార్థులు ఉన్నత విద్యాభ్యాసమునందు నే, శాకాలలందు పట్టికట్టెనవారు ఉద్యోగసంపాదనము నందున, ఆంధ్ర రాష్ట్రమునందు టెక్నికల్ విద్యను గలవు సందర్భు లేకపోవుటచేతను ఆంధ్రులు పడుచున్న కష్టములకు అలవియే లేదు. రెండేండ్ల క్రిందట ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ మేర్పడె నుగాని దానికి తగిన సహాయమును ప్రభుత్వమువారు గాని ప్రజలుగాని యివ్వరకుచేయక మిగ్గులకుంట కడుంగడు పోచనీయ మా. ఆంధ్ర రాష్ట్రము ప్రత్యేకముగ నొకగవర్నరు క్రిందనో లేక లెఫ్టెనెంట్ గవర్నరు క్రిందనో పరిపాలింపబడుచుండెదయెడల ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము ప్రస్తుతముగ మిక్కిలి పోచనీయమున నిరుపేదనితితో నుండవలె వా ప్రయత్నముగాక యిప్పటి కి ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ ముఖ్యవ్యయములను ఆంధ్ర భాషలో విద్యగలవులు, పరిశోధనలకుతగిన పండితుల కేర్పరచుట, ప్రత్యేక విషయములందు ప్రత్యేక పీఠములను నెలకొల్పట, గ్రామములందు మౌళికవిద్యార్థ సహాయమున విజ్ఞానమును వెలుజ్జుట మొన్నగు విషయముల గు చాల యోపయోగమున తని నెరవేరవలెనందు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము మర దేశమున ఆదర్శ ప్రామాణ్యము నుండియే గలదును. ఆంధ్రులు వ్యక్తిత్వమును, ఆంధ్రుల ప్రతిభాను దేశమునం దెల్లదల వ్యాపించియే యుండును. ఆంధ్రులు ఊరును పేరును లేకయుండుటకును, గ్రామములు అజ్ఞానాంధకారమున బడియుండుటకును తగినంత విద్యాతపోధము లేకుండుటయే కదా ముఖ్యకారణము.

మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు ఆంధ్రుల యెడల నెట్టి సహాయభావము జూపుచున్నారో ఇందుక కనుగొనుట అవసరము. మనము ఆలోచన పలుపగా పలుపగా, రెండేండ్ల క్రిందట మనకు ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయమును ఇచ్చుట ప్రకటించెమెదది. ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయము నిచ్చిరేకాని అది కొనసాగుటకు ఎంతవరకు తోడ్పడిరి, ఎంతసేనొచ్చిరి, ఇంక నెంతసేన మీయవో యెదనది? అను ప్రశ్నలకు జవాబులు కడు పోచనీయము లేయె

న్నది. మద్రాసు రాజధానిలో ఏటా పనులను రచనాగ్య మొత్తమునందు పగటాలు లేక అంతకంటె కొంచె మధికముగనో ఆంధ్రజిల్లాలనుండియే కద నచ్చుచున్నది! అట్టితెలిసి ఆంధ్రవిశ్వ విద్యాలయభివృద్ధికి ప్రభుత్వమువారు చికిత్సను ధనసహాయమునా చేయుడలేదనిన ఆంధ్రులయెడల వారికి గల యభిమానా దరణలు స్పష్టమగుచున్నవి. మొన్న మొన్న తలంపబడిన చిదంబరం విశ్వవిద్యాలయమునకు సహాయముగ 20 లక్షలు మూల ధనముగ నొక డుటకు భవన నిర్మాణములు ముగిసినవానికి 7½ లక్షలు ప్రతి సంవత్సరము 1½ లక్షల యోజనాన్ని నిర్వహింపు యీ మద్రాసు ప్రభుత్వమువారే యొప్పుకొనినది మనకు తెలిసినవిషయము. ఇది వరకు మద్రాసు ప్రభుత్వమున ఆంధ్రుల కెట్టిసిద్ధిగతులు కలిగెనో యికమిదను ఆంధ్ర రాష్ట్రము ప్రత్యేకింపబడువరకును అట్టి విషయపరిస్థితులే కలుగునగాని అందు ఏవిధమున లాభ కరమునూర్చును కలగజోవనట్లు చత్యము. తమిళులే ప్రత్యేక రాష్ట్రముగొర కాందోళన ప్రపంచ లేదన ప్రశ్న ముఖ్యముగ శాలోచింపబడదగినది. ఆంధ్ర రాష్ట్రము తమిళో మద్రాసు ప్రభుత్వమున కలిగియుండుటయే వారికి లాభకరమున సంగతి తెలిసినవిషయము.

ఆంధ్రవ్యక్తిత్వము

ఆంధ్రులు అను నొక తెగవారు కలరని మన హిందూ దేశముననే ఏ విద్యాధికులతో గాక తదితరులకు తెలియదని చెప్పవచ్చును. ఇది శాస్త్రాధారములను కనుగొనిన సంగతి యే 7 ఏండ్ల క్రిందట నేను కలకత్తాలో నున్నపుడు నామిత్రుడును, ఒక ఆంగ్ల దినపత్రికా సహాయ సంపాదకుడును అగు నంగ రాష్ట్రాయవక్తడు మాటలవందగ్ధ్యమున నన్ను పంజాభీయచు నిట్లు నెను: 'మీ మద్రాసీయులు కడు సేర్పరులు.' అని అరగా, 'నేను మద్రాసీయుడను గాననియు, మద్రాసుముఖమే అప్పటి కెటుంగననియు మద్రాసు రాజధానిలో చేరినంత మాత్రమున మద్రాసీయుడ ననిపించుకొన వలయు, ఆకల్లుకు కేవలము తమిళవారికి ఉపయోగించబడు వనియు, అందుచే నాతడనిన సేర్ప రితనముకూడ నాకులేదనియు, ఆంధ్రదేశమునందీ యొకటి కలదనియు, నేను ఆంధ్రుడననియు పగవ్యయగా ధైర్యముతో నెంటునో జవాబిడి అతనికి ఆంధ్ర రాష్ట్ర చరిత్రసంకలనము వెలసినచేసెను. మనకే ప్రత్యేక రాష్ట్రము ప్రత్యేక పరిపాలన ము నుండినయెడల నితర దేశము లేకయుండవు.

ఇంక రెండవ దేమన, ఆంధ్రులకు ప్రత్యేక రాష్ట్రము లేనందు వలన ఆంధ్ర దేశాభివృద్ధికి భంగము కలుగు చుండుటయేగాక ఆంధ్ర రాష్ట్రము స్వరాజ్యోద్యమము నందును పూర్తిగ తోడ్పడుటకూడ అశక్తులగుచున్నారు. ఆంధ్ర రాష్ట్రమే నేరకు నున్నయెడల గత అవసరయోద్యమమునందు పంజాబుకంటె తక్కిరెట్లు, సంగరాష్ట్రముకంటె పంజరెట్లు; సంయుక్త రాష్ట్రములకంటె సహప్రవిధముల సభికమున ప్రతిభను ఆంధ్రులు కనబరచియుండెడివారు. అంతయే! గత ఫిబ్రవరి నెల కి లేదని మద్రాసునందు జరుపబడిన హరకాళములో ఆంధ్రుల లెంతవరకు పాటించినన, ఆంధ్ర నాయకు లెంత ధైర్యవీర్యములతో పనిచేసినను తుదకేమైనది? వారి క్రమయంత అరివవారితోడ్పాటు లేకపోవుటచే వారిలో (నీటిలో) గలసి పోయెను. ఇట్టి పనులములతో ఆంధ్రుల ప్రతిభ లోకమునకు వెల్లడి యగుటకు అవకాశములు లేకపోవుచుండెను.

నక్రమాందోళనము

కాంతకాలము క్రిందట ఆంధ్ర రాష్ట్రోద్యమమునుగూర్చి యాందోళనము జరిగెను. అప్పటినుండియు నీ ప్రశ్ననుగూర్చి మనవారు ఎట్టిచర్యను పలుపలేదు. మద్రాసు గవనరితో ఈ విషయమే తీర్మాన మంగీకరింపబడినది. భారతకావనసభలో ఆంధ్ర రాష్ట్రోద్యమము ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్రమునుగూర్చి యొక తీర్మానమును ప్రతిపాదించబడినది. తరువాత భారత ప్రభుత్వము వారు ఇండియా కార్యదర్శిగారి కివయమై తెలిపెదరు. ఇండియా సెక్రటరీగారి యనుమతిని బడయుచో ప్రత్యేక ఆంధ్ర రాష్ట్రము నెలకొల్పబడును. ఇది సక్రమాందోళనపదతి. ఇందుకు ముఖ్యముగా కారణమిది ఆంధ్ర రాష్ట్ర ప్రజలు ఎల్లవోలుట సభలములమునన, పత్రికాముఖమునన తీవ్రమున ఆందోళనము గావించి ప్రభుత్వమువారికి తమముఖ్యాభిప్రాయమును వెల్లడిచేయవలెను.

కర్తవ్యము

ఆంధ్రులకు ప్రత్యేక రాష్ట్రము నొసంగుటకు కాంగ్రెసు వారును, అఖిల భారత భావమున అంగీకరించి రని ఆంధ్రులంపొంగుచు నుండవలెనుట మేలుగాదు. కాంగ్రెసువారు ఆంధ్రులకు ప్రత్యేక రాష్ట్రము నొసంగుట భారతదేశమునకు స్వరాజ్యము లభించిన పిమ్మట కదా అంతవరకు ఆంధ్రులు స్వరాజ్యో

ద్యమమునకు తమకేవలంపనేక తోడ్పడుచు శాంతి రాష్ట్ర విషయమై నేచియుండుటయూ, లేక ఆంధ్ర రాష్ట్రవిభాగమునకు ముందుగా తీవ్రమున శాంతిని ము ప్రారంభించి తరువాత స్వరాజ్యోద్యమమునకు తోడ్పాటులులతో స మా న ము గ తోడ్పడుటయూ అను విషయమునుగూర్చి ఆంధ్ర మహా జను లెల్లరును ముఖ్యముగా ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు పీఠమువారు ను ఆలోచించవలెనని కోరుచున్నాను.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర ప్రశ్న ను భారత స్వరాజ్య ప్రశ్న పరీక్షించింపబడువరకును నిలువయుండుట యోగ్యము అట్టి హత్యగావించు కొనుట యే యని శాస్త్రాభిప్రాయము ఆంధ్రులకు ప్రస్తుతము దీనదనయై పుట్టల గురవనను చూడలేక, కన్నీరు మున్నీరుగా చేడ్చుచు, నెట్టి యభిప్రాయ పొందుచున్నదో యొక్కసారి యోచించిన, ఆంధ్ర రాష్ట్రాభి నాయక రాష్ట్రాభిమానములేనివారెవరు? కందరికీ గోచరింతును. ఇట్టి విషయకరమున స్థితిసంక్షి మాత్రము రక్షించి నిజ శక్తులతో విరాజిల్లుటయే చేయుట ఆంధ్ర రాష్ట్రాభిమాన కర్తవ్యము కదా!

స్వతంత్ర నాధారపడియుండవలెను

ఆంధ్ర రాష్ట్రాభిమాన తమకు ప్రత్యేక రాష్ట్ర మక్కర లేనని చెప్పువారుగాని, అవసరములేదని చెప్పెడువారుగాని యొకరైననులేరనుట నిర్వివాదాంశము. ఈ సమస్యవిషయ మున బ్రాహ్మణులు, బాహ్యుజేతరులు, కాంగ్రెసువారు, విభ వారులు, ఏ విధములను కలిగియుండక నేకాభిప్రాయములేయు న్నారనుటకూడ నిర్వివాదాంశమే. ఆంధ్రులలో నెట్టి భేదా భిప్రాయములు లేకయెల్లరచేతను ఏకగ్రీకుముగొరవను విషయ విషయముకట్టి తస్య నితరమేమియులేదు. కావున నీ విషయమై తీవ్రమున ఆందోళనమును జరుపుటకు ఎట్టి భేదమును లేక ఆంధ్రులెల్లరులతోడ్య దేదరకుటకు పండియులేదు.

ఆంధ్రుల విషయమున అఖిలభారత కాంగ్రెసువారును, అఖిలరాజకీయమున నాయకులను, మహాత్మాగాంధీగారును తమ సాక్షాభూతిని పథలగావించియు, పత్రికలములమునను తెలియ చేసి యొకను అనేకవిధముల తోడ్పడి మన ప్రత్యేక రాష్ట్ర ఉద్యమమును జయప్రదముగా గావించుదురనుటయు నిశ్చయమే. ఆంధ్రులలో సభికపంఖ్యాకులగు రాజకీయ నాయకులగాని, ప్రజలుగాని స్వరాజ్యమును మన స్వతంత్ర నాధారపడి ఎప్పుడైన మనమే సంపాదించవలెనని యెరుగు ఇచ్చెదరనుమాట కల్గయిన సమ్యక్ముగలవారుగ నున్నారు. అట్టితేలి ప్రత్యేక ఆంధ్ర రాష్ట్రమును ప్రభుత్వమువారుగాని, కాంగ్రెసువారుగాని యొక నితరు లేనరైనగాని మనకు యిచ్చు న దేమి ి మనము స్వతంత్ర నాధారపడి దీరినేల సంపాదించవలెనందు, ఏల సంపాదించలేము అనుసమ్మకమునకూడ గలిగియుండుట న్యాయము. అదివంటి గాథమగు విశ్వాసముతో మనకర్తవ్యమును కేరతేర్చ ప్రయత్నించుచో మనయోద్యమము అసత్యకాలమున విజయముగాంచుట తధ్యము. ఈ విషయమును గురించి భాగగ శాలోచించి కాలసూరణగావించకుండ తన ప్రయత్నములను గావించవలెనని ఆంధ్ర రాష్ట్రాభిమానుల పందరిని చేతులుజోడించి ప్రార్థించుచున్నాను.

శో||నా|| మూర్తి

కమలాక్రి

(విచిత్ర కథ)

గ్రంథకర్త:—నెల్లూరు వెంకటగిరి మహా రాజా కాలేజి ప్రధానాచార్యులు ము-రా-శ్రీ, రాయసం వెంకటేశ్వరుడుగారు యం. ఏ., యల్. టి.

సాంఘికనవల—ముప్పదేండ్లకు పూర్వపు ఆంధ్రదేశస్థితి, ఆకాలపు చదువుసంధ్యలు, పిల్లల గొలుపాటలు, ప్రతాచారవ్యవహారములు, గుణ శీలములు సందర్భానుసారముగ పాత్రలయంద, ప్రత్యక్ష మగుచుండును.

కే ద రి న్

గ్రంథకర్త:—శరణు రామస్వామి టోదరి గామ ప్రసాద్ గారు వ్రాసిన హిందీగ్రంథము కమలాక్రి ప్రతీకసమును ఒకశిరమూత చరిత్రము. ఆంధ్రులను నమోదజేసిన ముఖ్య విశో ప్రాయోజనము. ఉన్నత అట్టి గొలుపాటగానది లాభాకరమును పీఠిక గలది.

ఆంధ్రప్రతికాకారాలయము, 7, తిరుగు శైలిపేట, మదరాసు

సుబాశుచంద్రబోసుగారు జవహర్‌లాలు నెహ్రూ
గారిని బలవరచుచు బెంగాలునందలి రయతుల యిబ్బందులను
వల్లడించెరి. కాట్టుగారు తీర్మానముపై మాట్లాడుచు నను
యనుకూలముగ ప్రవర్తించు అధికారము ప్రభుత్వమున కుండు
ననియు, యీ తీర్మాన ముననవరమనియు బెల్లెరి.

సర్వే శాస్త్రముల తీర్మానములు బలపరచుచు వ్యక్తుల హక్కులను రద్దుచేయుచు శాసనసభకుగూడ అధికారము లేదనియు యిట్టి సంగతుల నూత్రములు ప్రతిపాదించబడి యున్నవనియు శాసనసభకు ప్రభుత్వము ప్రభుత్వము విడిచి యనియు చెప్పిరి.

పండిత మోహిలాల్ సెహ్రా గారు

పండిత జనమరీలాల సెహ్రాగారు వాదమును ఖండించుటకు మోహిలాల్ సెహ్రాగారు ఈ క్షణమున కేరళ సభ్యులను కరణమునకు పిలిచిరి. మోహిలాల్ గారిట్లు చెప్పిరి—సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము వాస్తవిక విషయము కాదు. మనస్సు మాత్రము స్వాతంత్ర్యమును అనుభవించును. ఈ విషయమును మోహిలాల్ గారు వివరించుచున్నప్పుడు మనకు అధికారమును అభివృద్ధియు లభింపవు. కావుననే మన సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము పొందువరకు కాలము వ్యర్థము చేయుచు. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో అందఱు ఆమోదించదగిన కనీస లక్ష్యమును అధికారమును మాత్రము నియమించుకొని పనిచేయుచున్నది.

ఒకసారి మన స్వాతంత్ర్యముగోరట మరలొకసారి మన సాంఘికపక్షపాతములను ప్రకటించుట విచారకరము. విషయము ప్రత్యేకపక్షముల యొక్కది యుండవలెను. అందఱును ప్రాంతాధ్యక్షులను పంపిరి. యుండవలెను. అధికారమును అభివృద్ధి పొందిన పిమ్మట సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును దృష్టినిలుపవలెను. కాని పాతల జన్మహక్కులను అంగీకరింపని శాసనములను జరుపవలెను. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును పరిణామమునో జేరగ చేపట్టవలెను. నాంఘికసమస్యలను దాంతులను (సామర్థ్యము) తెచ్చిపెట్టవలెను. జనసామాన్యమునకు ఇది తోలగించుటకు యీ నిశ్చయము చెప్పియో గూడవలెను.

పండిత మోహిలాల్ గారు సభకు అధిక సంఖ్యకు చేరవలెనని చెప్పిరి.

రెండువారలకు తమ భూమిలపై సంపూర్ణ హక్కుల నొసగుచు భూస్వాములకు చెల్లింపవలసిన మొత్తము నిర్ణయించుచు పార్లమెంటువారు చట్టమును తయారుచేయువలెనని పండితమోహిలాల్ గారు సభకు సుపాదించిరి.

జనమరీలాల సెహ్రాగారు యీ తీర్మానమునుగూడ ఆక్షేపించిరి. కాని మోహిలాల్ గారు మాటవ్యాసానికి బలపరచిరి. ఈ సభకుగూడ అధిక సంఖ్యకు చేరవలెనని చెప్పిరి.

అంతట సభకు ఘోషములు లేచిరి

భాగ్యరానంతరము

1 మొదలు 87 క్షణముల అంగీకరించుచున్నది. అంతట రాజుగారు శాసనసభ తీర్మానమును యిచ్చి యొకసారి నిలబడియుండిన పంజాబు మహాత్ముల ప్రాతినిధ్య సమన్వయమును ఒకటిగా కలుపుచే నివన్దియొని నిష్ప్రయోజన మొనరియు సభకు అసంపాదించుకొనవలెనని యీ డా|| అశ్వారావు కోరిక లేకున్న సభకుల క్రమవిధి ద్వారా నిర్ణయించి అసంపాదించుకొనవలెనని సూచించిరి.

సింగిలు బ్రాహ్మణులు ఓటు నెనుననిచి సరియగు ప్రాతినిధ్యమేర్పడునట్లు యెన్నికలు జరుపవలెనని హాజరు మోహిలాల్ గారు సభకు సుపాదించి అతను తీర్మానమును యిచ్చిరి. సంగిలు సింధు విషయము సభకు తీర్మానములు గావించి రనియు మోహిలాల్ గారు సభకు సుపాదించిరి. సంగిలు సింధు విషయము సభకు తీర్మానములు గావించి రనియు మోహిలాల్ గారు సభకు సుపాదించిరి. సంగిలు సింధు విషయము సభకు తీర్మానములు గావించి రనియు మోహిలాల్ గారు సభకు సుపాదించిరి.

మరేవిషయములు

శాసనసభలో యే ఒకసంఘమునకు చేరినవారు 8/4 వంతు సభ్యులు వారి సంఘమునకుగాని మరల మనకు గాని సంబంధించిన తీర్మానము లేక విల్లును ఆక్షేపించినచో ఆక్షేపించబడిన తీర్మానముగాని, విల్లునందలి క్షణముగాని రద్దుచేయుటకు శాసనసభాధ్యక్షులకు అధికారముండవలెనని మోహిలాల్ హాజరు మోహిలాల్ గారు ప్రతిపాదించిరి. నాంఘిక సంపూర్ణముల ననుసరించి అల్పసంఖ్యకులకు యిచ్చుమొత్తమును వారి పరిసారప్రదాయములకు విశదముగ విల్లులకు శాసనసభకు (ప్రతిపక్ష) వాటి శాసనాధికారము అవకాశము అధిక సంఖ్యకులకున్నది. ప్రస్తుతము యిట్టి విల్లును నిరాకరించు అధికారము ప్రభుత్వమువారికే యున్నది. మరలసంప్రదాయములను రక్షించుటకు కామములకు ప్రభుత్వము యీ అధికారము శాసనసభాధ్యక్షులకుండవలెనని గోరుచున్నాను” అని మోహిలాల్ గారు సుడిదిరి. చూర్చి అక్రమసింగుగారు సభకు బలపరచిరి.

సేతుగుప్తగారు ఆక్షేపించుచు యిట్లు చెప్పిరి—ఈ తీర్మాన ముమోహించబడిన శాసనసభాధ్యక్షులకు గొప్పచిక్కి. ఒక శాసనసభాధ్యక్షుడు ముఖ్యమంత్రి సభ్యులతోను సమకొనును. ఈ ముఖ్యమంత్రి చేత మోక్ష ప్రత్యేకసంఘమునకు చేరినవారిని యొక విల్లును యిచ్చును. ఆక్షేపణ చెల్లిన అధ్యక్షుడు నిరాకరింపవలసియుండును. మరలసంప్రదాయములను అనుసరించి వ్యక్తుల యొక్కయు

సంఘములయొక్కయు హక్కులను విరుద్ధమున చట్టములను శాసనసభవారు తయారుచేయుటను సెహ్రా నిశేధించుచు స్పష్టముగ సూచించబడినది. ఇంకను హాజరు మోహిలాల్ గారు రెండువారలకు తయారుచేయుచున్నది.

మోహిలాల్ గారు సభకు నిరాకరించబడినది. ఇరువురూ ప్రమే అనుమానముగ నుండిరి.

ఏ కాన్ఫరెన్సు శాసనసభవారు ఆరాష్ట్రపరిపాలనకు అసంపాదించుచున్న చట్టములను తయారుచేయుటకు అధికారము గలిగియుండునని అట్లు మోహిలాల్ గారు సభకు ప్రతిపాదించిరి. సర్వప్రకారము సభకు నాక్షేపించుచు రాష్ట్రము ప్రభుత్వములకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముండవలెనని, కేంద్రప్రభుత్వములకు రాష్ట్రప్రభుత్వములకు సుండవలసిన పరిస్థితులను అధికారముగ నిర్ణయించవలసినది చెప్పవలెను.

లజపతిరావుగారి తీర్మాన ముమోహించబడుట

మహాసభవారిచే ఆమోదించబడిన సభకులలో లజపతి రావుగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము ఆమోదించబడినది. హాజరు మోహిలాల్ గారు తీర్మానమును సుండిరి.

తీర్మానము యీ విధమున గలదు—సెహ్రాగారిచే వారిచే తయారుచేయబడిన నిశ్చయించుచున్నది. ప్రధాన మంత్రియూ, రాజ్యాంగ నిర్మాణ చిత్తునుసాధించుచు మహాభివా రామోచించుచున్నాడు (1) ఇతరసభ్యులకు చేర్చుకొను అధికారముతో మహాసభవారు సెహ్రా కమిటీవారిని మరల ఒక ఉపసంఘముగ నియమించుచున్నాడు. సెహ్రా నిశ్చయించుచున్నది యీ మహాసభకు దామోదరమందిన విధమున రాజ్యాంగ నిర్మాణ చిత్తునుసాధించుచు తయారుచేయవలెననియు, పార్లమెంటు అనుభవము గలవారిలో సంప్రదించి ఒక విల్లును తయారుచేయవలెనని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నాడు. ఈ సభకుండున్న రాజకీయ వాణిజ్య కార్యకలాపాల ప్రతినిధులకు రెండుసంవత్సరములకు పూర్వము సాపేక్షపడిన యితరసంస్థల ప్రతినిధులతో గూడిన ఒక మహాసభవారు యీ విల్లును చేర్చించుదురు. ఇట్టి మహాసభకు సమావేశమవుటకు యీ ఉపసంఘమువారు అన్ని రోజులును జేయవలెను. మహాసభకుండు ఆమోదించబడిన తీర్మానములకు విరుద్ధముగాని విధమున యీ ఉపసంఘమువారు విల్లును తయారుచేయవలెను.

చట్టాగారి సభకు

‘సభ్యమోక్షర వరకా’ అను మాటలతో వార ‘చేటు స్టాన్’ అను మాటలను వక్రమోక్షర వరకా అను సంస్కరములను విచ్చించుచు 7 వ కిఫాయతు కంఠపాఠమునది చట్టాగారు ప్రతిపాదించిరి. ఇది ఏకగ్రీవముగా సంగీకరింపబడినది.

అంతట అధ్యక్షులు ఈ తీర్మానములను సుపాదించిరి. ఈ సభలో చేరియున్న సభ్యులందఱు నిశ్చయించుకొని మోక్షర వరకా సంగీకరించవలెనని, వారిలో కొంతభాగము సంగీకరించి, కొంతభాగము సంగీకరించక యుండరాదు. ఈ తీర్మానములలో ప్రతిపాదించబడిన వరకులు అన్వేష్యసంబంధము లేనియున్నవి అన్ని వరకులవారును సమ్మతించి సెలవిసంగి మహాసభకు చేయుట కర్హతరములేను.

కోకిలరాయబారికి సభవారి సందేశము

భాగ్యత్యక్తములకు ప్రచారమునై పోవుచున్న శ్రీమతి సోమిదేవిని సభవారు భారతీయుల స్వరాజ్యమునై విదేశీకరణమును చాటువలసినది కోరిరి. ఈ తీర్మానము అధ్యక్షునిచే ప్రతిపాదించబడినది.

అధ్యక్షునికి వందనములు

పై తీర్మాన ముపాదించబడిన తరువాత శ్రీయుత మదనమోహన్ మామిడిగారు అధ్యక్షునికి వందనములనుర్పించుటకు వేదికపై వెళ్ళిగానే బండపాతమును కేకలును, ఆకాసాగారికి జైయియు కేకలు విన్నుచున్నాడు. కరతాళధ్వనులు దీర్ఘకాలము చేయుచున్నాడు. మాలవ్యా వండితుడు ఆశ్వాగి గారి సేవను, మున్య భావమును, సరస్వతియును మర్యాదను ప్రకటించి భారతీయులందఱు అధ్యక్షులకు వందనములని నుడివెను.

1930 సంవత్సరమునకు పూర్వమే స్వాతంత్ర్యము లభించుననియు, ఇట్టి నిరంకుశ ప్రభుత్వమునకు లోబడియుండుటకు ప్రతి భారతీయుడును సిగ్గు చెందినవనియు సత్యము నుడివెను. మహామహాబాదు మహారాజాగారు మాట ఆశ్వాగిగారిని ప్రకటించి, భారతీయులు విక్రమముతో చేసిన యీ సవాలును సమర్థముగా జరిగి విజయములను యితరులకు చెప్పెను.

మీ ప్రాణముల నర్పించుటకు సిద్ధముడు. తీరకల్పించిన వందనములకు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుటకు విచిత్రము రీతిని విమలములవరకు కరతాళ ధ్వనులును హామమును సభలో చెల్లగేను. తాము చేసిన తీర్మానమును కార్యరూపమున జేయుటకు ప్రాణములను యితరులకు అర్పించుటకు సిద్ధము.

మోహిలాల్ సెహ్రా

మహామహాబాదు మహారాజాగారు, కాంగ్రెస్ సభ్యులు చేసిన ప్రయత్నములవలన సభ ఇంత జయప్రదముగా సెలవేరినది సెహ్రాగారిచేతను. నిశ్చయించు సమయము 5 లక్షలకు పురమునను 3 టుకు వచ్చి 5 ఆసీవ సంతాపిని కూడ పండితుడభిమంజెను. ప్రస్తుతము హిందువులకు మహామహిమలకు గలిగిన తగాదాలలో సభయంత జయప్రదముగా జరుగునని తాననుకొనలేదు. నిశ్చయించుచున్నది మహామహిమలకు కల్గిన వాటిలో వేరిలోను సంతాపిని సాంఘిక దృష్టి యగునది లేదు. తొడి కొడుకులకు భేదమునుగించి పయనియతిక ప్రాసిన వ్యాసమును గురించి చెప్పవలెను. భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము సంపాదించు భారము తమిదనుండే ననియు, తమకుమారుడు దాని నిర్వహించుగాక యనియు కోరెను. ముందు జరుగుసభలో సామాన్యజనములకు వత్తునను నున్నట్లు తెలిసిన తరువాతయే ముందు సెలవేరిన వసునని కండితుడు ముగించెను.

విదేశములలో భారతదేశమును ప్రచారము చేయు కార్యము తనపై బెట్టికొనుటకు సోమిదేవి సభవారికి తన వందనముల చెల్లివెను.

పండితమోక్షర భారత మాతకు జై అను ధ్యానములతో అభివరణ సమావేశము ముగిసెను.

అమృతాంజనం డిపో వారి

సుప్రసిద్ధావధముల జాబితా

	రూ.	ప.
1. దీర్ఘరసాయనము మాత్రము ఆదర్శమునకు	1	4
2. వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి	1	0
3. జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-కి	0	12
4. అమృతాంజనము సీసా 1-కి	0	10
5. మూలకంకకు తైలము డబ్బి 1-కి	0	10
6. తామరతైలము, తామర, తీటకు	0	6
7. కలరా మాత్రము, వాంతిభేదులకు	0	6
8. తేలమందు, తేలకాటుకు సీసా 1-కి	0	6
9. దంతకులహరి, పండ్లపోటుకు	0	8
10. కర్మకులహరి, చెవిపోటుకు	0	6
11. గజ్జిక తైలము, గజ్జికడలకు డబ్బి 1-కి	0	6
12. పసుళ్లకు తైలము, శీతపసుళ్లకు	0	6
13. తేలకు మందు సీసా 1-కి	0	4
14. చందన అత్తరు 1 టెంపు	2	0
15. కుమ్మకు తైలము, డబ్బి 1-కి	0	8
16. దంతమార్గము, పండ్లపోటుకు	0	6
17. సుఖభోగిమాత్రము	1	0
18. సుఖభోగి తైలము, పుండ్లకు	1	0
19. కోమహరి, వెండ్రుకలు డోడుకు	0	8
20. మోహిని తైలము, వెండ్రుకలు పెరుగుకు	0	12
21. మందుకు నూనె సీసా 1-కి	0	8
22. గ్రహాణిమాత్రము డబ్బి 1-కి	0	8
23. జాలాచి మాత్రము, మలబద్ధమునకు	0	8
24. కుసుమారిమాత్రము, కుసుమవ్యాధులకు	1	0
25. సెగకు ద్రావకము సీసా 1-కి	1	0
26. కఫహరి, శీతకట్టు దగ్గులకు	1	0
27. కఫహరిమార్గము, దగ్గు ఉబ్బునములకు డబ్బి 1-కి	0	8
28. మందరి తైలము, ముఖకాంతికి డబ్బి 1-కి	0	8
29. శిరోవేదన మాత్రము, తలనొప్పులకు	0	12
30. సేత్రాంజనము, కంటివ్యాధులకు	0	4
31. ఉబ్బనమునకు మందు	2	0
32. కంక ముపువ్వులు 1-కి	3	0
33. పచ్చకర్పూరం తు 1-కి	8	0
34. కస్తూరు	86	0
35. జాన్న తు 1-కి	8	0

నేత్రాంజనము

డబ్బి 1-కి రూ 0-4-0 వి. పి. సహా 0-7-0

ఈ కాటుకను విడుదల కోర్చినములు పెట్టుకొనిన కంటిమంటలు, ఎలుపులు, పునికట్టులు, కండ్లంటుకొను, కంటి దురదలు, కండ్ల మనకలు మొదలగునవి మానును. డబ్బిలో పావులాయెత్తు కాటుకమాత్రమే యుండును.

అమృతాంజనం డిపో

బొంబాయి — మదరాసు

భారతదేశము-పశువులు

(యేతెల్ల శ్రీరాములుచౌదరిగారు అంగలూరు)

పశుధనమే ధనముగాగలిగి కామధేయపుల భూమియగు మా భరతఖండమునం దిప్పటి మనయావులు పెద్ద మొదలగు పశువులు (పశుత్వ స్థితిగలవలె) మనము తెలిసికొనినప్పుడు అవి ఏకాగ్రాసనితీయంబున వానిని విచారించుకొనిన మనకు ఆశ్చర్యము పుట్టవలెను. గ్రామములలో మన మిదివఱకు మన గూర్చి పరిశీలించినదెడల పశువులు సంఖ్యతోగాని, బాటితోగాని ఎంత హీనస్థితికి వచ్చుచున్నదియు మనకు తెలు తెలు మనకు ధనరాశిగలదో యనునట్లు రాక్షసకృత్యములు చేయవలసిన దున దక్షిణహిందూదేశపు దక్షిణభాగములలో పశువుల సంఖ్య 7 అంగుళములు పెట్టుచు 7 అంగుళములలో గల గుడ్డి దున్నుకప్పటికి గుడ్డు పొడవైనచు చున్నది. దినము వక్ష 100 నేలల పొలముల నీయగల పూర్వకాలపు కామధేయపుల పరిశోధనని పేరుపెట్టుకొని యిప్పటి యావులు మనము న కొకటిరెండు నేలల పాలు కొడుకులకు బాలకున్నవి ఎంతకాలమో చక్కని చిక్కనిపాలనిచ్చు యోగ్యతగల మడుగులుంటే నిప్పుడినిన యాదుమనుషులనాటికే వట్టిపావులున్నవి. జడ్డుగారును బలకరముగా నుండవలసిన మన పాలు పెరుగు మొగడ పట్టినిటి బుగ్గయే నేరనకు ఒకలము పెన్నెనను నీయ కన్నది ఏదేట క్రమముగా వావు లేనకుండుటయు గొన్ని చోట్ల మొదటి నామపుగూడ 5, 6 ఏండ్లు గడుచునరకును రా మండుటయు చురుకోగను బట్టియు యేదేట కొలది పశువులు మృతినొందుచుండుటయు మొదలగున వన్నియు మనయావ్వుటి చారిత్రకదశనే సూచించును

సంఖ్యలోను బలములోనుగూడ పశువులు దీనస్థితికి వచ్చుచున్న విషయము సర్వగ్రామ తెక్కల మూలముననే మనకు విశదమగును ఇండియా గవర్న మెంటువారు ఈ మధ్య నుదాహరించిన పశువుల తెక్కలలో 1914-1915 సంవత్సరములలో మొత్తముమీది 1470 లక్షల పశువులుండెననియు 1912-20 సంవత్సరములలో 1450 లక్షల పశువులుండెననియు ప్రచురించిరి ఈ తెక్కలనుబట్టియే ఈ 5 వత్సరములలో నూటికి నుమారు 2 వంతున పశుసంఖ్య తగ్గినదిగా కనబడుచున్నది ఈ రీతిగ వర్ణింపబడినాచనలుకనిపించునపుడు అసతికాలములోనే దేశీయియొట్టుండగలదో మనమే యూహించుచున్నాము. దేశ్యాగ్రుక్త దేశములో నూరువంశి క్రమము 74 పశువులును, అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములలో 79, కెనడాలో 80 కేవలకాలనీలో 120, న్యూజిలాండులో 150, అస్ట్రేలియాలో 259 పశువులుండగా మన దేశములో 59 మాత్రమేగలవు ఇంక కొన్ని దేశములలో పశువులసంఖ్య హెచ్చుగానున్నది కాబట్టి మన దేశములోనున్న పశువులసంఖ్య మిక్కిలి అరుదుగదానని దని కనిపించకపోదు. సర్వగ్రామ తెక్కలప్రకారము బ్రిటీషు వారి క్రిందనున్న మనదేశ భాగములలో సాగుకు పిలగు భూమి 2281 లక్షల ఎకరములున్నది. వ్యవసాయపు పనులకు అనుగు పశువుల సంఖ్య 490 లక్షలు మాత్రమే. దీనిలో వాల్లం భాగము మనలియు, జల్లుగలవియు నగుటచేత ఇంకొకండు ఇతర పనులక్రిందనుండుటచేతను నూరు 245 లక్షలు మాత్రమే వ్యవసాయమునకు తోడ్పడుచున్నవి. గణక మనదేశములో వ్యవసాయమునకు అవసరముగ కావలసిన పశువులలో మూడవ భాగముమాత్రమే యున్నవని తెలియుచున్నది

పాలను మిగిలయు తెచ్చును నెండవారిని నవ్వారిగానుండగా శ్రీకృష్ణసంతటి మహాభావుని పెన్నదొంగయై విడిచి పశులకాపరినిగా మనవారు భాగించుటచూడగా పూర్వమున మనదేశములో నిజముగ కాబట్టినపుడే యుండెనని యొప్పుకొనకప్పడు కాని ఆకాలము లిప్పుడు మారిపోయినవి. పాడియచ్చు పశువుల మిరింత నీడముగనున్నది పాలిచ్చుటకు అవసరము పశువులలో ఎనిమిదవంతు మాత్రమే దేశమునండువుడుగల. 500 లక్షలు పాలిచ్చు పశువులం ఇప్పుడుగలవిని సాధారణముగ చెప్పుచున్నాడు సోమైన గ్రామము లేక కామరాజు గిచ్చులై క్రిందిపోయినది పాలికవత్సరములక్రిందట పశువులను ఒక్కొక్కచువు 5 శేర్లపాలిచ్చుచుండగా నప్పుడు ఒక శేరు మాత్రమే యిచ్చుచున్నది

ఇప్పుడుకాలపు డచ్చివారి యావొక్కటి 1750 పానులకు సాగగలదు (చరి నడుమ 18 పానుల పాల 16 పానుల) నిప్పులపుడు శ్రీకృష్ణదాసకవిగారున్న యాచనములలో నుపసంపు తెల్లంబెసోగదా ఇంగ్లాండు, దేశ్యాగ్రుక్త, దేశములలో పగట్టిన దనుమునకు 20 పానుల పాలిచ్చువాన్ని సర్వగ్రామ తెక్కలప్రకారము మనదేశమున మేలురకముపశువులనాలియే నశించుచున్నట్లు కనపించును. పాలు, నెయ్యి, పెరుగు, వగైరాలు దొరకక పోవుటయును, ఎక్కువప్రియమైనవలె ధనవలెకే అణగారించుటకు పిలగుచున్నది. వీరకలకుగాని, పెద్దపల్లెలకుగాని బిగులులేదు వీరిరకములను పశువులను అమ్ముల లక్షలందున్నది శారీరిక పరియైన మేలిలేక కొంతమంది వీరిని సామయికతప్ప యితరులు కొన ఎరువైన మనకు మిక్కిలి అవయోగమగు ఈపశువులను ఎవరైన సామయికతలో పడుట తటస్థించునట్లు ప్రతి దినము 100 లక్షలకన్న పశువుల సామయికతతికి 100 లక్షలకు మనకు తెక్కలను ఎట్టియే తెలియించునది ఇతరసమయ గుట్టువునలే అయినని యాశంబు ఎన్నియోగలవని శేరు చెప్పకలదు

వ క ట న

ఆంధ్రపత్రిక - భారతి

నిజారాష్ట్రము నందలి ఆంధ్రజిల్లాలలో మందువారికి పి. పి. లు పంపుట సామ్యు వనూలు వీయుట మొదలగు సాకర్యములు లేనందున దక్షిణ హైదరాబాదు రివిరె రెసిడెన్సి బజారులో నుండు రామప్పి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., ఆంధ్రబుక్ డిపో వారిని మా ఎజంట్లుగా నేర్పరచినాము. అంగ్రేజి ప్రభు సాకర్యములు లేనివారు మా ఏజంట్లకు వ్రాసి ప్రతికలు వగైరాలు తెప్పించుకొన వచ్చును.

చందాలవివరము			
ఆంధ్రజనపత్రిక సంవత్సరచందా (ఉస్మానియా)	28-8-0	కల్దారు	24-0-0
" ఆరుమాసములకు "	14-4-0	"	12-0-0
" మాడుమాసములకు "	7-7-0	"	6-4-0
" మాసమునకు "	2-9-0	"	2-2-0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సరచందా ఉస్మానియా	4-12-0	"	4-0-0
సంవత్సరాది సంచికలు } క్రొత్తది "	1-4-0	"	1-0-0
చందాదార్లకు }			
చందాదార్లుకొనివారికి "	2-6-0	"	2-0-0

భారతి (సచిత్రమాసపత్రిక)

రంగుల చిత్రపటములు, విద్యాంసులచే వ్రాచుబడిన గద్య, పద్య, చారిత్రక, గాన, చిత్రకళాది విషయములను చర్చించు వ్యాసములు, కథలు కలిగి అతిసుందరముగ ప్రకటితమగు చున్నది.

సంవత్సరచందా ఉస్మానియా	7-2-0	కల్దారు	6-0-0
ఆర్థసంవత్సరచందా "	3-9-0	"	3-0-0
విడిపత్రిక "	0-12-0	"	0-10-0

భారతి వెనుకటి నాలుగు సంపుటములు (1924 సం మొదలు 1927 సం వఱకు) క్యాలికో వైండు విక్రయమునకు దొంగనున్నది. ఒక్కొక్క సంపుటము (రెండుభాగములు) నెల 8-0-0

పి పి చార్జీలు వగైరాలు ప్రత్యేకము

మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము" 7, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

నిజారాష్ట్రప్రతినిధి:— నామప్పి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో.,

568, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, దక్కన్.

ఆంధ్రగ్రంథమాల

నెం. 7 తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాలయందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనములై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొకగ్రంథమువంతున ప్రచురింపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు

- 1 శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, శాశివాస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, రామతారక, రామచంద్ర శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క-శతకమునకు పీరియు, పారభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును.) 0-5-0
- 2 బసవపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పారభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగుపీరిక గలదు 2-5-0
- 3 గాంధీమహాత్ముని జ్ఞాపకము కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము 0-5-0
- 4 కమలాక్షి (చిన్నవిచిత్రకథ): శ్రీ రాయసం వేంకటేశపుడుగారు, యమ్. ఏ. యల్. టి. 0-5-0
- 5 నీతినిధి: ఇది యొక యుత్కృష్టసీతిగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్త రెండువేలేండ్లకు ముందొక భారతీయ వండితునిచే తిబేతుభాషయందు రచియింపబడి పదపడి యనేకభాషల బరివర్తితమై వ్యాప్తిని గన్నది. అనువాదకు: శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు 0-5-0
- 6 త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము) శ్రీ పసుమర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభక్తాగ్రేయ, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజగారి చరిత్ర మిందు సరసముగ వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజగారు రచియించిన కృతులును నిందు జేర్చబడినవి. 0-10-0
- 7 ధన్వంతరము (వచనము): శౌధమత ధర్మప్రబోధకగ్రంథ మగు 'త్రిపిటకము' నందలిది. శౌధమత మతధర్మతత్వము లిందు జక్కగా ప్రతిబింబింపబడినవి. అనువాదకులు: శ్రీ కళాంబిరంగాచార్యులుగారు, యమ్. ఏ. యల్. టి. 0-10-0
- 8 భీముడు (అయిదంశముల నాటకము) నాగేశ్వదేశపు కవిభామణి యగు ఇబ్నను గారి జ్ఞాండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు శ్రీ పాణకా పిచ్చిరెడ్డిగారు. బి. యే. (అనర్ప) 0-0-0
- 9 జీర్ణవిజయనగరచరిత్రము: శ్రీ కుందూరి ఈశ్వర శర్మగారు, బి. యే. శ్రీకృష్ణ దేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీవీర మగు విద్యానగరము (హంపిరి సెలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృత జీర సీతియు నిందు వర్ణితము లైనవి 0-5-0

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకులు.

నిజారాష్ట్రప్రతినిధి:— నామప్పి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., 568, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, దక్కన్.

బ్రిటిషు లేబరు పార్టీవై లాలాజీయొక్క ఆగ్రహము

ఇంగ్లీషుమన్ పత్రికలో నిటీవల ప్రకటించబడిన టా మెజాన్సన్ గారి వివరణల సందర్భమున లాలాజీయొక్క ఆగ్రహము గారు తమ యభిప్రాయముల నీ క్రింది విధమున చెబుచున్నారని —

పార్లమెంటు సభ్యుడగు టామెజాన్సన్ (బ్రిటిషు లేబరు పార్టీలో నొక ముఖ్యకాయకడయియున్నాడు) తనీ నాలుక వాడిగను తల మెద్దుగను ఉండుటచే నితడు ప్రామాణ్యమునకు వచ్చుచున్నాడు. స్వరాజ్యము భాగతదేశమునండి దాక్రొము ను అజ్ఞానమును తొలగించునను విశ్వాసము రాజకీయముగా ప్రకటించుచున్నారితే కనునవియు భారతదేశమునకి భావలను తొలగించేయునని సామలిజమేయియు స్వరతి పాలనము గావనియు, జాన్సన్ గారు నడిచుచున్నారని ప్రకటించబడినది.

ఈ బ్రిటిషు “సామలిజము”

చారిత్రా రాజకీయ సాంకేతికత్రైద్యమునకు సుదూరముగా నిటీవల బ్రిటిషు లేబరు పార్టీ నాయక యాద్య మును న్యమమును సెంట్రలిజముగా భారతదేశమునకు వాడుట పరిపాలన కార్యములక బ్రిటిషులేబరుకే పరిపాలనలెవలె యుండునని వీరు వాదించుచున్నాడు. కాబట్టి యెవరు పాలించినను వారివృత్తి కొక విధముగానే యుండును. భారతీయ సెంట్రలిజమునకుండి భారతీయ కార్యములను రక్షించుటయే నీరికి గావలసిన దంతయునై యున్నది. ఈ బ్రిటిషు “సామలిజము” లయొక్క అంతరంగములలో దాగియున్న విషయమేదో మనకు తెలియును. భారతదేశము రాజకీయముగాని లేక పారిశ్రామికముగా గాని సాంకేతికత్రైద్యమునకు విలసిన వీరు కోరుటలేదు. ఎందుకనగా భారతదేశము యొక్క సాంకేతికత్రైద్యము గ్రేటుబ్రిటిషుయొక్క ఆర్థికాభివృద్ధి కాలంకముగా నందక తీరదు. వీరనుచున్న “సామలిజము” పెద్దగమునందు మాత్రమే యున్నది. ఇతరభావాల సాంకేతికత్రైద్యమునకు విరుద్ధముగా తమయొక్క జాతీయ సామ్రాజ్యాధిపత్యములను లోనదాచియుంచుకొనుటకే యిది నిర్బంధపడినది.

భారత జాతీయము రాజకీయముగా శిశువులే యయి యుండునపుడు కారి వారి మోపగండుగారు పరిపాలనమును స్వలాభము కొరకుపయోగించుచు వారుచున్నారు. జాన్సన్ గారు తమరాజకీయ గ్రంథముల నొకసారి పఠించిన భాసండును సామలిజము తక్షణమే ఇంపీరియలిజముచే మరల నెడకొనబడుచున్నది. జాన్సన్ గారిజాతీయమునకు మరీయొక పెరే ఇంపీరియలిజము ఇంపీరియలిజము పాలించుచున్నంతకాలము సామలిజము నాటుకొనవలయు ఇంగ్లాండులో సామలిజ మెంతవరకున్నది? నెన్నమి స్థలలో సామలిజమును నాటుటకు జాన్సన్ గారిసర్విన కార్యమేదీ? బ్రిటిషులేబరు పార్టీయొక సామలిజస్తుపార్టీగాని కార్యకర్తలభావాలకు కొద్ది యేర్పాటులను పొందుటకుగాను లేన రాజకీయశక్తి, పరిపాలనను నుపయోగించుకొనుచున్న పార్టీయిది.

కామన్సు సభ

జాన్సన్ గారు కామన్సు సభ కేల బోయియున్నాడ? సామలిజము వృద్ధిచుట కిదియే కడపటిస్తలము. బ్రిటిషులేబరు ఇదిదాదా యొక్కయు బ్రిటిషుకార్యములయొక్కయు సమిష్టి లాభము కొరకు విదేశములయొక్కయు ఏదే ప్రజలయొక్కయు కష్టములనుపయోగించు కొనడలను ౨౦గోల, ౨౦గోల, ఇంపీరియలిస్టులు, మోసపు సామలిస్టులతో కూడియున్న సభయిది. మాక్స్ నాల్జు, ధామక, స్నోడను గార్లు సామలిస్టులేనా? వీరు మొట్టమొదట ఇంపీరియలిస్టులయిన నెనుకతే మరేయొక గావచ్చును. వీరు తమ సామ్రాజ్యమును జూచుకొని గర్వపడువారు. ఇతరదేశములయొక్క సామలిస్టులను దేశభక్తులను పరిపాలనా కుంపింది తమ సామ్రాజ్యమును చెక్కుచేదరకుండ కాబాడుకొనుటయే వీరి యొద్దేదేదము. బెంగాలు ఆర్డినాన్సు విధించుట ప్రకృతికాని నియమించుట సామలిజమునకు తీరియున్న కార్యమేనా? జాన్సన్ గారు సామలిజముకూర్చి మాట్లాడదగినవారు. గారు తన దూకుట తనోనియందే యున్నది. తనకును తన పార్టీకిని సామలిజముయొక్క ప్రధాన మాత్రములు గూడ తెలిసినట్లుగా నొనరుచు పరిపాలనల నాచివేయుటకు సాయముచేయదలచు తోడే మారుమేముతో? వీరి స్వరూపమును దాల్చియున్నది బ్రిటిషు సామలిస్టులు. రాజకీయాధికారమును సాంకేతికత్రైద్యమునకు యంతరంగము యత్నించుచున్నారని ఇట్టి ప్రపంచమునే భారతజాతీయవాదులు ఆయుధ విప్లవము లేకుండ గావించుచున్నారు.

వేదాపురం శిల్ప బట్టలు. మీ సొముకు తగిన విలువ } చాలకాలము వుండునట్టివి } నాణ్యమైనసరకులు. సరసమైనధరలు.

మైసూరు, పూణా, మద్రాసు, నూరత్, తంజావూరు, కంజీవరం మొదలగు ప్రదేశములలో జరిగిన ప్రదర్శనలములలోను మహారాజులవలల నాయకులవలలను బంగారుపతకములను యోగ్యతాపత్రములను సొంది యున్నాము. మా యొక్క పరకల నాణ్యమునకును తక్కువ ధరలనున్న మేము పొందిన బహుమానపతకములు యోగ్యతాపత్రములే నిదర్శనములు.

మా శిల్పబట్టలు ప్రతిగ్రామములోను ప్రతిబట్టలసాపులోను దొరకును మా పేరుగల ప్రేమమాడ్కునుమాచి బట్టలు తీసుకొనవలెను.

కూనార్డు అన్నిరంగులలోను అన్ని ప్రకారములలోను శిల్పకండువాలు, దోపిరులు, పేటలు, శారీరుడి, పాత్రులవలల, మర్రింగ, శోటింగు, శిల్పములను వేస్తుంటే కోటింగు, కండువలలు, దుప్పట్లను, నెం 160 దు లగాయుట 200 వట్టు మాం జరిబట్టలను దొరకును విద్యులకు యా నిగుర యడ్రకును వారముడు.

పెరిగ్రాఫిక్ యుడ్రసు }
శిల్పపురం }
వెదాపురం }
శిల్పపురం కాటన్ క్లాత్సు మేము ఫేక్చరర్స్, వెదాపురం, మాన్యుగోదావరిల్లం

భూమండలమున దీని ములమునీ
రోగవిమోచనక కలను
ఇంజెక్షన్ లేవ్యా ము కేరము నకి ప్రావక మెక్కింగ ద నక్కరి లేదు

నిమిషమునకే గొప్పరూము 40 దినములకు సరిపడు 5 తుం డబ్బీ రు. 40 ఇంగ్లవకు యిట్టి బొవధరాజము లేదు

ఎట్టిరోగము యెట్టి కష్టములలోనుండినను దివ్యమున కే క్రినిచ్చి రోగముల మాపి, నంశముల నివ్వెట్టి ఘనావధము ప్రపంచములో యిట్టి మహోత్సాహబొవధ మేరిచేతను తయారుచేయబడియుండలేదు. పటాల్ పతకటనల గాంచి మోస పోయినవారు దివ్యమధముల తృణింబులవల్ల గొప్ప చిక్కుల నొందెదరు. కష్టరోగములు, కుళ్లు, ప్రాములు, సవ్యాలు, నెగ జాడ్యములు, మూగ్గు, పిచ్చి, చెవుడు, మహుచిములు, వాటి అంగవైకల్యములు, గ్రుడ్డి, నపుంసకత్వము, రోగములు చెప్పినట్లు నివారా చెందును. గ్యారంటీ గ్యారంటీ

ఏదేములోను, యెవరును, యెన్నడును చేయలేని గొప్పబొవధము వేలకువేలు వ్యయపరచి నూతనముగా తయారు చేయబడిన నిమిషమునకొకసారి రోగిని మంచిస్థితిలోనికి దెచ్చును. పూచీగా ఒక్కమోతాదుకే మంచిరూము జర్మనీ, జపాను, యుంగ్లాండు, ఆమెరికా, యిటలీ, ఓర్స్, గ్రీసు, ప్రాన్సు ఆస్ట్రేలియా, ఆఫ్రికా తదితర మహోదేశములనున్న మేధావులు దీని నిర్మాత రూపు మెరుంగర ఆంధ్రమండలమునందీ మాచేతే తయారుచేయబడినది. దీనికి మేమే యజమానులము. దీని గొప్పశక్తికి మేము మిక్కిలి గర్వించుచున్నాము. ఈబొవధములమున మీరోగము గుడరనినా? మీసాము మీసాని నిరాశ్చర్యగా తిలకింపవలెను. వివరములకు 2 అ స్థాపును, కేటాగునకు రు. 1 ని పంపించవలెను. కాగ్లప్రాసిన జపానీసుబడ్రు.

ఆర్డర్ తో సగముసామున్న, రోగియొక్క చాయపటము పంపించవలెను. ఆ నీకులు ఏజన్సీ లీయుడని ప్రాయము న్నారు. వ రీక్రింద నిజ ధవల గమనించవలెను. మదరాసురాజధానిలోనివారు రు. 800 లు. యితర రాజధానిలవారు రు. 500 లు. ధరావత్తు చెల్లింపవలెను. వీరికి ఏజన్సీ లీయుబడును. ఇంగ్లను ఏజన్సీ లీయుబడును. వలయువాడు 8 అడ్రా తపాలబిళ్ల పంపవలెను.

ది జర్నల్ ఇన్ జెక్షన్ లేవ్యా మాన్యుఫేక్చరీంగు కంపెనీ,

వృద్ధగౌరవి, గాడిలం, ముమ్మిషినరంజోస్టు (ఈస్టు గోవావరీల్లం)

మర — అనేకులు నెల తగ్గింపుకుచున్నాడు. వారెక్కు తగ్గింపులేమని విన్నవించుచున్నాము.

అనేక యోగ్యతా పత్రములను బంగారుపతకములను పొందిన

ఆయుర్వేదభూషణనోరి రామశాస్త్రి ఎ కే వ సి వారి

క్షీరవర్ధని

తల్లులకు స్తన్యమును వృద్ధిచేయు దివ్యామృతము పథ్యము లేని తియ్యనిరసాయనము. దీనిని తల్లులు నేవించుటచే పిల్లలకు తృప్తిగా వాలు లభించుటయేగాక తల్లుల ఆరోగ్యము నహా వృద్ధి యగును. దీనిధలము అత్యద్భుతము. వెల రు 1-8-0

క్షీరవర్ధని లాబరేటరీ అండు

ఆయుర్వేదవిలయము, బెజవాడ

ఒక్కటే చికిత్స

దాక్టర్స్ అజ్ఞానములను తొలగించునది రాజకీయాధికారము. టిమాత్రమే యైయున్నది నిజముగా జాన్సన్ గారి సామలిజము నెన్నమి స్థలమునందీ దీనిని మన కొరకు చెప్పి వేట్టును.

సిక్రేటరీ అని న్యాయవిచార : లేకుండ గొట్టి చంపుట దాక్టర్స్ అజ్ఞానములతో నెట్టి సంబంధమునగలగియున్నది? అదమాధమునకు యా జాతి సాగడమునకి జాన్సన్ గారి సామలిజమునవారి సోదరులును దప్పించుకొనజాలరు. భారతదేశములో మేము బ్రిటిషు కార్యక జాతీయలవిప్లవము అంతగా పాటించును. వీరిని బాగుగా గమనించి వీడిచివెట్టి తిమి. వీరి జ్ఞానమునంతను మామీద వ్యర్థముగా భారభోయ కుండురుగాక మేము నిర్వహించవలసిన మొట్ట మొదటి కార్యము రాజకీయసాంకేతికత్రైద్యసాధనమే. జాన్సన్ గారు ధామకునులకును మేము రాజకీయముగ తోచబడి యున్నంతకాలము, యింకే యితర కార్యమును మేమునర్వచాలము. వీరి పరిపాలనకునందీ మేము దప్పించుకొగలిగిన తక్షణమే, అప్పటినుండి యే మేము సామలిజమును బోధించుటకును ఆదరించుటకును కే క్రిగలిగియుండుము.

గ్రామోద్యోగస్థల స్పెషల్ టెక్ స్టు

ఈక్రింది పుస్తకములు రావలసినవారలు ఆర్డర్లు పంపి వి పి పార్శి ద్వారా తెప్పించుకొనవచ్చును.

- (1) గ్రామకరణముల పరిక్షాదర్శిని మొదటి పాఠము (9 దుల కూర్పు) రు. 0 12 0
- (2) డిటో రెండవ పాఠము (9 దుల కూర్పు) 0 12 0
- (3) గ్రామలెక్కల నమూనాలు (1928 వేరియం) 0 10 0
- (4) గ్రామకరణముల సర్వేపరిక్షా దర్శిని (8 దుల కూర్పు) 0 10 0
- (5) గ్రామమునపలుల పరిక్షా (పదర్శిని మొదటి పాఠము (12 దుల కూర్పు) 1 0 0
- (6) డిటో రెండవ పాఠము (10 దుల కూర్పు) 0 6 0
- (7) గ్రామమునపలుల లెక్కల నమూనాలు 0 6 0
- (8) గ్రామకోట్టులెట్టు 0 8 0
- (9) వర్ణములపుజులె 0 4 0
- (10) ఋణముగృహదీపిక 0 4 0
- (11) లీనితీ గణితసారము 0 6 0

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

విలాసము —

బాలేమర్రి లక్ష్మీనరసింహాస్వా
బాలేమర్రి, గుంటూరు జిల్లా

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

గ్రామపునర్నిర్మాణము

అగస్త్య 28—నెల్లూరు మండలమున గ్రామపునర్నిర్మాణాద్యము కేంద్రస్థానమున స్థానికులకు వదరాసు రాష్ట్రీయ సహకారసంఘము వారు తీర్మానించిన అందుకై నిర్మించిన వగైరా ఖర్చులకు వదరాసు సెంట్రల్ అర్బన్ బ్యాంకివారు వేయి రూపాయలను, నెల్లూరుజిల్లా బ్యాంకువారు వేయి రూపాయలను కలపవలసిన తీర్మానములొసరి పదియే మొత్తము వదరాసు ప్రాన్సియలు (రాష్ట్రీయ) కి అవకాశము యూనియన్ వారి స్వామీయము చేయబడినది

శ్రీయుత వేమనరపు రామదాసుపంతులు

నెల్లూరుజిల్లా గా 12 కేంద్రస్థానము నిర్మయించవలయునో తీర్మానించుటకు ఈ సం 11 తేది రాష్ట్రీయ జిల్లా కమిషనరుండి 12 తేది ఉదయము శ్రీరామదాసు పంతులుగారు, జిల్లా బ్యాంకు (సెంట్రల్) శ్రీయుత కె. వి. రాఘవాచార్యులవారు, జిల్లా సెంట్రల్ కార్యదర్శి శ్రీయుత మన్నేపల్లి రాఘవరావుగారు, జిల్లా బ్యాంకు డైరెక్టర్లు శ్రీయుతులు చావిలకొలను నరసింగరావు పంతులుగారు, చిన్నరాజగోపాలరావు పంతులుగారు, వదరాసు ప్రాన్సియలు యూనియను కే. కె. బి. శ్రీయుత వి వెంకటసుబ్బయ్యగారు లభించి ఇందువలన గ్రామములపై శ్రీరామదాసు పంతులవారు, లభించి, సహకారసంఘ సభ్యులతోడను అధ్యక్షులు కార్యదర్శులతోడను సంప్రదించి, ఆరంభ సహకార సంఘపు లేఖలు వైతము లిచ్చినచేసి సంఘమునుగూర్చి యిట్లు వ్రాసిరి ఈసంఘము లేఖలు చూచితిని మిక్కిలి తృప్తి రముగ పనిచేయుచున్నది వక్తి ఋణాధికారము 8000 అవరకు వున్నది వాయిదా ఋణము లెవనియే చెప్పవచ్చును ఇచట లాండు మార్పిగేజి బ్యాంకు స్థాపించినయెడల చక్కగా పనిచేయగలదు ఈసంఘములో 44 మంది సభ్యులుగలరు కడచిన బాక నెలఖరవరకు సావైట్ సభ్యులెల్ల రావలసిన అప్పుల మొత్తము ర. 6831.50 అంగు వాయిదామీరిన బాకలు ర. 1082.50 అమొత్తములో దీక్షిలు వచ్చు ర. 750 లు ఈ సంఘమువారు జిల్లా బ్యాంకిండి ర. 57888 లు అప్పుతీసుకొని యున్నారు వీరికి ర. 5727 లు కేసునిధి కలదు. ర. 7527 పేరు ధనముక్రింద వసూలుచేసి యున్నార ఫిక్స్ డివిజిటుక్రింద ర. 8200 లు కలదు

ఆయుర్వేద వైద్యశాల

ఈ సంఘము వారు ఆ గ్రామము లో నొక ధర్మ ఆయుర్వేద వైద్యశాలమును స్థాపించి యున్నార వారి పనులందుక క్రయోజన నిధి నిర్మయము ఆనుకట్టి వినియోగించుటయేగాక యితర ధర్మములను వైతము సంపాదించుటకు క్రయత్నించుచున్నార శ్రీరామదాసు పంతులుగారు ఈ వైద్యశాల దర్శించి ఈ అభిప్రాయము నొసరి. ఈ వైద్యశాలము బాగుగ పని చేయుచున్నదిగాని ద్రవ్యసరి చాలనందున అవసరము బొవలయు అను ప్రార్థనా తయారుచేసి, వుంచబడుచున్నదనుట సప్తము స్థానిక సహకారసంఘమువారు తమ పనులందుక క్రయోజన నిధిని సంపూర్ణముగ నీ సంధికిచ్చి ధర్మధర్మమును నిర్వహించుచున్నారు క్రతిదినము వైద్యసహాయము పొందువారు ఖుమా రు 50 మంది ఈ సంధి ప్రజోపయోగకరముగను అత్యవసరముగను గనపించుచున్న కాన తాలూకాబోర్డువారు వైద్య అయాభివృద్ధికి వలయుద్రవ్యము నొసంగి పోషించుట వారి విధ్యుక్తధర్మము.

ఇందువారు పేట సభ్యులతో సంప్రదింపు

తర్వాత శ్రీయుతులు రామదాసుపంతులు జిల్లా బ్యాంకు డైరెక్టర్లతో సహా ఇందువారుపేట గ్రామమునకు విచ్చేసిరి. ఆసమయమున ఇందువారుపేట కో-ఆపరేటివ్ యూనియన్ డైరెక్టరులసభ యేర్పరచబడియుండెను సభ్యులతోను విచ్చేసియుండిరి కార్యక్రమము కొంతసాగించిన తరుపరి శ్రీరామదాసు పంతులుగారు సభ్యులతో అచట గ్రామపునర్నిర్మాణ కేంద్రము నెలకొల్పవలయును, సంప్రదించిరి ఇందువారుపేటకు 5 వైశ్ణవలయములో నుమారు 20 గ్రామములకు వైగానున్నది అన్ని గ్రామములలోని చావరకు సహకార సంఘములగుట కొన్నిటిలో పాఠశాలలుగలవు. ధనవంతులు ప్రజోపయోగమున కార్యములందు కడతొ పనిచేయు యువకులుగలరు ఇందువారుపేట కేంద్రస్థానము గుటలను, చుట్టుప్రక్క గ్రామములవారు అచటికి పలుమారు విచ్చేయుచుందురు. ఆ గ్రామమున కార్యాలయమునకు తగిన వసతులగుటకు రాకపోకలకు మంచి సౌకర్యములనున్నది చుట్టుప్రక్క గ్రామవాసులు, జిల్లా గ్రామము అగుటవలన, కొంత నరకు వుత్పత్తిగలవారగు నుండురు. లేబూరు గ్రామము సహా

గ్రామోభోను

ఆర్గన్

హార్మోనియం

గ్రామోభోను సింగిల్ స్ప్రింగు రు 35 మొదలు రు 80 వరకు
గ్రామోభోను డబుల్ స్ప్రింగు రు 50 ,, రు 300 ,,
పోర్ట్ బుల్
గ్రామోభోను పోర్ట్ బుల్ ఫోనెటారు 50 ,, రు 165 ,,
హార్మోనియం సింగిల్ రీడ్ రు 15 ,, రు 40 ,,
హార్మోనియం డబుల్ రీడ్ రు 30 ,, రు 200 ,,
ఆర్గనులు బొంబాయి పూటరీ రు 100 అంతకురు పైనగలదు
వివరముల గల క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు

DULMIRAO & Co

Manufacturers of Musical Instruments

10, LOWER CHITPORE ROAD, CALCUTTA.

P 83C Ashutosh Mukherjee's Road, CALCUTTA

271

డండ్ కార్ బ్రదర్స్

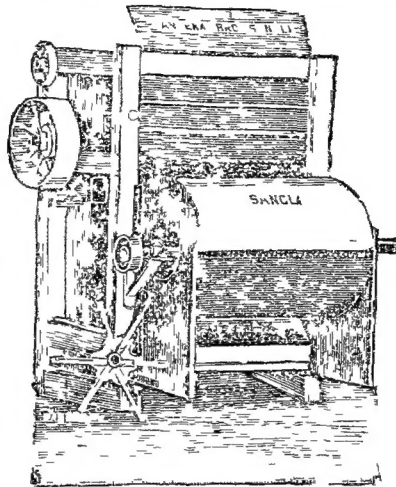
సాంగ్స్ (యస్ యం సి)

చేతిలోగాని యంత్రసహాయమున

గాని శ్రవణకు వీలగును

చేతకెక్క చట్టము లేక స్టీల్ చట్ట మునుబడియున్నది అద్భుతమనే చెప్పుకొను సంగతికి, ప్రత్యేకతయ నొకటియండి తీరవలయును అద్భుత వంతులుగా మారిన వేనక జేల ప్రజల నడిగిన, దాని కంతయు డండ్ కార్ కారకు దిగి చెప్పుచుది మీరు కొనవచ్చును మంచి యంత్రమున తక్కువ ధరలో కొనుటయే

వివరములకు వ్రాసి తెప్పించుకొనుడు

దేశోద్ధారకులును దేశనాయకులునైన శ్రీ శ్రీనివాస అయ్యంగారు, డాక్టరు అన్నాసీ, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ మున్నగు ప్రవీణులచే స్థాపించబడిన.

ట్రాపికల్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ (లిమిటెడ్) లో భీమా చేసుకొనుడు

ఈ కంపెనీ యంతములు అసమానమైనవి. దీనియనుకూలములు సుప్రసిద్ధములైనవి. ప్రభావశాలలును లోకమాన్యులునగు డైరెక్టర్లు ఈ కంపెనీ నిర్వాహకమిటిలో నున్నారు. ఈ కంపెనీ అత్యద్భుతమైన యభివృద్ధి గంచియున్నది.

ఈ కంపెనీ లోని ప్రత్యేక సంయుక్త లాభ పాలసీ (Special Combined Benefit Policy) సర్వోత్కృష్టమైనది.

సమర్థులగు యేజెంట్లు కావలెను. ప్రాసెక్టసు మున్నగు వివరములకు ఈ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుడు.

ఎం భక్తవత్సలం, బి. ఏ., బి. ఎల్., మద్రాసు యేజెంట్లు.

121, అరమణకారవీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రామమునకు చెరవనయున్నది వై కారణములను, ఇతర కారణములను గమనించి ఇందువారుపేట కేంద్రస్థానముగ నేర్పకపవచ్చునని, శ్రీయుత రామదాసు పంతులుగారు నిర్ణయించుకొనిరి గ్రామసభ్యులను పమ్మరించిరి

సూపర్వైజరు నియామకము

వై కార్యములను నెరవేర్చుటకు సూపర్వైజరుగా శ్రీ గుంటూరు వెంకటసుబ్బయ్యగారిని జిల్లా బ్యాంకువారు నియమించి మద్రాసుకు పంపనున్నారు శ్రీయుతులు రామదాసు పంతులుగారు మరల త్వరితగతినే పరిసర గ్రామముల నన్నిటిని చక్కగ పరిశీలించి, ఈ ఉద్యమదర్శములను ప్రజలకుబోధించి కార్యక్రమము ప్రారంభింపదలచిరి శ్రీయుత గుంటూరు వెంకటసుబ్బయ్యగారు సహాయరాకరణోన్మమున 1 నల్వరము కారాగృహము ననుభవించిన దేశభక్తులు త్యాగశీలురు గ్రామపునర్నిర్మాణ ప్రచారానుభవము గలవారుగాన, ఈ కార్యక్రమముగూడ జయప్రదముగ నెరవేరగలదని నమ్ముచున్నారు.

బ్రదర్లైన ఆముండ్సేనుగారి విమానమును ఇదివరలో పెద కిలిమన్న మాటలన్నియు అబద్ధమనిరి

కానూరు (నిడదవోలు తాలూకా)

28-9-29 సం॥ తారీఖున నిడదవోలు తాలూకా, కానూరు గ్రామమున పంచాయతీ ఎలక్షనులు జరిగినవి ఆకోజానకు పెరవలిశిర్కా గ్రామపునర్నిర్మాణ సూపర్వైజరుగారు శ్రీయుత ఆడండి వ్యాసశర్మగారు దయచేసిరి ఎన్నికలు బహుశాంతముతోను, వికమత్వముతోను జరిగినవి ఈక్రింది పేర్లగు వారుపంచాయతీదార్లుగ ఎన్నుకొనబడిరి — బంధకని వెంకటశ్రీమయ్యగారు, అనపర్తి పద్మన్నగారు, సింజి శర్మగారు, గారపాటి శాగభూషణముగారు, అనపర్తి రామమూర్తిగారు, వాకలపూడి రాజన్నగారు, అనపర్తి బాపన్నగారు, బొండాడి లింగరాజుగారు, కొమ్ముపెట్టి మనయ్యగారు, కొమ్ముపెట్టి వెంకన్నగారు, బద్దిరెడ్డి అశి.నారాయణగారు, సాదశాల ఆనందమూర్తిగారు, నరసారిపెట్టి రామన్నగారు, వీరవల్లు పల్లాయిగారు, భావన పెదశాంతారాగారు.

(స్వకీయవిలేఖరి)

నదిలో పిట్టుబద్ధుడగు పొగయోడ తలక్రిందులై 14 గురు కన్పించుటలేదు.

శారదానికేతనము - గుంటూరు

శ్రీ శారదా నికేతనము శామల్యుల ప్రేమలకు గతకలము గుంటూరునందు విలసిల్లుట ఆంధ్రుల యదృష్టము దానిని శాశ్వతముగా నిల్పి యుండుట ప్రతి ఆంధ్రుని ప్రభువకర్తవ్యము ఏనెప్పుడును ధౌర్యమును సమర్థముగాను కొని యిక్కట్లకు తలయొక్క తప్పుడు ప్రయత్నము నికేతనమునకు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర సమస్త గుంటూరు వస్తువులు, పంచమ బాలికలను చేర్చుకొని సహకార భోజనము పెట్టెలపై నట్లను నికేతనపు బాలికలకు వచ్చు ఉత్తరములు కార్యదర్శులు మాడగూడనట్లును యొక కేవలయో కొన్ని సంగతులు సమగ్రముగా మెడలగు శ్రమకలద్యారా తెలియజేయుచున్నది కేటికి ఆయన శ్రమలను చూచి శాశ్వతముగా శారదా నికేతనములో ఎదగ్గొనమ చెయ్యమని కేవలము శారదా నికేతనమునకు వలె వరిసియు కనగొనచుండును ఎన్నడును బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర సమస్త శారదానికేతనములో పాడనూపి కేను కని వినియుండలేదు నికేతనములో సహకార పంచమ బాలికలకు భోజనము పెట్టు విషయము కిలీలగు బాలికల కలిదండ్రులయొక్కయు, విరాళము లొంగిన వదాన్యుల యొక్కయు సమృద్ధిపై నాధారపడియున్నది శ్రీయుతులు ఉన్నవ దండ్రుల కేవలముగల పాపము వారు అన్నిటికి సిద్ధపడినవారే కాని బ్రాహ్మణ గణములేని కార్యమునా రెట్లుసాగింప గలరు పూర్తిగా విద్యాభ్యాసమునకు సలహానుపదించుట ప్రభుత్వము అప్పుకృతగాని, వర్ణ వ్యవస్థకాని యేమాత్రము కొరవడక వనెనాభివృద్ధి గాంచుచుండు, పిచ్చుకపై బ్రహ్మప్రభు ప్రయోగమునట్లు శ్రీ విద్య యన పేరుగా యెడగని తలిదండ్రుల ప్రోత్సాహము తీసికొనివచ్చి బాలికలచే నలంకృతమైన శారదా నికేతనములో నొక్కమాడగా వంపబొంకిల చేర్చి సహకార భోజనము పెట్టెలపై నున్న పట్టుకట్టుకల శారదా నికేతనాభివృద్ధికి ప్రబలమైన ఆటంకముని చెప్పకతిప్పదు. బ్రాహ్మణ బాలికల నటించిన బ్రాహ్మణేతర బాలికలు పంచమబాలికల సహకార భోజనమునకు నిష్పదముడరా? ఒకవేళ నిష్పదముడయినయే అనుకొందు బాలిక లిష్టపడినను తలిదండ్రులు ఇష్టపడుదురా? ఇష్టపడరు పోనీ తలిదండ్రులను ఒప్పించినను వంపబాలికలతో కలిసి భజించిన కలీనబాలికలకు వివాహములు జరగరా? పంచమబాలికల బద్ధకంకలు తైయవకలు బ్రాహ్మణు లోగాని బ్రాహ్మణేతరబాలికలలోగాని నిష్కముగనానరా? ఎందరూ? ఏవారిలోనూనరా? వాస్తవముగా సంస్కరణకు సిద్ధపడినయువకులు నూటికొక్కలో, కోటికొక్కలో, యందుకేతనా తెలియదు అట్లుతై ప్రస్తుతనికేతన బాలికలు బ్రాహ్మణర్య మెలంబించి జీవితమును స్వీకరణకొనవలసినదే? యందుకు యేవంపుమువారైన సమృద్ధితులరా? సమృద్ధితులకదా? ఏనెప్పుడుమైనను మెల్లమెల్లగా జరపుటయొక్కముకాని ఒక్కసారిగా అలాతములో దుమికినట్లుగా శారదా నికేతనపు బాలికలమీద యాపంప్రరణ వును ప్రయోగించుట సమజముకాదు

జాబులు

నికేతనపు బాలికలకు నమ్రతాబులుగాని, నికేతనపు బాలికలు బయటివారికి వ్రాయుబాబులుగాని, నికేతనాధికారులుగాని వారిచేయింపబడు సంద్యోగులుగాని తప్పకపరిశీలనలయన అట్లుదరిక్షించి యుక్తమనతోచిన బట్టాదాచేయుటయు, లేనిచో అట్టిబాబులు అపుటయు యుక్తము అట్లు పరిశీలించబడినచో యిచ్చి కవకాశమేర్పడగలదని నాతలంపు ఉన్నవ దంపతులగుర్చి సాధరులు ప్రతికటువుగా విమర్శించుట యుక్తముగాదు ఉన్నవదంపతుల స్వార్థము పరోపకారపారితోషగర్వితమే వారి హృదయము. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర భేదమేమాత్రములేదని బ్రాహ్మణేతరల కందరకు తెలిసియేయున్నది

ఇట్లు శారదానికేతనాభివృద్ధి, తిరునగరి వేంకటేశ్వరసూరి, ఆంధ్రబాతీయ పాఠశాల పాఠ్యాయుడు, రెంటుచిత్తల-పల్నాడు

అశోకము ధనభాగ్యము మానవునకు కావలసిన ముఖ్యమైన యీరెండు పంపదలు

కామశాస్త్రము

అను 140 పుటల పుస్తకమును చదివిననే పొందగలరు! పోస్టుఖర్చులు యివ్వవచ్చురే లేకనే ఉచితముగా పంపబడును.

ఆతంకనిగ్రహ ఫార్మూలీ,
26, బ్రాడ్రీ, మదరాసు.

పొగయం దుండి యేల కన్నీరు విడిచెదరు?

ఒక వంటచేయు లోపల మీకంటియందు కారు నీరుయెంత? ఎందుకీ అవస్థ?

రుక్మణి కుక్కరు

వంటసామాను పెట్టెను తమ్ముని చెప్పివంటచేసినయెడల పొగ రుండును అన్నమంటలు యుండును పదార్థములు నుంచి రుచిలిగి కర్చును త్వరము

1, 2, 4, 6, 8 మందికి తగినట్లు 5 కొలతలగుల పెట్టెలు రూ 18, 18, 22, 27, 33 గలరు రయలు కర్చులు నెరక కేటాగు ఉచితము

రుక్మణి కుక్కరు కంపెనీ, 5, దక్షిణమాడ నర్సి సిద్ధి, రాయపురము, మదరాసు

1550

ప్రతి గృహమునందు ఆత్మావశ్యకముగా నుండతగినది!

దీనిచే గలుగు గుణము ఆత్మదృఢతము!!

మా తోకామయమార కస్తూరి మాత్రలను

Regd. Sathar Mark

తెప్పించి, ఒకదాని వాడిన మీర విక్రీలి కృషిచేసెదరని మా నిర్భయభిప్రాయము (వరికినను అరుగకరే మాకు నమ్మచున్న ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రజల నిదర్శనము.

504, వా 307

ఇది మేలే నకస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, అపూర్వమైన పివడిలు మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తూరి క్రమంగా తయారు చేయబడినది తంబూలముతో గాని, విడిగా కాని ఉపయోగించవచ్చును వలంబిధములు, చర్మము, శీతలము, అజీర్ణము, ప్లేగు, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పిల్లలు పడినెము, శక్తికలు తగ్గు, అగ్నిమాంద్యము, మదజర్మము బుహినక మొదలగువాటికి వ్యత్యాసమునలే పనిచేయును శ్రీలు పసిపిల్లలకు ముసలివాడు మొదలగువారికి ఆమృతసమానము బాలికలకు ఒక గొప్ప వర్ణపసాదము 250-300 మాత్రలు గల బుడి 1 కి ధర రూ 0-4-0 పోస్టు ఖర్చు 0-4-0 జి. పోస్టు ఖర్చుతో 6 పహి రూ. 1-8-0, 12 కి రూ. 2-13-0, 25 కి రూ. 5-3-0

భివగరత్న పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, పొప్పైటరు.

శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మైసూరు

నెల్లూరు

24 రామాయణ కథలు జరుపబడును

దక్షిణదేశమునను, బల్లారి, మైసూరు, మొదల ప్రదేశములలోను వారికథాకాలక్షేపములు సోపి పెక్కుసంఖ్యచే బహుకరణములు వడినన శ్రీ మదనంక రామభాగవతులు కలిపయ విత్రజన (పేరమును నెల్లూరునందు శ్రీమత్ రామాయణమునంతయు యురవడి జాలుగు కడలుగా ప్రతిభానారము సాయంసమయములందు ఉపన్యసింప నియ్యకొనినారు ఈ కథలు బ్రాహ్మణులుగా పంగీత ప్రధానములే యయ్యక, సంస్కృతాంధ్ర, కర్ణాటక, మహారాష్ట్ర, ద్రవిడ, హిందీవాఙ్మయములతోని వర్ణములతోగూడి రససంతములై శ్రోతలకు కర్ణావృత్త సాయముగా నుండు వని యీమాత్ర విని యభి నందించిన తత్క్షణ ప్రశంసా పత్రకలవలన జేయగున్నది

కార్యాంతర భరణమునకే నీ పరహరచింత కవకాశము లేకయున్న యాదినములలో నిట్టి ప్రతిపాపనము లాశ్చక్రము లనియు, యీ యాపమైన సేవచేతన, విశ్వకల్యాణము కొంత వలెను అభివృద్ధిపల్ల వచ్చుననియు తలచి యీ యదృష్టమునకు బూనుకొనటగాని, వేటుకారణమున కాదు

ఆస్తిక వ.హళయ్యలెల్లడను శక్రకులసారము యీ సదుద్యమమునకు చేయూకయొసగి యడగంటిపోవుచున్న సహాతన భక్తిమార్గము నుద్ధించి శ్రీ రామచంద్రుని కథనాకటాక్షము నకు పాత్రులగుడు గాత ము విన్నవించుచున్నారను

ఈపై యిరువది జాగుగు కథలు ప్రతిఆదివారము 1928 సంవత్సరం సెప్టెంబరునెం 9 తేది సాయంత్రం 4 గంటలుము వలు 7 గంటలవరకు జరుపబడును

తూములూరు వెంకటేశ్వరరామయ్య
సి|| నారాయణస్వామిరెడ్డి
వావిలికొలను కృష్ణస్వామిరావు
ఇంగువ శ్రీకృష్ణయ్య
ముంగమూరు సుబ్బరావు
దుర్భా సుబ్రహ్మణ్యశర్మ.

శ్రీ శారదానికేతనము

శ్రీ శారదానికేతనం కార్యదర్శిగారి పిల్లలకు వ్రాయు ఉత్తరములు కార్యదర్శిగారి ఎడనామాతో వ్రాయవలెను ప్లిలువ్రాయు ఉత్తరములు కార్యదర్శిగారు మామకొని పంపించవలెను. అని నాఅభిప్రాయము

యండ్లూరి చినరామచంద్రయ్య

ప్రకటన

అష్టదశకుష్ఠరంగ నివారిణి

(గుణములేదని రుజువుచేయువారలకు రు 500 లు బహుమానము)

ప్రభుత్వపై కోరికపుట్టించునదియు, సంఘమునుండి దూరమున జేయునదియు నగు యావీర్యమును కుమార్తాదినీ కాల నియమును కఠినపత్త్యము ఎగయిరా నిర్బంధము లేక స్వల యుల్లమును కచికాలమున నిశ్శేషము గావించు నీయోరాజమే ప్రప్రథమునదని మాప్రాంతములవాడుకవలన ప్రఖ్యాతిపడిన ప్రకటనావసరములేకున్నను పరిచయకోగుల ప్రార్థనమున కొద్దికోజలే ప్రకటింపబడును త్వరపడుడు సర్వవ్యాపకము మందు లివ్వబడును వివరములకు క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు

“మంసలమునకు సరిపడు పెద్ద డబ్బా రు 10-0-0. 20 కోజాలకు సరిపడు చిన్న డబ్బా రు 6-0-0”

(ప్రాప్రయిటరు) వై. వెంకటరత్నం నాయుడు

8450

శ్రీరామాశ్రమం

గోపాలపురం, కొత్తకేట పోస్టు (తూర్పు గోదావరి)

DOREIA SOAP

టాయిలెట్ వైభవము.

పూర్తిగా పరిశుద్ధమైనది. ఎక్కడమొగడ చేర్చబడినది శ్రేష్టమైనదానిని ప్రతీకరించుచున్నదివారికి బోరటా సబ్బు వుంచుచి.

Made by GOODWIN'S, Manchester.

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.

P. O. BOX 237

MADRAS

గో॥ పో॥ నిడమరి

లక్ష్మీ నారాయణగారు

నవమరు-తాడేపల్లిగూడెం తాలూకా

జననము 4-11-1878 నిర్యాణము 21-8-1928

సాముకొట్టువలన మరణించుట

సేవకురి లక్ష్మీసారాయాగారు అంతర్దానమయ్యనని
 వినటకు నుండెను బ్రద్దుగుమ్మలి వీని ఎవరగుననాడు అప్పు
 రాష్ట్రమున ఎవరగు లేడు కిరు త దే ల్లిగూడెం తాలూకా
 నెడనుగ్రా గ్రామపాస్తవ్వలు గౌరవకటుంబలులోనివారు.
 సుపర్వగృహస్థులు పేరు దేవకీ కై కినుజీవిభము నర్వూదేసిరి
 ప్రథమము పుత్రకతా దాకారద్యమహాన ప్రజేతించి ప్రతి
 గ్రామమునను పుత్రక భాండాగారముల నెలకొల్పబడుండు
 కృష్ణమలిన నాని గోవిందుభాగ్యవతుల వారి ఉభయాభి
 ముఖ సమ్యక్ము విక్రీతి అనంతభోక్తులగా చెయ్యబడుగాక
 మాకు బోధించు ఉపదేశములను ఆదర్శమునకి లేపయినను
 నుత్సాహము సమ్యక్ము కలుగకమానదు పేరు తాలూకాబోర్డు
 జిల్లాబోర్డు స సాయందు సమరు రి సంకల్పరములు పెంబ
 దుగన, కొంతకాలము పెంపరరీప్రదేటు, వైన్ ప్రతిదేటు
 గనమాడ పనిచేసిరి వారు జిల్లాబోర్డు, తాలూకాబోర్డులలో
 సభ్యులగునందీ యాపిర్గా జనులకేగాక యితర జిల్లా ప్రజ
 గనమాడ అయ్యతోయి గవలగు రాజబాటలను, అనగా,
 చేయాలనంగి పెరిం వరకు వున్న వట్టికొన్నరు కంకర
 పరిం టు, మడకోదా, మరుగుకావ్యలగు రానిం తెనలు
 కిట్టంటు పెరులగు ననుమ నుమాం రెండుంతుల రూప్యము
 లుంబి వాడుక చేయించి ప ఆంబివతేసి ప్రజలవృద్ధి
 లక్షి విక్రీతి హత్తురెం గుమ్మరు ఎరు ననులే తార్గా
 నిమాట వి. తమ స్వ కులై నుకొం వక్తరదిక్షుల
 తన పిర్గాపజలక చయి పెన చులను తమ స్వంతనాము
 తో నీ గి వు నెద్యుయందు కి వుండునున్న శక్తి
 నాం దుల వరెం లిక భుయ గను చూడబలమని
 చక్కని టి ఎలీ పంపియ లేదు

[illegible]

జూయరు ఎవరికి కష్టమువచ్చినను, వాల్లెరకు తోడ్పడి తనకు సహాయముజేయుచు ఆబాలగోపాలమునకు కృతజ్ఞతాపాత్రులుగా నుండెడివాడు. వారు సిమ్లాపట్నముదయులు. అస్థాయమునకొడిగట్టు ఎట్టిభాగ్యవంతుడైనను సరకుచేయక ధైర్యముతో నెదుర్కొను స్వభావము కలవారు. ఈ గ్రామములో వీరి మాటకు ఆడుగుదాటువారు ఎవరును లేరు. వాడేయందు ప్రజలకు తండ్రెవలె భక్తియు, బెబ్బలివలె భయమును కూడి కలిగి వారు చేయు మహత్కార్యములకు సహచరులై అత్యుత్సాహముతో తోడ్పడుచుండెడివారు. ఈ గ్రామములలో నుండెడి యితర ధనికులకంటె నెక్కువను తస్మాహముతో వారు తమ స్వంతసామ్యుల జెచ్చించి ధర్మకార్యములను చేయించిరి. యిందులకు తార్కాణము, సుమారు 1000 లు వారి స్వంతసామ్యును సచ్చించి కిల్లియతానున్న శ్రీ రాజేశ్వరస్వామివారి ధ్వజస్తంభ ప్రతిష్ఠ, పాగ్వతి ప్రతిష్ఠ మొదలగు సత్కార్యములే. వీరు దైవభక్తులు ఎంగీకమువలె ప్రవేశముగలవాడు ధర్మచింతగలవారు వీరు గ్రామమునకు యింకను అనేక ఉద్యోగములకు పనులను చెయించు తలబెట్టి పంచాయతి మోడ్డును నొకదానిని స్థాపించగోరి శాన్సరును పొందిరి కాని అట్టి పహేమువానికి ఆకస్మికమరణము అడ్డుపెట్టి వారి ఆశయములను కొనసాగనీయక పోయెనట! యని పురజనులందరు చిలీలుచుండి మిత్రకోటి యొక్క ప్రేమను చూచిగొని యుండుటయే వీరి హుణి సంపదకు సాక్షి గిరి మరణవార్త వికపాకును ఎరికినితెలియదు వీరు ఆకస్మిక గ్రామములో 20-8-28 శేషరాత్రి (సోమవారం) పాముకాటుచే స్పృహతప్పి ఆర్థాగ్రాంతిమంది నుం త్రగాండ్రెంతయు వైద్య సహాయమును పొందిరి కాని నిష్ఫలమయ్యెను ఆకస్మికముండి నిద్రమగ్న గ్రామము నంగళవారం 21-8-28 లేచి వారు తీరుకొనిరావలసిరి వీరివెంటటి అనేకవల ప్రజలు వారియందుండు ప్రేమాభివేషములచే తిక్కబ్రమాయ గొట్టు ఆబాలగోపాలము వారి నెదుర్కొని తీసుకని విచ్చిరి అగ్ని కలములతోని వాడను కంటితిట్టెట్టినవారు శరద్రుః భింపనివారు లేరు వారు ఆదరించిన బాల్యములకు వారి యంతరాత్మయే ప్రమాణముగ, ననుత్యాది గురగములకు వారి వాక్యభాష్యయే తార్కాణముగ ఏమిదిసంతోషములు ఆద్యంత దేశభక్తియు క్షుద్ర బహుళాకయాత్ర ముగించి మాణిక్యపారా యణిగారు దివికెగిరి వీరి యకాలమరణమునకు వగమచు కిరి కుటుంబమునకు సానధూతి నడవజేయుచు వారి హస్తపు శాంతికలుగాకయని పుష్పేశ్వరుని పొరించుచు స్మారము

శృంగారకవి సత్యనారాయణమూర్తి

“హం లి నీ నా
నెగ రొక ద్రావకము”

సెగనోగమునకు, లుకోరియాకు శాస్త్రాన్త
మైనట్టి, అమోఘమైన నివారిణి. 5 దినములలో
దయంకరమైన ఈ వ్యాధికి గల చిక్కులన్నిటిని
శాశ్వతముగా కుదుర్చును గొప్పగా శిఫార్సుచేయు
బడి, వైద్యులచే అమితముగా ఉపయోగించబడు
చున్నది.

1 ఒకేమోతాదువలన తక్షణమే గుణము

2 12 గంటలలోగా సావము నిలుచును.

3 5 దినములలో శాశ్వతముగాను అడు

ముగాను కుదురును
ఒకదాని వాడిన దానియందు గల శ్రద్ధల
నువంటి గుణమువలన మీకు త, కలుగును.

16 మోతాదులు గల బడి 1 కి ధర రు 3/-

తపాలాఖర్చు రు 0-7-0 ప్రత్యేకముగా
చవలెను. 5078

మఖ్యగమనిపు — ఉత్తరమలం అంగ భాషలోయే
వలెను

D. POLINES & Co.,
Manufacturing Chemists,
5, Harimohan Roy Lane,
Beliaghata, CALCUTTA.

ప్రపంచమును ద్రుమింపజేసిన హోళిశ్వరుడు
 పీరి మహా ఔషధకల్పములు అనుభవసిద్ధములు
 శ్రీస్వామి నీ తొరాంగరి

మహాత్మ్య మత్మద్భుతము

సమస్తాపాదానాం, కర్మినకంఠా
అస్మి, గంధకాద్రావకములు, కట్టుబాదు
పాములు, యినుపముక్కలు భక్షిం
యే. అగ్నిశాస్త్రలక్ష్యై కుర్చుండురు
మహానానాం, దాక్షిణ్యం, శాస్త్రము
యం పరిక్షింపే మాం అనేక యోగ
తామ్రేయం బిసంగియోగ్యం

దేవధాత్యములు, పరశనానమ లు ఒకటే ఉపయోగించిన
మాపురాకన వీడితివ్యాధి మాయమును వ్రూ లాభము ధర్మ
మునకు ఉపయోగించబడును.

1. వజ్రకల్పము రత్నస్థి, సరసులశక్తి, మేఘావి,
పుంసత్వము యద్భుతయేకాక, ఏమనవంటిబుయన, అత్వము
వంటి జగత్తున, చంద్రునవంటి కాంతిని సొనుగున శరీరము
యందు వాఙ్మూలక కావ్యాదును 4 హై. బుకి 30-0

2. మహా లింగతైలం పక్షవాతము, ఆమవాతము, ఉరస్థిభాగము, ధనుర్వాతము, లక్ష్వా, కిళ్లవాము, అంఘ్రవాతము, యాద్యుగ, వీటికివ్రాయించు ౯౦ సంవత్సరముగా వ్రుపయోగింపుటచే అనేకవింశతి రోగముల పూర్తిగా నివర్తించుచుండును.

శాసన బిల్లులు 3-0-0 బహుభూత తైం 2-0-0

3. మహాగంధక రసాయనం కుప్పకోగమ, కరి
 మేనం, గంధకచిహులు, భగంధరం, తీరతి వ్రాము,
 పాడ్య పీఠికి అత్యద్భుత బిల్లు 1-1 3-0-0

4. జీర్ణకల్పం ఆశీర్వాదు గుర్తులు, పక్కపూల, పతి
కామకూలచేతులు, ఉబ్బసము, గంధి, గంధా అనేక ఉదక
కొగళల అత్రి శ్రేష్ఠమయిన దొషగం బుడ్డి 1-కి 1-4-0
5050 హరిద్రా వీణాగూఢా జిహ్వాదేహి జిహ్వా

2/17½ బాడ్యే, మచరాణి

కుంభకోణం శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరి

దేవస్థానజీర్ణోద్ధారణ లాటరీ

ఒక్కొక్క టిక్కెటునెల ఒకరూపాయ మాత్రమే
లాటరీ తారీఖు 1928 సెప్టెంబరు 20 తేది.

ఒకలక్ష యాభైవేల ఒక్కొక్క రూపాయ టుక్కెట్ల
కు రు 33,000 లు

3886 బహుమతులుగా ఇవ్వబడును

బహుమతుల వివరము

[illegible]

తమకు యొక్కనుని యొక్క శక్తికొరతనిని బట్టికొలు
నాన్ను యొక్కనొద్దనును కొనసాగించెదరని సత్యలను కొ
దకొనియు

నమ్మకమైన విశేషంట్లు కావలెను. చూలో మువ్వరలన
సిఫాకు చేయబడినాడు. విశేషంట్లు గెయినింపబడుచును. ఆ
టి విశేషంట్లు నూటికి 8 వంతుల అనగా ఒక్కొక్క టీక్కెట్టు
పునకన నరు 200 చూసరకమివను. ఇవలగును.

40 కా. శేషము. తెలియగోరువారు కింబకోరిం.
 పెద్దపల్లి 10కి, లాప (100, 1000 కార్పర్ల రాజుల
 పేరక చేసే చట్టిగారికి గవేనరులు! వయవమును

శీగలు అడ్వైజరు-రాజశ్రీ టి ఆదినారాయణ సెటి
గారు

ఎం ఎల్ సి బాగ్గతు నేలమ్మ.

పాపము

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు జవాబు
వ్రాయటకు రూ. 1-0-0 పై ప్రతిప్రశ్నకు
0-4-0 ప్రశ్న వ్రాయకాలమున తెలుపవలెను,
గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరువ్రణ్ణి.

